

Sobre a calidade da nosa lingua

Goretti Sanmartín Rei (coordinadora)
Ana Isabel Martínez Fernández
Iván Méndez López
Xesús M. Mosquera Carregal
Sara Pino Ramos
Marisol Ríos Noia

A Coruña, 2012

Servizo de Normalización Lingüística
Servizo de Publicacións

Universidade da Coruña

Sobre a calidade da nosa lingua

Goretti Sanmartín Rei (coordinadora), Ana Isabel Martínez Fernández, Iván Méndez López, Xesús M. Mosquera Carregal, Sara Pino Ramos e Marisol Ríos Noia
A Coruña, 2011

Universidade da Coruña

Servizo de Normalización Lingüística, Servizo de Publicacións

Entidades colaboradoras: Secretaría Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia

Manuais, núm. 23

120 páxinas

17 x 24 cm

Índice, páxinas 5-6

Bibliografía, páxinas

ISBN: 978-84-9749-503-5

Depósito Legal: C 398-2012

Materia: 80: Lingüística, Filoloxía. 806.99: Lingua Galega

3ª edición

Servizo de Normalización Lingüística
Servizo de Publicacións

<http://www.udc.es/snl>

<http://www.udc.es/publicaciones>

©Universidade da Coruña

Distribución:

Galicia: CONSORCIO EDITORIAL GALEGO. Estrada da Estación 70-A,
36818, A Portela. Redondela (Pontevedra). Tel. 986 405 051.

Fax: 986 404 935. Correo electrónico: pedimentos@coegal.com

España: BREOGÁN. C/ Lanuza, 11. 28022, Madrid. Tel. 91 725 90 72.

Fax: 91 713 06 31. Correo electrónico: webmaster@breogan.org.

Web: <http://www.breogan.org>

Deseño da cuberta: Julia Núñez Calo

Imprime: Lugami Artes Gráficas

Reservados todos os dereitos. Nin a totalidade nin parte deste libro pode reproducirse ou transmitirse por ningún procedemento electrónico ou mecánico, incluíndo fotocopia, gravación magnética ou calquera almacenamento de información e sistema de recuperación, sen o permiso previo e por escrito das persoas titulares do copyright.

Índice

NOTA Á TERCEIRA EDICIÓN	7
PRESENTACIÓN DA PRIMEIRA EDICIÓN	9
1. PRINCIPAIS MODIFICACIÓNS NORMATIVAS	11
2. DÚBIDAS E ERROS GRAMATICAIS MÁIS FRECUENTES	19
2.1. O nome	19
2.1.1. O xénero e o número	19
2.1.2. Algunhas terminacións	23
2.1.3. A excesiva tendencia á nominalización na linguaxe administrativa ...	25
2.2. O pronome	26
2.2.1. O pronome persoal	26
2.2.1.1. O pronome persoal tónico	26
2.2.1.2. O pronome persoal átono	27
2.2.1.2.1. Colocación	27
2.2.1.2.2. Función	31
2.2.2. Os pronomes identificadores definidos e indefinidos	32
2.2.3. Outros pronomes	33
2.2.3.1. O pronome relativo <i>que</i>	33
2.2.3.2. O pronome identificador reforzado <i>mesmo, mesma</i>	34
2.2.3.3. <i>Todos os, todas as, ambos os, ambas as</i>	34
2.2.3.4. O pronome indefinido e a dupla negación	35
2.2.3.5. O pronome indefinido identificador <i>calquera</i>	35
2.2.4. Contraccións de pronomes e preposicións	36
2.3. O verbo	40
2.3.1. O pretérito de subjuntivo e o antepretérito de indicativo	40
2.3.2. O futuro de subjuntivo	40
2.3.3. O infinitivo	41
2.3.4. O infinitivo flexionado	42
2.3.5. O xerundio	44

2.3.6.	Algunhas perífrases verbais	45
2.3.6.1.	Ter + participio	45
2.3.6.2.	Ir + infinitivo	46
2.3.7.	A voz pasiva	46
2.4.	O adverbio	47
2.5.	A preposición e locucións prepositivas	49
2.5.1.	A preposición <i>a</i> co complemento directo	49
2.5.2.	As locucións prepositivas <i>a respecto de</i> e <i>con respecto a</i>	50
2.5.3.	A preposición <i>agás</i>	51
2.5.4.	A locución prepositiva <i>alén de</i>	51
2.5.5.	A preposición <i>após</i>	51
2.5.6.	As preposicións <i>até</i> e <i>ata</i>	51
2.5.7.	A locución prepositiva <i>canto a</i>	52
2.5.8.	A locución prepositiva <i>cara a</i>	52
2.5.9.	A preposición <i>consonte</i>	53
2.5.10.	A preposición <i>malia</i> e as locucións prepositivas <i>malia que,</i> <i>a pesar de</i>	53
2.5.11.	A preposición <i>perante</i>	53
2.5.12.	A preposición <i>por</i>	54
2.5.13.	A preposición <i>segundo</i>	55
2.5.14.	A preposición <i>sen</i>	55
2.5.15.	A preposición <i>sobre</i> (<i>encol de, *sobor de</i>)	55
2.5.16.	A preposición <i>tras</i>	56
2.5.17.	Preposicións que se tenden a suprimir	56
2.6.	Conxuncións e locucións conxuntivas	57
2.6.1.	Conxuncións coordinantes	57
2.6.2.	Conxuncións subordinantes	59
2.6.3.	Conxuncións que se tenden a elidir	60
3.	REFERENCIAS BIBLIOGRÁFICAS	63
4.	ANEXOS	65
4.1.	Anexo I. Relación de formas incorrectas máis habituais	65
4.2.	Anexo II. Locucións e frases feitas	65

Nota á terceira edición

Vai para seis anos que o Servizo de Normalización Lingüística daba ao prelo dous manuais, Criterios para o uso da lingua e Sobre a calidade da nosa lingua, que nacían coa intención de contribuíren «á homoxeneización, á actualización e á mellora da calidade dos escritos» que emanan da Universidade da Coruña. A boa acollida inicial que tiveron entre o persoal da Universidade da Coruña (e non só) e a súa demanda sostida no tempo provoca que esteamos a presentar o que xa é a terceira edición por causa de as dúas anteriores se esgotaren.

Esta nova entrega recolle no substancial o contido das precedentes sobres as cales xa se aplicara un longo proceso de estudo e de revisión en que se implicaron outras persoas alén das que traballan no Servizo de Normalización Lingüística, nomeadamente aquelas que estaban a realizar os cursos de linguaxe administrativa e as apreciacións das profesoras que os impartían. Reiteramos o agradecemento que xa na nota á segunda edición o daquela director do SNL, o profesor Freixeiro Mato, facía expreso nas persoas de Daniela García, Nuria Seoane, Carme Pereiro, Felisa Marzábal e Margarita Souto.

Quen se achegar agora a esta terceira edición ha de atopar pequenas mudanzas que corresponden á corrección de erros que achamos na súa revisión, xunto con novas incorporacións nos exemplos. Máis unha vez a demanda que os exemplares provoquen entre a comunidade universitaria e, sobre todo, a paulatina mellora dos documentos que chegaren ao Servizo serán a medida con que comprobarmos que esta nova entrega segue a resultar útil e necesaria para mellorar e ampliar o uso da lingua galega na Universidade da Coruña.

GORETTI SANMARTÍN REI
Directora do Servizo de Normalización Lingüística

Presentación da primeira edición

O volume que agora presentamos é o segundo dunha serie que pretende ofrecer un modelo de lingua de calidade para os escritos institucionais da Universidade da Coruña. Non se trata dunha gramática nin dun manual de incorreccións máis frecuentes, senón dunha serie de recomendacións que xorden como resultado do traballo que vimos realizando desde abril de 2004 no Servizo de Normalización Lingüística. Partimos, para a súa elaboración, das correccións que se realizaron nesta unidade nos últimos dous anos e procuramos salientar aqueles aspectos máis relevantes e reiterativos nos textos que chegaron a este servizo desde a comunidade universitaria. A selección de contidos non é, pois, aleatoria, senón que responde ao criterio de servir as persoas usuarias do noso servizo e compendiar aquelas cuestións que, desde unha perspectiva gramatical ou léxica, maiores problemas suscitaron e suscitan no emprego cotián da lingua galega.

O complemento deste texto, desde unha perspectiva fundamentalmente ortográfica, é o primeiro volume que, co título *Criterios para o uso da lingua*, verá o lume ao mesmo tempo que esta obra. Con estas dúas propostas, o Servizo de Normalización Lingüística da Universidade da Coruña quere contribuír á mellora da calidade dos escritos que emanan da institución de ensino superior e consolidar unha utilización coidada do idioma e acorde co momento histórico en que nos situamos.

Co afán didáctico que pretendemos, incluímos moi escasos contidos teóricos e ofrecemos unha exemplificación que está tirada, na inmensa maioría, dos textos que foron corrixidos neste servizo, nun intento de responder ás necesidades das persoas usuarias da nosa unidade. Dentro desta exemplificación, e seguíndomos o uso xa habitual en textos deste tipo, marcamos con asterisco as formas incorrectas e en negra o elemento concreto a que nos referimos nese apartado, pois pensamos que da súa lectura e contraste pode tirar o público lector un importante aproveitamento. Coa intención pedagóxica que guía esta obra e tendo en conta que se trata de exemplos reais, non manipulamos a redacción inicial que chegou

ao Servizo e, por tanto, o/a lector/a reparará facilmente na existencia doutras incorreccións diferentes ás que son obxecto de análise nese apartado concreto. O feito de presentarmos en todas as ocasións as formas correctas ou recomendadas desde a UDC elimina o problema de estes exemplos poderen levar a algún tipo de confusión a respecto da súa consideración como válidos ou adecuados para o contexto de uso que se presenta.

Por último, incluímos ao final deste volume, nas referencias bibliográficas, algunhas propostas básicas a respecto dos contidos que aquí se mencionan, coa intención de facilitar aqueloutros textos que poidan ampliar ou servir para contrastar as formulacións que aquí defendemos como orientativas.

Ao final deste volume presentamos un anexo cos erros máis frecuentes dos textos que recibimos habitualmente no Servizo de Normalización Lingüística.

Agradecemos, por último, o traballo desenvolvido por todas as persoas que, como bolseiras ou contratadas, nos acompañaron no noso labor e, moi especialmente, o das persoas redactoras desta obra, Ana Isabel Martínez Fernández e Iván Méndez López.

Agardamos que este volume sexa máis un instrumento útil para a comunidade universitaria a que vai dirixido e que poida coadxuvar a mellorar a calidade da lingua que se utiliza na Universidade da Coruña e promover a extensión do seu uso como lingua propia de institución.

GORETTI SANMARTÍN REI

1. Principais modificacións normativas

Cando esta nova edición se publique haberá case nove anos desde que a Real Academia Galega aprobou –concretamente na sesión plenaria do 12 de xullo de 2003– unha modificación da normativa ortográfica e morfolóxica do idioma galego. Abríase daquela unha nova etapa para o noso idioma que superaba períodos anteriores e establecía a concordia necesaria para o galego se desenvolver con normalidade na nosa sociedade. O esforzo realizado para obtermos este consenso precisa o compromiso das institucións e das persoas usuarias para utilizarmos un modelo de lingua o máis correcto e unificado posible.

Aínda que o espazo temporal transcorrido desde a aprobación semella suficiente, o certo é que continúan a se detectar as vacilacións e as dúbidas lóxicas de calquera proceso de modificación. Os pequenos cambios producidos, sen seren descoñecidos para o conxunto de usuarios, seguen a causar dúbidas ou vacilacións á hora de os levar á escrita e obsérvanse algúns exemplos de ultracorrección que estenden erroneamente as modificacións a voces que permanecen inalteradas (ex.: **tendencia*, **ausenza*, **benefizo...*). Velaí a causa de seguirmos considerando necesario introducir unha epígrafe sobre esta cuestión por moito máis tempo e de que poidamos dedicar este e o noso esforzo a continuarmos a mellorar a calidade da lingua que se produce na Universidade da Coruña e, sobre todo, a procurarmos mecanismos e instrumentos que posibiliten unha extensión de usos do galego nos labores docente, investigador e de xestión.

É preciso insistirmos novamente en que son poucos os cambios que se produciron nesta modificación normativa, algúns deles xa integrados, aínda que non como opción preferente, na norma oficial anterior. Dedicármolles un pequeno espazo nas nosas ocupacións a familiarizarnos coas mudanzas máis relevantes abonda para sermos capaces de realizar unha doada reciclaxe persoal para procurar unha mellora do estilo e do modelo de galego utilizado desde a administración universitaria.

Evidentemente, esta proposta vai dirixida, fundamentalmente, a aqueles documentos que teñen un carácter institucional e a escolla de calquera das dúas opcións que en ocasións indica a norma debe ser, loxicamente, facultativa naqueles outros textos de carácter persoal que a miúdo tamén se producen no contorno da Universidade.

Presentamos a continuación, esquematicamente, o resumo das principais novidades que se incorporaron e as recomendacións que propoñemos tomando como criterio básico, para confluirmos desta maneira coas outras universidades galegas, a escolla da redacción do texto normativo e o uso máis habitual no ensino universitario.

CAPÍTULO	CAMBIOS e/ou POSIBILIDADES	RECOMENDACIÓN
2 ¹ . A acentuación	Elimínase a acentuación de interrogativos que introducen interrogativas indirectas, agás se é preciso para evitar anfiboloxías (<i>dille qué queres / dille que queres</i>) en contextos moi poucos habituais na linguaxe administrativa.	Non se deben acentuar as interrogativas indirectas ² (<i>preguntáronlle cando estaría o informe; dixéronlle onde podía procurar a información</i>).
7. Os signos de interrogación e admiración	O seu emprego é só obrigatorio ao final do enunciado. Poderíase tamén utilizalo ao principio.	É preferible usar só ? e ! (<i>Que fas?, Canto traballas!</i>) agás para evitar ambigüidades, sobre todo en preguntas moi longas co fin de marcarmos o inicio da entoación interrogativa.
8.4. Grupos -ct- e -cc- (redución e conservación)	Suprímese sistematicamente a primeira consoante cando precede as vogais <i>i</i> e <i>u</i> , excepto nunhas poucas palabras de uso restrito. Velá as máis importantes: <i>adición, adicto, convicción, convicto, dicción, dúctil, edicto, fricción, invicto, micción, pictórico, ricto, succión, veredicto</i> .	Hai que escribir <i>condución, conflito, contradición, (re)construción, dedución, dedutivo, dicionario, ditame, ditar, estrutura, flutuación, flutuar, ficción, ficticio, inductor, infrutuoso, introdución, introdutorio, (re)produción, produtivo, restrición, restritivo, tradución, tradutor/a vítima, xurisdición</i> .

¹ Os números que introducen cada ringleira de fenómenos ou categorías gramaticais correspóndense coa organización seguida no volume das *Normas* (RAG/ILG 2003).

² Tampouco as interrogativas nin exclamativas directas levan acento en galego, un aspecto que xa consagraban as normas anteriores mais que aínda en ocasións, por clara dependencia do español, continúa a se producir esporadicamente. Escribiremos, por tanto, *onde te podes matricular?, como podes acceder ás túas cualificacións? ou que perfil profesional do profesorado universitario se intúe derivado do proceso de converxencia?*

PRINCIPAIS MODIFICACIÓNS NORMATIVAS

CAPÍTULO	CAMBIOS e/ou POSIBILIDADES	RECOMENDACIÓN
8.4. Grupos -ct- e -cc- (vocalización)	A consoante implosiva vocaliza en <i>i</i> nos casos de <i>reitor</i> , <i>reitorado</i> , <i>reitoral</i> , <i>reitoría</i> e <i>seita</i> (mais <i>sectario</i> , <i>sectarismo</i>).	Cómpre diferenciar entre <i>Reitoría</i> (e <i>vice-reitoría</i>) para o edificio e o cargo e <i>reitorado</i> para o período de mandato: <i>O reitorado de José M.ª Barja trouxo importantes novidades na Reitoría e modificacións de contidos nas diferentes vice-reitorías.</i>
8.7. [ks] (grafía -x-)	Admítense <i>exaxerar</i> , <i>exixir...</i> a carón de <i>esaxerar</i> , <i>esixir...</i>	É máis habitual usar <i>esaxerar</i> , <i>esixir...</i>
9.1. -ancia, -encia..., -za, -zo...	Amplíase a relación de voces con -zo, -za: <i>diferenza</i> (<i>indiferenza</i>), <i>espazo</i> (<i>espazar</i> , <i>espazoso</i>), <i>graza</i> (<i>desgraza</i>), <i>licenza</i> , <i>nacenza</i> (<i>renacenza</i>), <i>novizo</i> , <i>perseveranza</i> , <i>presenza</i> , <i>querenza</i> (<i>benquerenza</i> , <i>malquerenza</i>), <i>sentenza</i> , <i>servizo</i> (<i>servizal</i>), <i>terzo</i> (<i>terza</i> , <i>terzá</i> , <i>terzar</i>).	Non toda a familia léxica presenta forzosamente as mesmas formas: sobre <i>espazo</i> fórmase o verbo <i>espazar</i> , mais o adxectivo é <i>espacial</i> ³ ; igualmente á forma <i>diferenza</i> correspóndelle o verbo <i>diferenciar</i> .
9.7. -ble/-bel	Considéranse correctos tanto <i>-ble</i> (pl. <i>-bles</i>) como <i>-bel</i> (pl. <i>-beis</i>). Caso de escoller esta opción, cómpre ter en conta que sobre <i>estábel</i> temos <i>estabelecer</i> e <i>estabelecemento</i> .	Na redacción das <i>Normas</i> úsase a forma <i>-ble</i> (pl. <i>-bles</i>): <i>razoable</i> , <i>razoables</i> ; <i>posible</i> , <i>posibles...</i>
9.8. -eo, -eu e -ao, -au	Engádense <i>chapeu</i> , <i>romeu</i> e <i>xubileu</i> á relación de palabras en <i>-eu</i> . Engádense <i>bacallau</i> e <i>pau</i> á relación de palabras en <i>-au</i> .	
9.11. -us, -um, -o	Engádense <i>ímpeto</i> e <i>tribo</i> á relación de palabras en <i>-o</i> .	

³ Non debe estenderse o uso das formas -za, -zo a todas as palabras existentes na lingua. Así utilizaremos *exercicio* e non **exercizo*.

CAPÍTULO	CAMBIOS e/ou POSIBILIDADES	RECOMENDACIÓN
<p>9.14. <i>-án / -á</i> 9.15. <i>-án / -ana</i>.</p>	<p>Acomódanse ao esquema <i>-án / -á</i> (do tipo <i>irmán, irmá; cidadán, cidadá</i> etc.) as seguintes formas: <i>afgán, afgá;</i> <i>alazán, alazá;</i> <i>alemán, alemá;</i> <i>barregán, barregá;</i> <i>bosquimán, bosquimá;</i> <i>capitán, capitá;</i> <i>catalán, catalá;</i> <i>ermitán, ermitá;</i> <i>escribán, escribá;</i> <i>gardián, gardiá;</i> <i>musulmán, musulmá;</i> <i>rufián, rufiá;</i> <i>sancristán, sancristá;</i> <i>sultán, sultá;</i> <i>truán, truí.</i></p> <p>O mesmo sucede cos xentilicios galegos con masc. en <i>-án</i>: <i>arousán, arousó;</i> <i>bergantiñán, bergantiñá;</i> <i>compostelán, compostelá;</i> <i>fisterrán, fisterrá;</i> <i>muradán, muradá;</i> <i>ourensán, ourensá;</i> <i>ponteareán, ponteareá;</i> <i>redondelán, redondelá;</i> <i>ribeirán, ribeirá;</i> <i>ullán, ullá;</i> <i>vilagarcíán, vilagarcía...</i></p>	<p>A terminación <i>-án / -ana</i> fica reservada para caracterizadores pexorativos, formas practicamente sen uso nos escritos administrativos e institucionais: <i>burricán, burricana;</i> <i>folgazán, folgazana;</i> <i>lacazán, lacazana</i> etc.</p>
<p>9.16. <i>-ón / -oa, -ona</i></p>	<p>A flexión <i>-ón / -oa</i> úsase nos seguintes casos: <i>anfítrión, anfítrioa;</i> <i>bretón, bretoa;</i> <i>campión, campioa;</i> <i>ladrón, ladroa</i> (e <i>ladra</i>); <i>león, leoa;</i> <i>patrón, patroa;</i> <i>saxón, saxoa;</i> <i>teutón, teutoa.</i></p>	<p>O esquema <i>-ón / -ona</i> queda reservado para formacións aumentativas (<i>casona...</i>) e para verbais pexorativos (<i>preguntón, preguntona; faltón, faltona...</i>)⁴.</p>

⁴ Un grupo de palabras cultas presentan a terminación *-on* átona: *canon, colon, corion, cripton, décathlon, épíplon, épsilon, ípsilon, isquion, micron, necton, neon, newton, ómicron, párkinson, radon, taxon, telson*.

PRINCIPAIS MODIFICACIÓNS NORMATIVAS

CAPÍTULO	CAMBIOS e/ou POSIBILIDADES	RECOMENDACIÓN
9.18. <i>-dade, -tade</i>	Pasa a <i>-dade</i> : <i>puberdade</i> .	
9.20. <i>-aría / -ería</i>	Dáselle preferencia á solución tradicional <i>-aría</i> , aínda que se admite tamén a solución <i>-ería</i> .	Débese usar <i>-aría</i> ⁵ : <i>armaría, artillaría, cafetaría, consellaría, enfermaría, enxeñaría, gandaría, librería, papelaría, refinaría, romaría, tesouraría, tinturaría...</i> Son excepcións, por seren galicismos modernos: <i>batería, galantería, galería, mercería.</i>
14. O artigo 14.1.1. Formas	O alomorfo <i>-lo</i> é de uso obrigatorio só despois da preposición <i>por</i> e do adverbio <i>u</i> : <i>A Universidade da Coruña vai polo camiño de se converter nun referente na rápida adaptación dos créditos ECTS. U-lo neno?</i>	Non se debe utilizar no resto dos casos ⁶ : <i>facer o inventario, levas o perfil, todos os estudantes, ambas as institucións...</i>
14. O artigo 14.1.2. Contraccións	O encontro da preposición <i>a</i> co artigo represéntase graficamente como <i>ao</i> , aínda que podería usarse <i>ó</i> como segunda posibilidade.	É preferible usar <i>ao</i> e <i>aos</i> ⁷ : <i>O profesorado da Facultade de Ciencias vai asistir ao encontro sobre o Protocolo de Quioto. Os discentes deberían recorrer ao dicionario con máis frecuencia.</i>

⁵ A respecto da forma *gardaría* prefírese hoxe empregar para esta denominación *xardín de infancia*.

⁶ O emprego da segunda forma do artigo sempre deu lugar a numerosas incorreccións tanto pola casuística da súa escrita (con ou sen trazo) como pola falta de correspondencia entre o seu uso na fala e a recomendación de se recoller na escrita. Iso é o que explica que aínda hoxe sexa frecuente achar exemplos como o seguinte: **Co fin de dar a coñecelas ferramentas disponibles na Universidade da Coruña para o uso e manexo do correo electrónico e os seus servicios asociados (listas de distribución, axenda, entrega de arquivos, etc.), dende a Unidade de Correo Electrónico dos Servizos Informáticos organizaranse estes cursos nos distintos campus segundo as datas que se indican.* De acordo, pois, coa proposta do Servizo de Normalización Lingüística da UDC este texto debería escribirse da seguinte maneira: *Co fin de dar a coñecer as ferramentas dispoñibles na Universidade da Coruña para o uso e o manexo do correo electrónico e os seus servicios asociados (listaxes de distribución, axenda, entrega de arquivos etc.), desde a Unidade de Correo Electrónico dos Servizos Informáticos organizaranse estes cursos nos distintos campus segundo as datas que se indican.*

⁷ Mais cómpre lembrar que se pronuncia sempre como / o /.

CAPÍTULO	CAMBIOS e/ou POSIBILIDADES	RECOMENDACIÓN
15. Pronomes 15.3. Demostrativos	Elimínanse <i>esto, eso</i> e <i>aquelo</i> como formas neutras e fican como formas invariables únicas <i>isto, iso</i> e <i>aquilo</i> .	Hai que usar <i>isto, iso</i> e <i>aquilo</i> ⁸ .
15.5. Relativos...	Engádesse o relativo posesivo <i>cuxo, -a, -os, -as</i> .	Cómpre usalo pois facilita a comprensión e a redacción en textos administrativos ⁹ , aínda que sen abusar del: <i>Non se terán en conta aquelas solicitudes cuxa documentación presente algún dato falso.</i>
16. Numerais 16.1. Cardinais	Deglútinanse os numerais entre <i>vinte</i> e <i>trinta: vinte e un, vinte e dous...</i>	
16.3. Multiplicativos	Elimínanse as formas <i>triple</i> e <i>cuádruple</i> , e fican só <i>triplo, -a</i> e <i>cuádruplo, -a</i> .	Hai que usar <i>triplo, -a</i> e <i>cuádruplo, -a</i> .
17. Verbo 17.1. Paradigmas regulares	Prescríbese a acentuación proparoxítona na P4 e P5 dos pretéritos de subxuntivo (<i>andásemos, andásedes...</i>), mais mantense a acentuación paroxítona no copretérito, antepretérito e pospretérito: <i>andabamos, andaramos, andariamos</i> .	
17. Verbo (uso do antepretérito e do pretérito de subxuntivo)	«Recoméndase manter ben discriminados os usos dos dous tempos (- <i>ra</i> como antepretérito de indicativo e - <i>se</i> como pretérito de subxuntivo)». (RAG/ILG, 2003: 111)	É preciso facer ben as distincións ¹⁰ : <i>Xa marchara o reitor cando chegou o conselleiro. / Díxolles que marchasen da xuntanza por non respectaren as normas (non marcharan).</i>

⁸ É un erro, por tanto, escribir *Esto último resultounos un pouco sorprendente*, en vez de *Isto último resultounos un pouco sorprendente*.

⁹ Véxase por exemplo a diferenza entre *Dunha parte, D. José M.ª Barja Pérez, reitor da Universidade da Coruña, actuando en nome dela e na súa representación de acordo coas atribucións previstas nos artigos 64.1 e 65.1.g dos seus Estatutos, a cal ten o seu domicilio na cidade da Coruña na rúa da Maestranza e Dunha parte, D. José M.ª Barja Pérez, reitor da Universidade da Coruña, actuando en nome dela e na súa representación de acordo coas atribucións previstas nos artigos 64.1 e 65.1.g dos seus Estatutos, cuxo domicilio está na cidade da Coruña na rúa da Maestranza.*

¹⁰ Sobre este tema volveremos na alínea 2.3.1.

PRINCIPAIS MODIFICACIÓNS NORMATIVAS

CAPÍTULO	CAMBIOS e/ou POSIBILIDADES	RECOMENDACIÓN
17. Verbo (futuro de subxuntivo)	«Dada a súa lexitimidade histórica e a súa rendibilidade en certos rexistros lingüísticos, como por exemplo a linguaxe xurídica, cómpre restaurar o seu uso, sempre dentro dos límites da corrección establecidos pola gramática». (RAG/ILG, 2003: 111)	Cómpre utilizalo en oracións condicionais cando o verbo principal vai en presente ou en futuro ¹¹ : <i>se quixeres ter bolsa, aproba todo; cando estudares, dominarás a norma; se quixeren, reunímonos mañá...</i>
18. Adverbios e locucións adverbiais 18.1. De lugar	Engádense á lista <i>alén e aquén</i> .	
18.2. De tempo	Aglutínanse <i>acotío, decontado, decontino, decote, decotío, deseguida, deseguido, enseguida</i> . Elimínase <i>entonces</i> .	
18.3. De cantidade e precisión	Aglutínase a locución <i>apenas</i> . Elimínase <i>alomenos</i> .	
18.4. De modo	Aglutínanse as locucións <i>amodo devagar</i>	
18.7. De dúbida	Aglutínase a locución <i>talvez</i> .	
19. Preposicións e locucións prepositivas	Engádense <i>a respecto de, alén de, após, aquén de, até, canto a</i> .	Pode usarse tanto <i>até</i> como <i>ata</i> .
20. Conxuncións e locucións conxuntivas	Elimínanse <i>nembargantes, sen embargo</i> .	Poden substituírse por: <i>porén, no entanto, mais</i> .
20.3. Adversativas	Engádense <i>no entanto, porén</i> .	
20.4. Concesivas	Elimínase <i>aque</i> .	Pode substituírse por <i>aínda que</i> .

¹¹ Sobre este aspecto volveremos na alínea 2.3.2.

CAPÍTULO	CAMBIOS e/ou POSIBILIDADES	RECOMENDACIÓN
20.7. Consecutivas	Elimínase <i>entonces</i> .	Deben usarse <i>entón</i> e <i>daquela</i> .
20.10. Temporais	Aglutínanse <i>apenas, decontado que, deseguida que</i> . Engádese <i>até que</i> .	
Outros (léxico)	Establécense como únicas formas correctas: <i>estudo (estudar, estudante...)</i> ; <i>vogal</i> (subst.); <i>frota</i>	Exemplos de <i>vogal</i> como substantivo: <i>As vogais e as consoantes;</i> <i>Nomeáronse os vogais da Comisión de Avaliación;</i> Exemplos de <i>vocal</i> como adxectivo: <i>Ten unha afección nas cordas vocais,</i> <i>A harmonía vocal...</i> A familia de <i>estudo, estudar</i> ten unha excepción ¹² no substantivo masculino <i>estudio</i> , cando se refire ao lugar de traballo de certos profesionais (<i>Abriu un estudio de arquitectura hai tres meses</i>) ou ao conxunto de espazos para filmar películas ou emitir programas de radio e televisión (<i>Estiveron a gravar no estudio durante os últimos nove meses</i>).

¹² A respecto do adxectivo *estudioso* e por mor de non se citar nas *Normas* existe unha vacilación que o uso aínda non resolveu, mais que semella irse decantando claramente pola súa regularización co verbo *estudar*. Así, mentres que uns dicionarios (Pena 2004 e 2005) recollen a forma *estudioso* en harmonía co portugués, outros máis recentes, seguindo o *Vocabulario ortográfico da lingua galega* (González González/Santamarina Fernández, 2004) dan como forma válida *estudoso* (Fernández Salgado, 2004; García/González, 2004; Ledo Cabido, 2004; Carballeira Anllo, 2009).

2. *Dúbidas e erros gramaticais máis frecuentes*

Incluimos nesta epígrafe aspectos moi diferentes que presentan na praxe habitual de moitas persoas que utilizan a nosa lingua incorreccións ou falta de adecuación ao que pode considerarse un emprego do galego acaído co nivel de lingua que estamos a empregar. Como o enfoque deste traballo é fundamentalmente práctico pasamos a enunciar aqueles aspectos que nos parecen especialmente significativos, agrupándoos por amplos bloques temáticos.

2.1. O NOME

2.1.1. O XÉNERO E O NÚMERO

O erro máis habitual nesta tipoloxía de palabras continúa a ser a utilización errada do xénero nalgúns substantivos por clara influencia do español, un aspecto en que é preciso reparar ao ser obrigatorio manter a concordancia con todos os adxectivos que acompañan estas formas:

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
* A labor realizada desde a Unidade Técnica de Calidade foi a de coordinar todos os servizos que debían ser avaliados no período que determinou o Consello de Goberno.	O labor realizado desde a Unidade Técnica de Calidade foi o de coordinar todos os servizos que debían ser avaliados no período que determinou o Consello de Goberno.
*Para a reserva dun aula do Centro Universitario de Riazor (CUR) hai que cubrir unha solicitude e entregala no Rexistro Xeral.	Para a reserva dunha aula do Centro Universitario de Riazor (CUR) hai que cubrir unha solicitude e entregala no Rexistro Xeral.

SOBRE A CALIDADE DA NOSA LINGUA

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
* O arte antigo , aínda sen formar parte do programa da materia, será obxecto dun estudo complementario e optativo nun seminario que se desenvolverá no mes de novembro.	A arte antiga , aínda sen formar parte do programa da materia, será obxecto dun estudo complementario e optativo nun seminario que se desenvolverá no mes de novembro.
*Os obxetivos terán que implicar directa ou indirectamente a mellora do rendemento, a redución do abandono ou o aumento da participación e aprendizaxe autónomo dos estudantes.	Os obxetivos terán que implicar directa ou indirectamente a mellora do rendemento, a redución do abandono ou o aumento da participación e da aprendizaxe autónoma dos estudantes.
* Aprendizaxe baseado en problemas e cooperativo .	Aprendizaxe baseada en problemas e cooperativa .
* No epígrafe seguinte presentamos as propostas para a avaliación dos servizos e das titulacións.	Na epígrafe seguinte presentamos as propostas para a avaliación dos servizos e das titulacións.
* O porcentaxe válido non superou o 10% do total.	A porcentaxe válida non superou o 10% do total.
*Isto é, parece que existen claramente áreas nos que a suma do nivel de fracasos nas avaliacións e de non presentacións representa unha porcentaxe do profesorado moi alta.	Isto é, parece que existen claramente áreas en (nas) que a suma do nivel de fracasos nas avaliacións e de non presentacións representa unha porcentaxe do profesorado moi alta.
*O secretario asinou o acta do departamento co visto e prace da presidenta.	O secretario asinou a acta do departamento co visto e prace da presidenta.
*Estanse facendo obras de acondicionamento do entorno no marxe dereito do río.	Estanse a facer obras de acondicionamento do contorno na marxe dereita do río.
*Na asemblea tratáronse todos os puntos do orde do día.	Na asemblea tratáronse todos os puntos da orde do día.
* O orixe das protestas dos estudantes está no mal estado das instalacións deportivas do campus.	A orixe das protestas do estudantado está no mal estado das instalacións deportivas do campus.
*Pintaron as paredes da facultade nun cor moi rechamante.	Pintaron as paredes da facultade nunha cor moi rechamante.
*Abriron todas as xanelas porque facía moito calor .	Abriron todas as xanelas porque ía moita calor .

DÚBIDAS E ERROS GRAMATICAIS MÁIS FRECUENTES

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*O reitor quere recoñecer expresamente o seu bon facer e o seu xeneroso traballo ao fronte da institución en todo momento.	O reitor quere recoñecer expresamente o seu bon facer e o seu xeneroso traballo á fronte da institución en todo momento.
* A súa contrasinal de acceso é a seguinte.	O seu contrasinal de acceso é o seguinte.

Hai que ter en conta que nunca varía o xénero dos determinantes ou artigos motivado por encontros vocálicos. Sexa cal for a vogal pola que comeza o substantivo que introducen mantéñense invariables: a auga, a arte, unha alma etc.

O edificio construíuse cun revestimento composto por tableiro de cartón-xeso resistente **á auga**.

O profesor deberá achegar **coa acta** correspondente un breve informe por cada caso particular.

Aínda que son menores, existen tamén casos de vacilacións nas formacións de plural, máis frecuentes sobre todo en palabras cultas de escaso uso:

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*Presentouse unha tese de doutoramento que aborda o estudo da asignación da configuración absoluta de alcoles primarios.	Presentouse unha tese de doutoramento que estuda a asignación da configuración absoluta de alcois primarios.
*Os fenoles teñen certo carácter ácido e forman sales metálicas. Atópanse amplamente distribuídos en produtos naturais, como os taninos.	Os fenois teñen certo carácter ácido e forman sales metálicas. Atópanse amplamente distribuídos en produtos naturais, como os taninos.
*Ofrecemos a continuación unha relación cos perfiles de alumnado asistente aos cursos de Habilidade e Estratexias para a Mellora da Calidade Lingüística.	Ofrecemos a continuación unha relación cos perfís de alumnado asistente aos cursos de Habilidade e Estratexias para a Mellora da Calidade Lingüística.
*Detéctaronse necesidades reales de mellora dos accesos para persoas con discapacidade aos centros de ensino.	Detectáronse necesidades reais de mellora dos accesos para persoas con discapacidade aos centros de ensino.
*Estase a realizar un estudo para avaliar as saídas profesionales das titulacións da UDC.	Estase a realizar un estudo para avaliar as saídas profesionais das titulacións da UDC.

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*Os datos personales proporcionados polo solicitante e os que en calquera momento este poida facilitar serán incorporados a un ficheiro automatizado de datos titularidade da Universidade da Coruña.	Os datos persoais proporcionados pola persoa solicitante e os que en calquera momento esta poida facilitar serán incorporados a un ficheiro automatizado de datos titularidade da Universidade da Coruña.
*Asináronse varios convenios bilaterales para a mobilidade de estudantes Erasmus.	Asináronse varios convenios bilaterais para a mobilidade de estudantes Erasmus.
*Desde a Área de Sistemas e Información ao Usuario recomendan non ter cartafois con documentos persoais no escritorio.	Desde a Área de Sistemas e Información ao Usuario recomendan non ter cartafoles con documentos persoais no escritorio.

No caso dos estranxeirismos rematados en consoantes inusuais na nosa lingua, recomendamos adaptalos o máximo posible á fonética galega. Deste xeito xulgamos que se debería dar preferencia ás formas da columna da dereita:

FORMAS POSIBLES	FORMAS RECOMENDADAS
Aprobouse a implantación de tres novos másters para o curso seguinte.	Aprobouse a implantación de tres novos másteres ¹³ para o curso seguinte.
Coa xeneralización de conexións á internet nos fogares galegos diminuirán os ingresos dos cíbers .	Coa xeneralización de conexións á internet nos fogares galegos diminuirán os ingresos dos cíberes .
Os estudantes de INEF contribuíron ao desenvolvemento dos campionatos das categorías júniors de judo.	Os estudantes de INEF contribuíron ao desenvolvemento dos campionatos das categorías júniors de judo.
Os estudantes séniors serán recibidos esta mañá polo reitor.	Os estudantes séniores serán recibidos esta mañá polo reitor.
O relator expuxo a filosofía dos movementos hippys dos anos 70.	O relator expuxo a filosofía dos movementos hippies dos anos 70.

¹³ Recoméndase, no entanto, potenciar o emprego da forma galega *mestrado*.

Cómpre lembrar que hai palabras cunha única forma para singular e plural:

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*Enviou dous faxes ao secretario da vicerreitora.	Envioulle dous fax ao secretario da vicerreitora.
*Repartiránselle lápices aos opositores para cubrir as casillas correspondentes na folla de exame.	Repartiránselles lapis aos/ás opositores para cubriren os cadros correspondentes na folla de exame.
*O nivel mínimo de iluminación en aulas e oficinas está fixado nun nivel mínimo de 300 luxes .	O nivel mínimo de iluminación en aulas e oficinas está fixado nun nivel de 300 lux .

2.1.2. ALGUNHAS TERMINACIÓNS

Unha outra cuestión de relevancia é a confusión entre a terminación das palabras populares en *-án/-á* (*aldeán/aldeá; artesán/artesá; cidadán/cidadá; cotián/cotiá; cristián/cristiá; escribán/escribá; irmán/irmá; musulmán/musulmá; sultán/sultá; tecelán/tecelá; temperán/temperá*) e as palabras cultas cuxa incorporación ao idioma foi posterior á época en que deixou de funcionar a caída do *-n-* intervocálico. Neste último grupo están formas como *africano, americano, australiano, boliviano, colombiano, hispano, humano, luterano, metropolitano, miliciano, mundano, paisano, profano, provinciano, republicano, romano, rosaliano* (e demais adxectivos procedentes de nomes propios, como *pondaliano* etc.), *semana, soberano, tirano, urbano e vexetariano*.

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*Sen lugar a dúbidas, o factor human é clave neste tipo de procesos de cambio institucional.	Sen lugar a dúbidas, o factor humano é clave neste tipo de procesos de cambio institucional.
*Desde o campus ao centro urbán chégase en 30 minutos.	Desde o campus ao centro urbano chégase en 30 minutos.
*As notas dos exames faranse públicas a semán que vén.	As notas dos exames faranse públicas a semana que vén.
*O acto de clausura será mañán ás 12:00h.	O acto de clausura será mañá ás 12:00 h.

Tamén cómpre reparar en que existen substantivos formados a partir dun verbo e, aínda que é posible a existencia dunha forma de verbal consistente en eliminar a desinencia verbal, en ocasións recoméndase a utilización de substantivos formados por sufixación como nas seguintes formas: *pagamento, embargamento* ou *desfalcamento* son preferibles a *pago, embargo* ou *desfalco* respectivamente.

Mentres que nalgúns casos conviven as dúas formas, unha regresiva e outra formada por sufixación: *aluguer* e *alugueiro*, *achega* e *achegamento*, *obriga* e *obligación*, *queima* e *queimadura* etc., noutros existe só unha forma deverbal: *acougo*¹⁴, *aforro*, *amarre*, *embarque* etc.

Porén hai unha serie de substantivos que só se admiten como correctos na nosa lingua nunha forma sufixada:

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*Publicáronse no DOGA os ceses de varios directores xerais.	Publicáronse no DOG os cesamentos de varios directores xerais.
*O horario de cerre das cafetarías e dos comedores universitarios está regulado.	O horario de cerramento das cafetarías e dos comedores universitarios está regulado.
*O xuíz considerou que era un caso de despido voluntario.	O xuíz considerou que era un caso de despedimento voluntario.
*Remitíronse varias queixas polo deterioro do edificio.	Remitíronse varias queixas pola deterioración do edificio.
*Renovouse o contrato á empresa que se encarga do subministro de material de papelería.	Renovouse o contrato á empresa que se encarga da subministración de material de papelería.
*Realizarase o transvase de datos dun sistema informático ao outro.	Realizarase o transvasamento de datos dun sistema informático ao outro.
*O material empregado na estrutura dese edificio ten unha grande resistencia ao solape e ao punzamento.	O material empregado na estrutura dese edificio ten unha grande resistencia ao solapamento e ao punzamento.

Un sufixo de enorme rendibilidade en galego é *-mento* que dá lugar á creación de substantivos deverbais de ocorrencia frecuente na linguaxe administrativa. Nestes substantivos sempre se mantén a vogal temática do infinitivo; así, temos para a primeira conxugación, as formas *financiamento*, *emprazamento*; para a segunda, *crecemento*, *movemento*, *desenvolvemento*; e para a terceira, *descubrimento*, *seguimento* etc.

¹⁴ Lembramos a propósito deste tema unha cita de Dieste recollida en Freixeiro Mato (2002: 249): «denantes de se poñer a escismar en procura dunha desinenzas, véxase si a verba pode ir sin ela. Eisí hai quen non sabe si decir *acouganza*, *acougamento*, *acougazón* ou *acougación*, cando, non sendo en rarísimos casos, abonda decir *acougo*».

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*A investigación, a aplicación e o desenvolvemento de enerxías renovables vai redundar nunha maior calidade de vida.	A investigación, a aplicación e o desenvolvemento de enerxías renovables vai redundar nunha maior calidade de vida.
*O novo Espazo Europeo de Educación superior vai permitir o movimento dos estudantes no ámbito europeo.	O novo Espazo Europeo de Educación Superior vai permitir o movemento dos estudantes no ámbito europeo.
*É necesario contarmos cun sistema de financiación que permita afrontar os costes de mantemento de mellora dos espazos naturais dos campus universitarios.	É necesario contarmos cun sistema de financiamento que permita afrontar os custos de mantemento de mellora dos espazos naturais dos campus universitarios.
*O tribunal fixo un seguemento exhaustivo das queixas e reclamacións das persoas demandantes.	O tribunal fixo un seguimento exhaustivo das queixas e das reclamacións das persoas demandantes.

2.1.3 A EXCESIVA TENDENCIA Á NOMINALIZACIÓN NA LINGUAXE ADMINISTRATIVA

Nos textos administrativos maniféstase por veces unha tendencia a abusar do emprego de substantivos, que é preferible substituír por formas verbais que alixeiran a redacción.

FORMAS POSIBLES	FORMAS RECOMENDADAS
Procedeuse á aprobación dos novos estatutos.	Aprobáronse os novos estatutos.
Un dos principios para a elixibilidade de acreditación é que ten que existir un proceso de planificación na institución de educación superior ou programa, e avaliar a súa execución.	Un dos principios para elixir a acreditación é que ten que existir un proceso de planificación na institución de educación superior ou programa e avaliar a súa execución.
É indispensable o esforzo de toda a comunidade universitaria para a consecución dos obxectivos que a nosa universidade se propón co novo proceso de converxencia europea.	É indispensable o esforzo de toda a comunidade universitaria para conseguir os obxectivos que a nosa universidade se propón co novo proceso de converxencia europea.
Procédese á repartición de tarefas para desenvolver por cada membro, establecendo datas de seguimento para cada tarefa durante os meses de xullo, agosto e setembro.	Repártense as tarefas para desenvolver cada membro, establecendo datas de seguimento para cada tarefa durante os meses de xullo, agosto e setembro.

Relacionado con isto, obsérvase tamén unha acusada tendencia a utilizar formas compostas dun verbo baleiro de sentido que non engade ningunha información semántica e mais un substantivo (**facer uso, *tomar parte, *proceder ao nomeamento...*). Cómpre, pois, substituír este tipo de construcións por infinitivos como *usar, participar* etc.

FORMAS POSIBLES	FORMAS RECOMENDADAS
O alumnado non tomou parte no proceso de elección dos seus novos representantes.	O alumnado non participou no proceso de elección dos seus novos representantes.
Procedemos á eliminación do seu nome de usuario na aplicación.	Eliminamos o seu nome de usuario na aplicación.
A persoa solicitante consente de forma expresa e inequívoca o tratamento dos seus datos de carácter persoal por institucións colaboradoras da Universidade da Coruña na medida en que for necesario para dar cumprimento e levar a cabo todas as actividades relacionadas coa correcta xestión da bolsa.	A persoa solicitante consente de forma expresa e inequívoca o tratamento dos seus datos de carácter persoal por institucións colaboradoras da Universidade da Coruña na medida en que for necesario para cumprir e levar a cabo todas as actividades relacionadas coa correcta xestión da bolsa.

2.2. O PRONOME

2.2.1. O PRONOME PERSOAL

2.2.1.1. O pronome persoal tónico

A forma *elo*, existente na lingua antiga, utilízase hoxe habitualmente por castelanismo, o que provoca que se recomende a súa substitución por unha forma do demostrativo (unicamente existe na lingua como substantivo co significado de ‘cada un dos aros que forman unha cadea’ ou, en sentido figurado, ‘cada un dos elementos que relacionados entre si dan ou explican a orixe de algo’).

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*Aplícase a elo a práctica do LAR, que se propón cumprir coa esixencia de que a investigación nel desenvolvida se comprometa coa actividade productiva, se vincule ó desenvolvemento tecnolóxico, potencie a transferencia de tecnoloxía, xere riqueza e fomenta o emprego.	Aplícase a isto a práctica do LAR, que se propón cumprir coa esixencia de que a investigación nel desenvolvida se comprometa coa actividade produtiva, se vincule ao desenvolvemento tecnolóxico, potencie a transferencia de tecnoloxía, xere riqueza e fomenta o emprego.

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
<p>*O director/decano do centro disporá para elo da axuda dun profesor/a que actuará como persoa responsable de calidade e converxencia (en adiante PRCC) cuxo nomeamento farase polo Rector, a proposta da dirección do centro co visto bo da xunta de centro e co coñecemento do Consello de Goberno da UDC.</p>	<p>A dirección (o director/decano) do centro disporá para iso da axuda dun membro do profesorado que actuará como persoa responsable de calidade e converxencia (en adiante PRCC) cuxo nomeamento fará o reitor, por proposta da dirección do centro co visto e praxe da xunta de centro e co coñecemento do Consello de Goberno da UDC.</p>
<p>*Son fins esenciais destas corporacións o ordenamento do exercicio das profesións, a representación exclusiva destas e a defensa dos intereses profesionais dos colexiados/as, todo elo sen prexuízo da competencia da Administración pública por razón da relación funcional.</p> <p>*A citada memoria será examinada pola Comisión de Investigación, que a avaliará positiva ou negativamente segundo proceda, dando conta delo ao consello de goberno.</p>	<p>Son fins esenciais destas corporacións o ordenamento do exercicio das profesións, a representación exclusiva destas e a defensa dos intereses profesionais dos/as colexiados/as, todo isto sen prexuízo da competencia da Administración pública por razón da relación funcional.</p> <p>A citada memoria será examinada pola Comisión de Investigación, que a avaliará positiva ou negativamente segundo proceder, dando conta disto ao Consello de Goberno.</p>

2.2.1.2. O pronome persoal átono

2.2.1.2.1. Colocación

Fica moi lonxe da intención deste manual realizar unha descrición exhaustiva da problemática da colocación dos pronomes átonos na nosa lingua, unha cuestión que pode consultarse nas diferentes gramáticas que citamos na bibliografía. Porén, xulgamos adecuado introducir algunhas cuestións que responden a erros moi habituais na escrita. Partimos, loxicamente, do coñecemento de que é a enclítica ou posverbal a posición non marcada en galego (*comunicámoslle que recibimos a súa solicitude*), de que un pronome átono nunca pode encabezar un enunciado (**se trata*) e de que a posición proclítica está determinada pola presenza de determinados elementos na cláusula (*lémbrolle que lles deberá enviar esta información á dirección dos centros e ás persoas coordinadoras dos programas de mobilidade*) ou por factores pragmáticos que non imos considerar por non seren usuais na linguaxe administrativa.

Sobre esta casuística, temos que lembrar:

- a) Que non é un requisito suficiente para antepoñer o pronome átono a aparición dalgún elemento no enunciado, sobre todo se entre ese elemento e o pronome existe unha pausa:

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*De forma inversa, se traducirán textos ó inglés.	De forma inversa, traduciranse textos ao inglés.
* Do que vimos afirmando se deduce que a experiencia humana, nas súas diversas manifestacións, é indisoluble do valor que se lle atribúe ó tempo como realidade biolóxica e social.	Do que vimos afirmando dedúcese que a experiencia humana, nas súas diversas manifestacións, é indisoluble do valor que se lle atribúe ao tempo como realidade biolóxica e social.
*Con isto, se pretende contribuír ó incremento do coñecemento sobre o pasado e, simultaneamente, ó desenvolvemento dunha xestión integral do Patrimonio.	Con isto, preténdese contribuír ao incremento do coñecemento sobre o pasado e, simultaneamente, ao desenvolvemento dunha xestión integral do Patrimonio.
*Desde un punto de vista «tradicional» se podería dicir que o LAR dispón de tres áreas principais de actividade: <i>investigación básica</i> en Prehistoria e Arqueoloxía (vertebrada fundamentalmente dentro dun programa de investigación en Arqueoloxía da Paisaxe), <i>investigación aplicada</i> (orientada á posta a punto de convencións e procedementos de xestión do Patrimonio), e <i>prestación de servizos</i> técnicos especializados.	Desde un punto de vista «tradicional» poderíase dicir que o LAR dispón de tres áreas principais de actividade: <i>investigación básica</i> en Prehistoria e Arqueoloxía (vertebrada fundamentalmente dentro dun programa de investigación en Arqueoloxía da Paisaxe), <i>investigación aplicada</i> (orientada á posta a punto de convencións e procedementos de xestión do Patrimonio) e <i>prestación de servizos</i> técnicos especializados.
*Na seguinte táboa se relacionan as variables universidade e campus no que se imparte maior número de horas de docencia.	Na seguinte táboa relaciónanse as variables universidade e campus en que se imparte maior número de horas de docencia.

b) Que as conxuncións copulativas non provocan a anteposición do pronome:

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*Este centro revisará a antedita modificación orzamentaria e o reflectirá no Sistema Informático de Xestión Económica Sorolla.	Este centro revisará a antedita modificación orzamentaria e reflectirao no Sistema Informático de Xestión Económica Sorolla.
*Se analizarán para comprender o seu significado e se traducirán ó castelán ou ó galego, a elixir polo alumno.	Analizaranse para comprender o seu significado e traduciranse ao castelán ou ao galego, segundo a elección do/a alumno/a.

c) Que diferentes adverbios (*aínda, axiña, bastante, demasiado, incluso, máis, menos, mesmo, moito, pouco, quizais, sobradamente* –e o resto de adverbios en -mente–, *seica*,

sempre, só, tamén, xa)¹⁵; formas negativas (*nada, non, nin, ninguén, nunca*); e pronomes (*alguén, ambos/as, calquera, propio/s, todo/s, pouco/s*) provocan a anteposición do pronome. Igualmente conxuncións ou locucións conxuntivas (*que, se, porque, xa que, posto que*), con algunha excepción non habitual nos documentos administrativos, provocan a anteposición do pronome:

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*Hai que afirmar que enténdese prioritario na actualidade o criterio de primar a mobilidade.	Hai que afirmar que se entende prioritario na actualidade o criterio de primar a mobilidade.
*Un acordo que concreouse na sinatura dun Convenio entre a Consellería de Educación e Ordenación Universitaria da Xunta de Galicia e a Universidade de Santiago de Compostela.	Un acordo que se concretou na sinatura dun convenio entre a Consellaría de Educación e Ordenación Universitaria da Xunta de Galicia e a Universidade de Santiago de Compostela.
*Explicoulle a importancia de ter actualizadas as bases de datos e que llo agradecería moito se fixéseo .	Explicoulle a importancia de ter actualizadas as bases de datos e que llo agradecería moito se o fixese .
*Todo o alumnado aceptouno de bo grao.	Todo o alumnado o aceptou de bo grado.
*O impreso sempre téñeno que cubrir con bolígrafo azul.	O impreso sempre o teñen que cubrir con bolígrafo azul.
*Nunca inaugurouse un edificio universitario con tanta afluencia de público.	Nunca se inaugurou un edificio universitario con tanta afluencia de público.
*Non presentarase á reelección como director de departamento.	Non se presentará á reelección como director de departamento.
*Na exposición tamén recóllese documentación relacionada cos movementos de renovación pedagóxica desenrolados durante a II República.	Na exposición tamén se recolle documentación relacionada cos movementos de renovación pedagóxica desenvolvidos durante a II República.
*Posto que a convocatoria publicábase na páxina web da Universidade, cabía pensar que o número de solicitudes había ser maior.	Posto que a convocatoria se publicaba na páxina web da Universidade, cabía pensar que o número de solicitudes había ser maior.

¹⁵ Porén, con adverbios e locucións adverbiais, xeralmente de tempo ou de lugar (*agora, aí, alí, antes, ao carón de, aos poucos, aquí, atrás, daquela, debaixo, dentro, despois, detrás, diante, enriba, entón, fóra, hoxe, lonxe, mañá, onte...*), o pronome adoita ir posposto ao verbo, aínda que ás veces sexan posibles as dúas colocacións.

- d) Que é un trazo de estilo positivo a introdución do pronome entre un nexo (unha preposición ou unha conxunción) en perífrases verbais compostas por infinitivo introducido por un verbo en forma conxugada seguido de preposición ou conxunción e en contextos posicionais con infinitivo:

FORMAS POSIBLES	FORMAS RECOMENDADAS
Competencias meta-cognitivas que o convertan nun profesional reflexivo e auto-crítico co seu ensino, co obxectivo de revisalo de forma sistemática.	Competencias metacognitivas que o convertan nun profesional reflexivo e autocrítico co seu ensino, co obxectivo de o revisar de forma sistemática.
A avaliación da actividade investigadora, que nace no Estado español como un procedemento ligado á percepción dun complemento de produtividade para o profesorado funcionario, progresivamente vai gañando terreo ao converterse ese complemento retributivo nun requisito para formar parte na maior parte das instancias decisorias na vida académica.	A avaliación da actividade investigadora, que nace no Estado español como un procedemento ligado á percepción dun complemento de produtividade para o profesorado funcionario, progresivamente vai gañando terreo ao se converter ese complemento retributivo nun requisito para formar parte na maior parte das instancias decisorias na vida académica.
Para matricularse nesa titulación cómpre unha nota bastante alta.	Para se matricular nesa titulación cómpre unha nota bastante alta.
Por tratarse de áreas claramente diferenciadas as tarefas asígnanse en función de que se correspondan cunha ou outra área.	Por se tratar de áreas claramente diferenciadas as tarefas asígnanse en función de que se correspondan con unha ou outra área.
Non se pode afrontar a renovación do sistema pedagóxico sen lembrarse dos alumnos con necesidades educativas especiais.	Non se pode afrontar a renovación do sistema pedagóxico sen se lembrar do alumnado con necesidades educativas especiais.
Hai que aplicarse para os exames finais.	Hai que se aplicar para os exames finais.
Os reclamantes, despois de asinaren as queixas, teñen que remitilas ao valedor universitario.	As persoas que reclaman, despois de asinaren as queixas, teñen que as remitir ao valedor universitario.
Logo de asinarsen o novo convenio, as asociacións felicítáronse pola iniciativa que van desenvolver conxuntamente.	Logo de se asinar o novo convenio, as asociacións felicítáronse pola iniciativa que van desenvolver conxuntamente.
Para definir a imaxe de futuro da unidade e os servizos que deberá ofrecer e o modo de ofrecelos , tívose en conta información moi variada.	Para definir a imaxe de futuro da unidade e os servizos que deberá ofrecer e o modo de os ofrecer , tívose en conta información moi variada.

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
Estimouse que a comunicación no sucesivo debería ser máis fluída internamente, para así permitir desenvolver ideas comúns mediante o consenso e sen afastarse da estratexia inicial.	Estimouse que a comunicación no sucesivo debería ser máis fluída internamente, para así permitir desenvolver ideas comúns mediante o consenso e sen se afastar da estratexia inicial.

- e) Que debemos substituír fórmulas tan habituais ao remate dunha certificación ou convocatoria como **o que lle comunicamos* por *comunicámoslle*, **o que se asina* por *asínase*, **o que se expide* por *expídese*, **o que certifico* por *certifico* etc.

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*O que certifico aos efectos oportunos.	Certifícoo para os efectos oportunos.
*O que asino a petición do interesado.	Asino este certificado por pedimento da persoa interesada.
*O que lle comunicamos para o seu coñecemento.	Comunicámosllo para o seu coñecemento.

2.2.1.2.2. Función

Canto ás funcións dos pronomes, é preciso insistir no mal uso habitual de formas do dativo en vez das de acusativo:

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*Sáudalle atentamente	Sáudao/a atentamente
*O reitor convídalle á celebración dos actos de San Tomé	O reitor convídao/a á celebración dos actos de san Tomé
*Os docentes que teñen algún cargo académico consideran as accións propostas máis necesarias. Posiblemente, as responsabilidades asociadas o seu rol fanlle ser máis conscientes das necesidades existentes e da conveniencia de arbitrar medidas paliativas e superadoras das limitacións existentes.	Os docentes que teñen algún cargo académico consideran as accións propostas máis necesarias. Posiblemente, as responsabilidades asociadas ao seu rol fanos seren máis conscientes das necesidades existentes e da conveniencia de arbitrar medidas paliativas e superadoras das limitacións existentes.
*Infórmolle que resultou vostede beneficiario da bolsa.	Infórmoo de que resultou vostede beneficiario da bolsa.

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
* Informámoslles do procedemento que terán que seguir para realizaren a inserción de prácticas de emprego en virtude do acordo de colaboración educativa subscrito entre as nosas institucións.	Informámoslos/as do procedemento que terán que seguir para realizaren a inserción de prácticas de emprego en virtude do acordo de colaboración educativa subscrito entre as nosas institucións.
* Avisoulle da nova convocatoria de bolsas de axuda á investigación.	Avisouna da nova convocatoria de bolsas de axuda á investigación.
*O novo plan de estudos foi moi ben acollido polo profesorado a pesar de que lles obrigou a reformar contidos e metodoloxías educativas.	O novo plano de estudos foi moi ben acollido polo profesorado a pesar de que o obrigou a reformar contidos e metodoloxías educativas.
*A Relación de Postos de Traballo (RPT) da UDC identificalles como postos base, o cal non recoñece o traballo especializado que desenvolven nese servizo.	A relación de postos de traballo (RPT) da UDC identificaos como postos base, o cal non recoñece o traballo especializado que desenvolven nese servizo.
*Xulgamos que sobre este aspecto o usuario percibe que no Servizo se manexa unha gran cantidade de información, perfectamente clasificada e posta ao día, e que se lle intenta asesorar coa maior profesionalidade e rigorosidade posibles.	Xulgamos que sobre este aspecto o usuario percibe que no servizo se manexa unha gran cantidade de información, perfectamente clasificada e posta ao día e que se intenta asesoralo coa maior profesionalidade e rigorosidade posibles.

2.2.2. OS PRONOMES IDENTIFICADORES DEFINIDOS E INDEFINIDOS

Na linguaxe administrativa téndese a eliminar certos pronomes identificadores definidos (o tradicionalmente chamado artigo determinado *o, a, os, as*) e indefinidos (o tradicionalmente chamado artigo indeterminado *un, unha, uns, unhas*) que son absolutamente necesarios para actualizarmos os substantivos que acompañan:

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
* Achégolle cargo núm. 063/2002 que corresponde a concepto consumo telefónico, por importe de 21,24 euros, para que o aboe mediante impreso de ingresos que se lle achega.	Achégolle o cargo núm. 063/2002 que corresponde ao concepto do consumo telefónico, por importe de 21,24 euros, para que o aboe mediante o impreso de ingresos que lle envío.
*Asunto: envío modelos solicitude, factura e cargo.	Asunto: envío dos modelos da solicitude, da factura e do cargo.

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
<p>*A dirección do centro que se acolla a este contrato programa deberá presentar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Relación de obxectivos que cubren o 30 % das accións de mellora de cada titulación avaliada. - Relación de indicadores que reflecten a situación actual. - Plano de actuacións ou calendario, para acadalos con especificación dos responsables de cada un deles. - Recursos dispoñibles e non dispoñibles en cada caso. - Recursos que se solicitan. - Indicadores e evidencias para avaliar as melloras acadadas. 	<p>A dirección do centro que se acolla a este contrato programa deberá presentar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A relación de obxectivos que cobren o 30 % das accións de mellora de cada titulación avaliada. - A relación de indicadores que reflecten a situación actual. - O plano de actuacións ou o calendario, para acadalos con especificación das persoas responsables de cada un deles. - Os recursos dispoñibles e non dispoñibles en cada caso. - Os recursos que se solicitan. - Os indicadores e as evidencias para avaliar as melloras acadadas.
<p>*O 31 de decembro de 2005 presentarán memoria final do programa desenvolvido con indicación do grao de consecución dos obxectivos e das actividades realizadas.</p>	<p>O 31 de decembro de 2005 presentarán unha memoria final do programa desenvolvido con indicación do grao de consecución dos obxectivos e das actividades realizadas.</p>
<p>*A presentación de solicitudes, según modelos anexos, farase no Rexistro Xeral da Universidade entre o 11 e o 25 de marzo (ambos inclusive) de 2005.</p>	<p>A presentación de solicitudes, segundo os modelos anexos, farase no Rexistro Xeral da Universidade entre o 11 e o 25 de marzo (ambos inclusive) de 2005.</p>

2.2.3. OUTROS PRONOMES

2.2.3.1. O pronome relativo *que*

Débase privilexiar, «tanto polo seu carácter redundante como por tal uso ser contrario á tradición lingüística» (Freixeiro Mato 2000: 241) a eliminación do artigo nas cláusulas de relativo introducidas polas preposicións *en* e *de* cando o antecedente está inmediatamente antes delas¹⁶:

FORMAS POSIBLES	FORMAS RECOMENDADAS
<p>O día no que se constituíu o Claustro aprobáronse os Estatutos</p>	<p>O día en que se constituíu o Claustro aprobáronse os Estatutos</p>
<p>O órgano do que falamos é de carácter unipersoal</p>	<p>O órgano de que falamos é de carácter unipersoal</p>

¹⁶ Aínda que algúns autores estenden a necesidade de eliminar o artigo a todas as preposicións, téndomos en conta un criterio de prudencia escollemos as que acabamos de citar, sen por iso excluirmos esta posibilidade con *a*, *con*, *por* ou *para*, formas que nalgúns contextos poden considerarse inusuais ou incorrectas (Álvarez / Xove 2002: 576-577).

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
Un dos ámbitos nos que máis facilmente recoñecemos o papel do patrimonio como recurso é no relacionado co turismo.	Un dos ámbitos en que máis facilmente recoñecemos o papel do patrimonio como recurso é no relacionado co turismo.
Hai que constatar os silencios, as condutas non verbais, os cambios de actitude diante das preguntas ou alteracións no lugar no que se fai a entrevista etc.	Hai que constatar os silencios, as condutas non verbais, os cambios de actitude diante das preguntas ou alteracións no lugar en que se fai a entrevista etc.

2.2.3.2. O pronomine identificador reforzado *mesmo, mesma*

É moi habitual a utilización de *mesmo, mesma* con valor pronominal, un emprego que debe mudarse polas formas dos demostrativos ou posesivos:

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*Explicar sucintamente quen realiza o estudo, para que Institución e a finalidade do mesmo .	É preciso explicar sucintamente quen realiza o estudo, para que institución e a finalidade deste .
* Farase na mesma ficha unha valoración global da mesma anotando aqueles detalles que por calquera razón non se rexistraran durante a mesma .	Farase na mesma ficha unha valoración global desta e anotaranse aqueles detalles que por calquera razón non se rexistrasen durante esta .
*Destinarase o seguinte orzamento para o desenvolvemento do mesmo .	Destinarase o seguinte orzamento para o seu desenvolvemento .

2.2.3.3. *Todos os, todas as, ambos os, ambas as*

É tamén obrigatoria a presenza do artigo entre *todos/as* e *ambos/as* e o substantivo a que acompañan:

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*En ambos casos , as alusións ós problemas existentes, sinalando que tamén eran propios da xornada partida, seguen sendo os que se refiren ás infraestruturas e á necesidade de máis recursos.	En ambos os casos , as alusións aos problemas existentes, sinalando que tamén eran propios da xornada partida, seguen sendo os que se refiren ás infraestruturas e á necesidade de máis recursos.
*Por mor do mal tempo a organización pensou en mudar a hora da conferencia ou mesmo en adiala. Ambas posibilidades estiveron presentes até o último momento.	Por mor do mal tempo a organización pensou en mudar a hora da conferencia ou mesmo en adiala. Ambas as posibilidades estiveron presentes até o último momento.

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*De todos xeitos , desde a Oficina de Relacións Internacionais faráse chegar ao profesorado unha carta en que se expliquen as novidades dos novos programas de intercambio de estudantes estranxeiros.	De todos os xeitos , a Oficina de Relacións Internacionais achegaralle ao profesorado unha carta en que se expliquen as novidades dos novos programas de intercambio de estudantes estranxeiros.
* Todas persoas matriculadas asistiron á cerimonia de clausura do congreso.	Todas as persoas matriculadas asistiron á cerimonia de clausura do congreso.

2.2.3.4. O pronome indefinido e a dupla negación

En galego son incorrectas as construcións en que nunha cláusula negativa se emprega un pronome indefinido positivo; por tanto, débense empregar as formas negativas dos indefinidos, o que dá lugar a unha dupla negación, mais que é unha redundancia necesaria do punto de vista gramatical:

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*No ámbito das súas atribucións, a súa actuación non estará sometida a mandato imperativo algún nin recibirán instrucións de autoridade algunha nin órgano de goberno.	No ámbito das súas atribucións, a súa actuación non estará sometida a ningún mandato imperativo nin recibirán instrucións de ningunha autoridade nin órgano de goberno.
*As decisións e propostas da Comisión de Garantías, que en ningún caso suporán a modificación de actos, resolucións ou acordos das Administracións públicas, non serán susceptibles de reclamación ou recurso algún .	As decisións e propostas da Comisión de Garantías, que en ningún caso suporán a modificación de actos, resolucións ou acordos das Administracións públicas, non serán susceptibles de ningunha reclamación nin de ningún recurso.
*No caso de que os/as directores/as non pertenzan a algún departamento da Facultade de Filoloxía, deberán nomear unha persoa substituta, tamén doutora, entre o profesorado desta facultade.	No caso de os/as directores/as non pertenceren a ningún departamento da Facultade de Filoloxía, deberán nomear unha persoa substituta tamén doutora, entre o profesorado desta facultade.

2.2.3.5 O pronome indefinido identificador *calquera*

O pronome indefinido identificador *calquera* é invariable de tal xeito que pode funcionar como determinante independentemente de cal for o xénero ou número do substantivo. Ora ben, no caso do plural adoita ir precedido de *uns*, *unhas* e posposto ao substantivo.

Envíalles uns (sobres) calquera.

Son erróneas, por tanto, as formas **calquer*, **calesquera*, **calesqueira* e **calqueira*.

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*Todo membro do Claustro estará obrigado a se identificar cando for requirido para tal fin pola Mesa do Claustro, que asumirá a responsabilidade de calquer fraude ao respecto.	Todo membro do Claustro estará obrigado a se identificar cando for requirido para tal fin pola Mesa do Claustro, que asumirá a responsabilidade de calquera fraude ao respecto.
*O Consello de Goberno pode constituír en calqueira momento comisións específicas para tratar temas concretos, respectando na súa composición a representación dos sectores implicados.	O Consello de Goberno pode constituír en calquera momento comisións específicas para tratar temas concretos, respectando na súa composición a representación dos sectores implicados.
*O incumprimento de calesquera das obrigas contraídas no presente convenio por unha das partes facultará a outra para o rescindir cos seguintes efectos.	O incumprimento de calquera das obrigas contraídas no presente convenio por unha das partes facultará a outra para o rescindir cos seguintes efectos.

2.2.4. CONTRACCIÓNS DE PRONOMES E PREPOSIÇÕES

É obrigatorio facer sempre a contracción entre as preposicións *a*, *con*, *de* e *en* e máis o pronome identificador determinado:

PREPOSIÇÃO	PRONOME IDENTIFICADOR DETERMINADO			
	o	a	os	as
a	ao	á	aos	ás
con	co	coa ¹⁷	cos	coas
de	do	da	dos	das
en	no	na	nos	nas
por	polo	pola	polos	polas

É optativo escribir a contracción da partícula comparativa *ca* co pronome identificador determinado: *có*, *cá*, *cós*, *cás*. Porén, a preferencia polas formas plenas, lévanos a recomendar as escollas de *que o / ca o*; *que a / ca a*; *que os / ca os*; *que as / ca as*:

¹⁷ Son incorrectas as formas **ca*, **cas*: **O reitor visitou esa facultade ca decana do centro e cas directoras dos departamentos* e, por tanto, deben ser substituídas por *O reitor visitou esa facultade coa decana e coas directoras dos departamentos*.

FORMAS POSIBLES	FORMAS RECOMENDADAS
O grao en Fisioterapia ten máis alumnos matriculados có de Terapia Ocupacional.	O grao en Fisioterapia ten máis alumnos matriculados que o de Terapia Ocupacional.
Os prezos das cafetarías universitarias son máis baratos cós do resto.	Os prezos das cafetarías universitarias son máis baratos que os do resto.

As preposicións *con*, *de* e *en* tamén contraen sempre co pronome identificador indeterminado:

PREPOSICIÓN	PRONOME IDENTIFICADOR INDETERMINADO			
	un	unha	uns	unhas
con	cun	cunha	cuns	cunhas
de	dun	dunha	duns	dunhas
en	nun	nunha	nuns	nunhas

Os pronomes persoais tamén contraen coas preposicións *en* e *de*:

PREPOSICIÓN	PRONOME PERSOAL			
	el	ela	eles	elas
en	nel	nela	neles	nelas
de	del	dela	deles	delas

Estas preposicións contraen tamén cos pronomes demostrativos e coa contracción destes co indefinido *outro/s* e *outra/s*:

PRONOME DEMOSTRATIVO	PREPOSICIÓN	
	en	de
este/s ¹⁸	neste/s	deste/s
esta/s	nesta/s	desta/s
isto	nisto	disto
ese/s	nese/s	dese/s
esa/s	nesa/s	desa/s
iso	niso	diso
aquel/es	naquel/es	daquel/es

¹⁸ Cando estas formas do pronome demostrativo apareceren sen acompañar un substantivo, ao contrario do que acontece en castelán, non se acentúan: *Foi durante cinco anos presidente da asociación e segue estando vinculado a *ésta* debe ser substituído por *Foi durante cinco anos presidente da asociación e segue estando vinculado a esta*.

PRONOME DEMOSTRATIVO	PREPOSICIÓN	
	en	de
aquela/s	naquela/s	daquela/s
aquilo	naquilo	daquilo
estoutro/s	nestoutro/s	destoutro/s
esoutro/s	nesoutro/s	desoutro/s
aqueloutro/s	naqueloutro/s	daqueloutro/s
estoutra/s	nestoutra/s	destoutra/s
esoutra/s	nesoutra/s	desoutra/s
aqueloutra/s	naqueloutra/s	daqueloutra/s

Os pronomes indefinidos *algún* e *outro* (e mais as súas formas femininas e plurais) contraen coas preposicións *en* e *de*, mais non o fan os pronomes *alguén* e *algo*:

PREP.	PRONOMES INDEFINIDOS							
	algún	algunha	algúns	algunhas	outro	outra	outros	outras
de	dalgún	dalgunha	dalgúns	dalgunhas	doutro	doutra	doutros	doutras
en	nalgún	nalgunha	nalgúns	nalgunhas	noutro	noutra	noutros	noutras

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
* O establecemento dos novos graos non haberá de supoñer merma algunha na consideración de aqueles a los que substitúan e a súa implantación será, en todo caso, plenamente respectuosa con a totalidade dos dereitos académicos e profesionais de que veñan disfrutando os titulados conforme a anterior ordenación.	O establecemento dos novos graos non haberá de supoñer ningunha diminución na consideración daqueles aos que substitúan e a súa implantación será, en todo caso, plenamente respectuosa coa totalidade dos dereitos académicos e profesionais de que se veñan beneficiando as persoas tituladas conforme a anterior ordenación.
*Traballo na Universidade de A Coruña.	Traballo na Universidade da Coruña.
* A citada declaración establece un horizonte temporal para a plena consecución de este espazo común hasta o ano 2010.	A citada declaración establece un horizonte temporal para a plena consecución deste espazo común até o ano 2010.
*É preciso que sectores como o naval, do que hoxe nos preocupa o seu futuro, innoven en os seus produtos para gañaren en competitividade.	É preciso que sectores como o naval, do que hoxe nos preocupa o seu futuro, innoven nos seus produtos para gañaren en competitividade.

DÚBIDAS E ERROS GRAMATICAIS MÁIS FRECUENTES

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*Unha economía forte e competitiva debe sustentarse no coñecemento, na creación e na difusión de capital científico, tecnolóxico e intelectual e iso implica a necesidade de unha forte interrelación entre as empresas e o ámbito universitario.	Unha economía forte e competitiva debe sustentarse no coñecemento, na creación e na difusión de capital científico, tecnolóxico e intelectual e iso implica a necesidade dunha forte interrelación entre as empresas e o ámbito universitario.
*A empresa ofertará, cando menos, unha de estas prácticas.	A empresa ofertará, cando menos, unha destas prácticas.
* En estas condicións a empresa comprométese a matricular un mínimo de catro alumnos por curso académico.	Nestas condicións a empresa comprométese a matricular un mínimo de catro alumnos por curso académico.
*Quereriamos comezar destacando a satisfacción que nos produce a alta participación por parte de os/as usuarios/as na enquisa de avaliación.	Quereriamos comezar destacando a satisfacción que nos produce a alta participación por parte dos/as usuarios/as na enquisa de avaliación.
*A fragmentación e o illamento de algunhas das iniciativas, a falta de integración e de articulación cas estruturas urbanas existentes, a ausencia de relacións entre sistema universitario e o novo sistema urbano de escala supramunicipal, a falta de conexións entre redes de transporte público supramunicipal e os ámbitos espaciais universitarios son algunhas das características máis visibles de unhas prácticas urbanísticas universitarias dominadas, en algúns casos, por as urxencias ou por a ausencia e a pasividade das administracións competentes en esta outra materia.	A fragmentación e o illamento dalgunhas das iniciativas, a falta de integración e de articulación coas estruturas urbanas existentes, a ausencia de relacións entre o sistema universitario e o novo sistema urbano de escala supramunicipal, a falta de conexións entre as redes de transporte público supramunicipal e os ámbitos espaciais universitarios son algunhas das características máis visibles dunhas prácticas urbanísticas universitarias dominadas, nalgúns casos, polas urxencias ou pola ausencia e a pasividade das administracións competentes nestoutra materia.
*Poderá solicitar o permiso de paternidade con unha solicitude dirixida á Xerencia.	Poderá solicitar o permiso de paternidade cunha instancia dirixida á Xerencia.

2.3. O VERBO

2.3.1. O PRETÉRITO DE SUBXUNTIVO E O ANTEPRETÉRITO DE INDICATIVO

O pretérito de subxuntivo indica unha acción irreal que se produce simultánea ou posteriormente a outra:

Esixíronlle que entregase a solicitude.

Recomendáronlle que se presentase ás eleccións.

É moi frecuente a confusión na fala entre este tempo e o antepretérito de indicativo, cuxo valor máis habitual é o dun pasado anterior a outro pasado. Na escrita, e nun modelo de lingua coidado, debemos evitar esta falta de distinción entre os dous tempos verbais:

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
* É certo que a presidenta me comunicara que o avisara antes das oito , mais acabo de o lembrar agora mesmo.	É certo que a presidenta me comunicara que o avisase antes das oito , mais acabo de o lembrar agora mesmo.
* Solicitáronlle que falara co reitor para eliminar as dúbidas existentes na interpretación daquela cláusula do convenio.	Solicitáronlle que falase co reitor para eliminar as dúbidas existentes na interpretación daquela cláusula do convenio.
* Se o número de bolsas se vira incrementado , adxudicáronse seguindo a orde da listaxe de suplentes.	Se o número de bolsas se vir incrementado , adxudicáronse seguindo a orde da listaxe de suplentes.
*Semella que hai suficientes razóns para pensar que a calidade da vida sería hoxe mellor se houbera unha mellor coordinación dos tempos sociais.	Semella que hai suficientes razóns para pensar que a calidade da vida sería hoxe mellor se houbese unha mellor coordinación dos tempos sociais.

2.3.2. O FUTURO DE SUBXUNTIVO

Esta forma, en clara decadencia tanto na praxe oral como na escrita, é un importante recurso para indicarmos o tempo con gran precisión, un aspecto polo que foi considerado de grande axuda na linguaxe xurídica e, por tanto, en regulamentos e normas. Para o seu emprego correcto debemos ter en conta que só é posible a súa utilización para presentar feitos futuros en cláusulas relativas, temporais, locativas, modais e condicionantes, sempre en correlación con outro verbo en futuro, presente de indicativo ou presente de subxuntivo. Debe ser utilizado fundamentalmente nos seguintes casos:

1. Nas cláusulas condicionantes:

Se **desexaren** modificar a matrícula terano que facer nos prazos previstos pola lei.

O segundo punto da orde do día é o seguinte: aprobación, se **proceder**, do orzamento anual.

Se o cambio **for** solicitado no seu debido tempo, o/a alumno/a será admitido/a e ingresará na facultade que **considerar** máis adecuada.

Farase na mesma ficha –se **proceder**– unha valoración global en que se anotarán aqueles detalles que por calquera razón non se rexistrasen durante a entrevista.

2. Nas cláusulas temporais introducidas por *cando* con valor condicional:

Cando o número de prazas existente **for** superior a tres, convocarase unha reunión do departamento correspondente para tomar unha decisión.

Cando **cumpriren** todas as condicións esixidas, poderán presentarse aos exames.

Cando **concorreren** varios candidatos, a orde de intervención fixarase ao comezo da primeira sesión.

3. Nas cláusulas relativas que tamén teñan un matiz condicional:

As persoas que **achegaren** a documentación antes do día 30 de xuño, poderán optar aos premios extraordinarios de fin de carreira.

Poderá presentar a solicitude para gozar dun ano sabático o profesorado que **prestar**, a partir da data do presente regulamento, 5 anos ininterrompidos de servizos no mesmo posto.

Poderán optar a esta convocatoria os/as profesores/as, individualmente ou en grupo, que **presentaren** un programa de innovación docente nalgunha das súas materias.

4. Nas cláusulas modais encabezadas por *segundo* ou *conforme*:

Deben comunicar as baixas conforme se **foren** producindo.

Tomará unha ou outra decisión segundo se **presentaren** as circunstancias.

2.3.3. O INFINITIVO

Un infinitivo nunca pode ser o verbo principal dunha cláusula, polo que é obrigatorio introducir outra forma verbal en moitos contextos en que habitualmente se suprimen incorrectamente:

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
* Manifestar a nosa oposición ao proxecto de modificación dos Estatutos.	Cómpre manifestar a nosa oposición ao proxecto de modificación dos Estatutos.
* Indicar que o número de persoas que asistiron ás xornadas ultrapasou o que agardabamos.	Queremos indicar que o número de persoas que asistiron ás xornadas ultrapasou o que agardabamos.

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
<p>*Ó rematala entrevista agradecer, en tódolos casos, a información aportada en nome propio, do equipo investigador e da institución que promove o estudo. Deixar sempre unha dirección de contacto para que os entrevistados poidan comunicarse con nós si o desexan. Comentar a posibilidade de facer algunha consulta telefónica ou por correo electrónico si existisen aspectos da información aportada que resulte interesante comentar ou ampliar.</p>	<p>Ao rematar a entrevista hai que agradecer, en todos os casos, a información que se ofreceu en nome propio, do equipo investigador e da institución que promove o estudo. Cómpre deixar sempre un enderezo de contacto para as persoas entrevistadas poderen comunicarse connosco se o desexaren. É preciso comentar a posibilidade de facer algunha consulta telefónica ou por correo electrónico se existiren aspectos da información achegada que resulte interesante comentar ou ampliar.</p>

Non é correcto tampouco en galego utilizar a fórmula de substantivo máis un infinitivo precedido da preposición *a* co valor de futuro, unha fórmula que debe ser substituída, como nos exemplos seguintes:

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
<p>*Convocámolo a unha reunión a desenvolver na Reitoría o próximo martes ás 11 horas.</p>	<p>Convocámolo a unha reunión que se desenvolverá na Reitoría o próximo martes ás 11:00 horas.</p>
<p>*A proba a realizar na Facultade de Filoloxía ten carácter eliminatorio.</p>	<p>A proba que se vai realizar na Facultade de Filoloxía ten carácter eliminatorio.</p>
<p>*Mellora da xestión dos seus procedementos, facendo explícitos e documentando os actuais e sinalando as melloras a realizar.</p>	<p>Mellora da xestión dos seus procedementos, facendo explícitos e documentando os actuais e sinalando as melloras que se van realizar.</p>
<p>*Nesa unidade concretouse a estratexia máis axeitada e os pasos a seguir (planificación) para alcanzar a imaxe de futuro desexada e os obxectivos a acadar en cada fase.</p>	<p>Nesa unidade concretouse a estratexia máis axeitada e os pasos que se van seguir (planificación) para alcanzar a imaxe de futuro desexada e os obxectivos para acadar en cada fase.</p>

2.3.4. O INFINITIVO FLEXIONADO

O infinitivo flexionado é unha das principais características do verbo galego que se emprega na escrita moito menos do que se debera, e iso a pesar da súa vitalidade na lingua oral e da defensa unánime da obrigatoriedade de uso en certos contextos.

Debe utilizarse como norma xeral nos seguintes casos:

1. Cando o infinitivo ten un suxeito expreso no texto:

Pareceunos necesario **estaren** os directores nas comisións de avaliación.

Por elas **entregaren** tarde a solicitude, ficamos sen subvención para as conferencias.

2. Cando o infinitivo vai referido a un axente determinado non indicado no contexto:

Cómpre **chegarmos** a tempo á reunión se **quixermos** participar na votación.

Resulta fundamental **termos** certa experiencia antes de **aplicarmos** o sistema europeo de transferencia de créditos.

3. Cando o infinitivo vai introducido por unha preposición, sobre todo se vai antes do verbo principal:

No momento de se **coñeceren** as cualificacións, daremos por rematado o proceso.

Ao **acabaren** os estudos no ensino secundario, os/as estudantes teñen a posibilidade de ingresar nas facultades.

Para **valorarmos** correctamente estes datos, temos que ter en conta a importante participación do profesorado de Bioloxía no proxecto de experimentación da ACSUG.

Mais tamén pode utilizarse sempre que apareza despois dunha preposición ou locución prepositiva, tanto se está situado antes do verbo principal como se está despois e tanto se ten o mesmo suxeito ou se este é diferente:

Os obxectivos desta materia son ensinarlles aos alumnos e ás alumnas novas maneiras de **afrontaren** a lectura dos textos literarios contemporáneos.

Tanto o profesorado universitario galego como o estudantado manifestan claramente a súa intención de **participaren** en actividades formativas referidas aos aspectos chave do proceso de converxencia europea.

As actividades con menor interese serían as referidas a certas metodoloxías concretas que, por **seren** tradicionais (lección maxistral) ou máis recentes (portafolio), non resultaron tan atractivas.

O feito de lle darmos prioridade a esta forma está na base de substitucións recomendadas como as seguintes:

FORMAS POSIBLES	FORMAS RECOMENDADAS
É frecuente que pensemos en base a esquemas aprendidos nas canles dunha educación ríxida, neoescolástica e carpetovetónica.	É frecuente pensarmos con base en esquemas aprendidos nas canles dunha educación ríxida, neoescolástica e carpetovetónica.
Ser cidadáns europeos implica o exercicio dos nosos dereitos como estudantes, profesores ou traballadores en calquera Estado da Unión.	Sermos cidadáns europeos implica o exercicio dos nosos dereitos como estudantes, profesores ou traballadores en calquera Estado da Unión.
Hai que ter en conta que o feito de que mostres unha preferencia marcada polos campos profesionais citados anteriormente, non implica que no futuro non poidas ou non remates desempeñando con éxito, algunha profesión ou actividade distinta das relacionadas con estes campos.	Hai que ter en conta que o feito de mostrares unha preferencia marcada polos campos profesionais citados anteriormente, non implica que no futuro non poidas ou non remates desempeñando con éxito algunha profesión ou actividade distinta das relacionadas con estes campos.

2.3.5. O XERUNDIO

O xerundio presenta unha acción simultánea ao seu referente:

Encontrei o papel mirando na gabeta.

Vino chamando por ti.

É, pois, incorrecta a súa utilización cando a acción que se presenta non é simultánea á do verbo que funciona como referente e, por tanto, é un erro empregar o xerundio que indica unha acción posterior á do verbo principal:

*Rexistraranse as tres copias da solicitude **quedando** con unha a persoa interesada.

Rexistraranse as tres copias da solicitude (1.ª acción) e quedará con unha (2.ª acción) a persoa interesada.

Tamén é incorrecto empregar o xerundio cun valor especificativo modificador do substantivo que acompaña. Nestes casos, débese substituír por unha cláusula de relativo

*Remítolle un escrito **notificando** a resolución.

Remítolle un escrito en que/a través do que se notifica a resolución

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*Despois de rematar no CUR o curso en que se utilizou unha maqueta da Escola Universitaria de Enfermaría da Coruña, devólvese sendo o persoal do parque móbil quen a trasladará dun centro ao outro.	Despois de rematar no CUR o curso en que se utilizou unha maqueta da Escola Universitaria de Enfermaría da Coruña, devólvese e será o persoal do parque móbil quen a trasladará dun centro ao outro.
*Obtivo a suficiencia investigadora superando a valoración que dá lugar ao Diploma de Estudos Avanzados coa cualificación de sobresaliente con data do 18/09/2004.	Obtivo a suficiencia investigadora tras superar a valoración que dá lugar ao Diploma de Estudos Avanzados coa cualificación de sobresaliente o 18/09/2004.
*Enviámoslle o novo modelo de solicitude de transferencia de crédito que será empregado no exercicio 2004 sendo imprescindible que se cubran todos os seus apartados, xa que, de non ser así, devolverémolos.	Enviámoslle o novo modelo de solicitude de transferencia de crédito que será empregado no exercicio 2004 e (indicámoslle que) é imprescindible que se cubran todos os seus apartados, xa que, de non ser así, devolverémolos.
*Envíolle un escrito solicitando a liberación de crédito.	Envíolle un escrito a través do que/ en que solicito a liberación de crédito.
*Para que conste redáctase este certificado por duplicado, asinando as partes interesadas.	Para que conste redáctase este certificado por duplicado e asinan as partes interesadas.
*Remítolle un fax informando dos trámites dos expedientes.	Remítolle un fax en que informo dos trámites dos expedientes.

2.3.6. ALGUNHAS PERÍFRASES VERBAIS

2.3.6.1. *Ter + participio*

A perífrase *ter + participio* ten en galego un valor aspectual perfectivo-reiterativo, isto é, con ela faise referencia a un acontecemento que sucedeu con anterioridade máis dunha vez:

Guadi Galego **ten cantado** no campus de Ferrol en máis dunha ocasión, sempre co gallo da celebración do Día das Letras.

A súa aparición cun valor unicamente perfectivo é infrecuente e, aínda que é propia de rexistros formais, debe evitarse, pois moitas veces constitúe un calco da contrución castelá *haber + participio*:

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*De aí que sexa preciso lembrar que os tempos da escola se teñen acomodado a funcións moi diversas.	De aí que sexa preciso lembrar que os tempos da escola se acomodaron a funcións moi diversas.
*Neste sentido, é destacable que un número importante de pais e nais puxeron de relevo que ten mellorado a xestión do seu tempo doméstico.	Neste sentido, é destacable que un número importante de pais e nais puxeron de relevo que mellorou a xestión do seu tempo doméstico.

2.3.6.2. Ir + infinitivo

Esta preposición, cuxo valor temporal é de futuro, constrúese sempre sen a preposición *a* entre o verbo auxiliar e o auxiliado:

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*Enténdese que o desenvolvemento que se vai a promover ou apoiar dende a Asociación pasa pola posta en valor dos recursos propios cos que conta o territorio ámbito da nosa intervención.	Enténdese que o desenvolvemento que se vai promover ou apoiar desde a asociación pasa pola posta en valor dos recursos propios con que conta o territorio ámbito da nosa intervención.
*Tras dar unhas pinceladas sobre a creación do Espazo Europeo de Educación Superior a través das declaracións emanadas dos distintos encontros europeos e as directrices recollidas na lexislación española, de seguido imos a analizar qué tipo de cambios e esixencias van a implicar no plano institucional, profesional, docente e discente.	Tras dar unhas pinceladas sobre a creación do Espazo Europeo de Educación Superior a través das declaracións emanadas dos distintos encontros europeos e as directrices recollidas na lexislación española, de seguido imos analizar que tipo de cambios e esixencias van implicar no plano institucional, profesional, docente e discente.
*As accións máis valoradas van a depender das actitudes e aptitudes persoais dos axentes implicados no proceso de ensino-aprendizaxe.	As accións máis valoradas van depender das actitudes e aptitudes persoais dos axentes implicados no proceso de ensino-aprendizaxe.

2.3.7. A VOZ PASIVA

Aínda que é máis recomendable que o verbo apareza en voz activa cando a oración ten un suxeito expreso, tamén o podemos usar en voz pasiva (*O secretario xeral asinou os convenios moi entrado o ano* ou *Os convenios foron asinados polo secretario xeral moi entrado o ano*). Con todo, neste caso é incorrecto presentar o verbo en voz pasiva reflexa, o que converte o enunciado en impersonal; esta só pode empregarse non se menciona o suxeito da acción, ben porque non se desexa, ben porque non se coñece (*Asináronse os convenios moi entrado o ano*).

Asináronse os convenios moi entrado o ano e agora hai poucos meses para realizar e xustificar as actividades.

Serán, por tanto, incorrectas formas como as que incluímos no primeiro lugar do seguinte cadro, que deben substituírse pola segunda das opcións:

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*O director/decano do centro disporá para elo da axuda dun profesor/a que actuará como persoa responsable de calidade e converxencia (no sucesivo PRCC) cuio nomeamento farase polo Rector , a proposta da dirección do centro co visto bo da xunta de centro e co coñecemento do Consello de Goberno da UDC.	A dirección (o director/decano) do centro disporá para iso da axuda dun membro do profesorado que actuará como persoa responsable de calidade e converxencia (no sucesivo PRCC) cuo nomeamento fará o reitor , por proposta da dirección do centro co visto e prace da xunta de centro e co coñecemento do Consello de Goberno da UDC.
* Por parte do Servizo de Obras elaboraranse propostas de mellora e de acondicionamento de varios edificios universitarios.	O Servizo de Obras elaborará propostas de mellora e de acondicionamento de varios edificios universitarios.
*Informouse polo órgano competente da resolución das axudas concedidas.	O órgano competente informou da resolución das axudas concedidas.

2.4. O ADVERBIO

Debido ao enfoque didáctico que lle queremos dar a esta publicación centrarémonos unicamente naqueles adverbios ou locucións adverbiais en que se documentan erros frecuentes que deben ser corrixidos.

Desde a reforma normativa do ano 2003, formas que até entón se clasificaban como locucións adverbiais pasan a se escribir de forma aglutinada dando lugar aos seguintes adverbios: *acotío* ('continuamente'), *amodo*, *apenas*, *decontado* ('axiña'), *decontino* ('continuamente'), *decotío*, *deseguida*, *deseguido*, *devagar* ('amodo'), *enseguida* e *talvez*:

O ensino universitario discorre **acotío** nas nosas aulas. O protagonismo dos que ensinan e dos que aprenden é evidente e os cambios que se propoñen para as titulacións, así como os que se derivan da implantación dos créditos ECTS, aféctalles de modo directo.

Lembramos a recomendación de os automóbiles circularen **amodo** nas inmediacións do campus universitario.

Hai un programa da Universidade (en colaboración co Servizo Galego de Colocación) de orientación laboral para o alumnado dos últimos anos da carreira que, segundo o SAPE, apenas se coñece.

Xurdiu **decontado** a idea de dar ás bibliotecas dixitais o valor engadido de lugar de encontro adaptado ás necesidades de traballo en grupo.

A Área de Investigación de Programación e Linguaxes está **decontino** desenvolvendo o estudo de conceptos, métodos, técnicas, fundamentos e aplicacións relativos á tarefa de programar e das linguaxes que se empregan nela.

É importante na metodoloxía docente explicar poucos conceptos teóricos para **enseguida** realizar aplicacións prácticas de maneira que se fixen os coñecementos.

A interface administrativa de Mailman emprega sesións baseadas en *cookies*, de maneira que non precisa identificarse **decotío** con cada operación administrativa que realice.

A publicación editada na conmemoración do Día das Letras Galegas tivo unha tiraxe de 1000 exemplares, mais esgotáronse **deseguida**.

As formas que **deseguido** se presentan establecen os importes mínimos que se deben satisfacer nos contratos con cargo aos proxectos.

Exporei **devagar** no prólogo da obra as normas de manexo do dicionario.

Talvez para que a posición de partida da UDC quedase plenamente recollida, cumpriría engadir unha idea adicional: o compromiso que a sociedade galega ten que adquirir coa súa universidade.

As formas **entonces* e **alomenos* son incorrectas e deben substituírse por *entón* e por *cando menos*, *polo menos* e *ao menos*, respectivamente.

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*O pleno reunirse con carácter ordinario alomenos unha vez ó trimestre, trala convocatoria do director/a do centro.	O Pleno reunirse con carácter ordinario cando menos unha vez ao trimestre, tras a convocatoria do/a director/a do centro.
*No caso de adquisición de equipamento presentaranse alomenos tres orzamentos.	No caso de adquisición de equipamento presentaranse cando menos tres orzamentos.
*O colectivo dos PAS conseguiu entonces que se tivesen en conta as súas reclamacións.	O colectivo dos PAS conseguiu entón que se tivesen en conta as súas reclamacións.

Á diferenza do castelán, os adverbios en *-mente* nunca se acentúan, mesmo se tomaren como base un adxectivo con acento gráfico:

*fácilmente, *difícilmente, *telefónicamente, *rápidamente, *áxilmente etc.
fácilmente, difícilmente, telefonicamente, rapidamente, axilmente etc.

2.5. A PREPOSICIÓN E LOCUCIÓNS PREPOSITIVAS

Sen entrarmos en consideracións excesivamente gramaticais que dificulten o obxectivo e o espírito do volume –achegar á comunidade universitaria un manual de doada consulta no seu labor cotián–, omítense nesta epígrafe aquelas preposicións e locucións prepositivas cuxo emprego non adoita suscitar problemas á hora de redactar os textos (*con, contra, de, desde, para, por sobre...*).

2.5.1. A PREPOSICIÓN A CO COMPLEMENTO DIRECTO

En galego a preposición *a* só é obrigatoria co complemento directo cando este é un pronome persoal tónico:

Víronos *a* eles pola rúa

O seu uso é tamén moi habitual con nomes propios (*Seguindo a Kant, podemos afirmar...*), aínda que nestes contextos tamén se pode prescindir da súa utilización:

Seguindo Kant, podemos afirmar...

Existe unha tendencia a abusar do seu uso por influencia do español, un erro que debe ser corrixido nunha linguaxe coidada:

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*O concepto de universidade emprendedora non forma parte da súa visión, e, en consecuencia, non existen dentro da súa estratexia políticas transversais, para capacitar aos membros da comunidade universitaria neste campo.	O concepto de universidade emprendedora non forma parte da súa visión e, en consecuencia, non existen dentro da súa estratexia políticas transversais para capacitar os membros da comunidade universitaria neste campo.
* Sensibilizar aos alumnos na necesidade de incorporar metodoloxicamente a ergonomía á análise e elaboración do proxecto.	Sensibilizar o alumnado na necesidade de incorporar metodoloxicamente a ergonomía á análise e elaboración do proxecto.
*As dificultades para implicar ó profesorado nun proceso de cambio tan importante son un feito incontrovertible.	As dificultades para implicar o profesorado nun proceso de cambio tan importante son un feito incontrovertible.

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
<p>*Trátase de actuacións de carácter institucional dirixidas a motivar, axudar e incentivar ó profesorado que, pouco a pouco, vai ter que asumir os novos xeitos de planificar e desenvolver as tarefas docentes, de organizar os tempos e os materiais de traballo, de avaliar, de tutorizar ós estudantes para axudarlles a aprender a aprender...</p>	<p>Trátase de actuacións de carácter institucional dirixidas a motivar, axudar e incentivar o profesorado que, pouco a pouco, vai ter que asumir os novos xeitos de planificar e desenvolver as tarefas docentes, de organizar os tempos e os materiais de traballo, de avaliar, de tutorizar os estudantes para axudalos a aprenderen a aprender...</p>
<p>*Efectivamente, sen o financiamento axeitado non vai ser posible atraer ós docentes, mobilizar ós estudantes e, en definitiva, convencer á sociedade de que esta reforma é necesaria e beneficiosa para o sistema universitario, para os estudantes e para a sociedade en xeral.</p>	<p>Efectivamente, sen o financiamento axeitado non vai ser posible atraer o persoal docente, mobilizar o estudantado e, en definitiva, convencer a sociedade de que esta reforma é necesaria e beneficiosa para o sistema universitario, para os estudantes e para a sociedade en xeral.</p>
<p>*O test IPP (intereses e preferencias profesionais) foi deseñado co propósito de axudar ós estudantes a elixir, entre diferentes profesións e actividades, as que lles poidan proporcionar maior satisfacción no traballo.</p>	<p>O test IPP (Intereses e Preferencias Profesionais) foi deseñado co propósito de axudar os estudantes a elixiren, entre diferentes profesións e actividades, as que lles poidan proporcionar maior satisfacción no traballo.</p>
<p>*Aínda que nun principio estas nacen cunha tendencia a atender á poboación escolar, o alumnado adulto máis reticente, nun primeiro momento, a participar neste programa axiña comeza a interesarse por participar nestas actividades.</p>	<p>Aínda que nun principio estas nacen cunha tendencia a atender a poboación escolar, o alumnado adulto máis reticente, nun primeiro momento, a participar neste programa axiña comeza a se interesar por participar nestas actividades.</p>

2.5.2. AS LOCUCIÓNS PREPOSITIVAS A RESPECTO DE E CON RESPECTO A

Significa ‘en relación con’:

A respecto da cultura da reciclaxe de materiais poderíamos subliñar que no Servizo de Asesoramento e Promoción do Estudante existe unha forte sensibilidade por este proceso e dispoñemos dos correspondentes recipientes para a reciclaxe de papel, pilas e recambios de tinta de impresoras.

2.5.3. A PREPOSICIÓN AGÁS

Indica exclusión, o mesmo que outras formas como *agás de, excepto, fóra, menos, salvo*:

A orde do día será elaborada polo/a director/a asistido/a polo equipo directivo. Na orde do día incluíranse, se for o caso, as peticións presentadas por escrito polas tres cuartas partes da totalidade dos representantes dun sector da Xunta, **agás** que o número deles sexa inferior a dez.

Na convocatoria deberá constar a orde do día, a data, a hora e o lugar da reunión e notificarase por escrito cunha antelación mínima de corenta e oito horas, **agás** nos casos de urxencia que, a criterio do/a director/a, poderá facerse telefonicamente nas vinte e catro horas antes.

2.5.4. A LOCUCIÓN PREPOSITIVA ALÉN DE

Equivale a *además, además de*:

Para alén de cubrir o impreso, a persoa solicitante deberá achegar unha copia da folla de pagamento.

A Área de Autoemprego do SAPE aconsella o alumnado sobre a forma xurídica máis conveniente á hora de pór en práctica un proxecto empresarial, **para alén de** informar das axudas e subvencións ou das súas formas de financiamento.

2.5.5. A PREPOSICIÓN APÓS

Equivale a *después de* e indica posterioridade espacial ou temporal:

Após presentaren as instancias de solicitude recibirán unha copia onde conste o número de rexistro de entrada.

Os profesores colaboradores serán inicialmente contratados polas universidades por un período máximo de catro anos, e os seus contratos poderán prorrogarse por outros catro anos máis, **após** un informe favorable da Axencia para a Calidade do Sistema Universitario de Galicia e da Axencia Nacional de Avaliación da Calidade e Acreditación.

2.5.6. AS PREPOSICIÓNS ATÉ E ATA

Estas dúas preposicións equivalentes indican un límite ou un fin no espazo ou no tempo. Poden ir seguidas dun artigo, mais non fan a contracción con el (a forma non é *até a). Tampoco *ata* se for seguida por unha palabra que comece pola vogal *a* non sofre ningunha modificación.

Concorre con *a* e *deica* en moitos casos, mais cómpre ter en conta que *deica* ten un significado máis restrinxido. Non son sempre substituíbles porque *deica* indica unha distancia espacial ou temporal e proxéctase cara a un futuro; equivale a ‘de/desde aquí’ ou ‘desde agora’ (*deica* mañá=até mañá; *deica* a miña a casa hai 20 km= até a miña casa hai 20 km).

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*Foi ata á facultade para recollerte no seu coche.	Foi até/ata a facultade para te recoller no seu coche.
*O proxecto permitirá estudar desde a circulación oceánica global, a biodiversidade ou a actividade pesqueira hasta cuestións de cambio climático ou os fondos oceánicos e os seus recursos.	O proxecto permitirá estudar desde a circulación oceánica global, a biodiversidade ou a actividade pesqueira até cuestións de cambio climático ou os fondos oceánicos e os seus recursos.
*Non se comezaron a aplicar os diagnósticos do proxecto desenvolvido deica este último ano.	Non se comezaron a aplicar os diagnósticos do proxecto desenvolvido até este último ano.

2.5.7. A LOCUCIÓN PREPOSITIVA *CANTO A*

Canto a significa ‘en relación con’ e equivale a *a respecto de*, *con respecto a*, *tocante a*, *sobre*, *acerca de*:

A estrutura dos plans está ben definida **canto á** secuencia das materias, disciplinas ou equivalentes, a súa articulación horizontal e vertical e evita baleiros e duplicidades.

As comisións estarán compostas polos membros do Consello do Departamento designados por este. A súa renovación levarase a cabo segundo os criterios que estableza o Consello de Departamento, tanto **canto á** composición, como na periodicidade da súa renovación.

2.5.8. A LOCUCIÓN PREPOSITIVA *CARA A*

A preposición *cara a* debe utilizarse sempre na súa única forma e, por tanto, caso de ir seguida por un artigo masculino ou feminino debe contraer con el, mentres que se for seguida por outra palabra que comece pola vogal *a*, non sofre modificación ningunha.

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*A integración na Unión Europea supón para a Universidade camiñar cara un modelo que harmonice as diferenzas existentes nunha Europa diversa.	A integración na Unión Europea supón para a Universidade camiñar cara a un modelo que harmonice as diferenzas existentes nunha Europa diversa.

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*É o profesorado funcionario o que mostra unha actitude máis positiva cara a creación do EEES fronte ao profesorado contratado.	É o profesorado funcionario o que mostra unha actitude máis positiva cara á creación do EEES fronte ao profesorado contratado.

2.5.9. A PREPOSICIÓN *CONSONTE*

Significa ‘de acordo con’ igual que *conforme* ou *segundo*:

A Comisión de Asuntos Económicos do Consello de Goberno, **consonte** o parágrafo segundo da base 9ª do Orzamento validou os expedientes do gasto correspondente aos créditos de 2005.

A Universidade da Coruña poderá, se for o caso, proceder á revisión das resolucións do tribunal **consonte** o previsto na devandita lei.

2.5.10. A PREPOSICIÓN *MALIA* E AS LOCUCIÓNS PREPOSITIVAS *MALIA QUE* E *A PESAR DE*

A preposición *malia*, que inicialmente se empregou en galego como unha interxección, foise consolidado como conector co significado de ‘a pesar de’. Outras locucións prepositivas con valor condicional de significado semellante son *malia que* e *a pesar de*.

Malia que a Universidade da Coruña non está a acusar o forte retroceso no número de matriculados vivido nas outras universidades do SUG, resulta igualmente preocupante a evolución previsible desta variable como consecuencia da evolución demográfica que está a sufrir Galicia, da competencia establecida por outras universidades e polos ciclos superiores de formación profesional.

A pesar da recente posta en marcha dos diferentes laboratorios no Centro de Investigacións Tecnolóxicas, a actividade desenvolvida neles pódese considerar alta, xa que na actualidade se levan a cabo alí numerosos proxectos

2.5.11. A PREPOSICIÓN *PERANTE*

Recoméndase darlle prioridade ao emprego desta preposición –que as máis das veces coincide con *ante*– por resultar necesaria con bastante frecuencia na linguaxe administrativa. Seguida de nome de persoa significa ‘en presenza de’.

Cando equivale a ‘por mor de’ ou ‘respecto a/de’ unicamente se emprega *ante*.

Ante o incremento das persoas interesadas establecerase un novo prazo de inscrición.

O relator pronunciou a súa conferencia **perante** un numeroso público no salón de graos da Facultade de Dereito.

As persoas afectadas poderán presentar unha queixa ou reclamación **perante** o valedor universitario.

Ás veces faise equivaler erroneamente a *durante*:

*Solicitaráselles aos opositores a identificación **perante** a realización do exame.

2.5.12. A PREPOSICIÓN *POR*

Como xa se comentou na epígrafe dedicada aos pronomes contrae obrigatoriamente co pronome identificador definido: *polo, pola, polos, polas*.

Camiñaron devagar **polo** aparcadoiro para recoller o coche. Conduciron **pola** autoestrada cara a Compostela. Pasaron **polas** peaxes sen teren que agardar a súa quenda para pagar por seren usuarios de AUDASA.

Esta preposición introduce o pronome interrogativo *que* das cláusulas interrogativas e escríbense cun espazo en branco entre as dúas palabras. O pronome interrogativo non leva acento:

Por que o fixeches?

Tamén pode ir seguida do pronome relativo cando introduce cláusulas de relativo:

Non sabe a razón **por que** a chamaron a ela.

Combínase coa conxunción *que* en casos en que a preposición vén rexida polo verbo, ou cando introduce cláusulas finais en que se pode substituír pola preposición *para*:

Preocupouse **por que** ninguén estivese incómodo.

Traballaron moito **por que** todo funcionase (=para que todo funcionase).

Cómpre diferenciar estes casos dos da conxunción causal *porque* –equivalente a *xa que, por causa de, dado que* etc.–, que introduce as respostas das preguntas realizadas con *por que?* e cláusulas sobre todo causais:

Por que non me chamaches? **Porque** non tiven tempo.

Fíxoo **porque** lle pareceu ben.

Non debe confundirse co substantivo *porqué* que significa ‘motivo’, ‘causa’, ‘razón’ que vai acompañado dun determinante e admite unha forma de plural:

Soubo finalmente o **porqué** do fracaso daquel proxecto.

Se reaccionar dese xeito, terá os seus **porqués**.

2.5.13. A PREPOSICIÓN *SEGUNDO*

É un erro bastante común empregar o castelanismo *según*.

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*Poderán utilizar o servizo de préstamo da Biblioteca da Universidade da Coruña os membros de organismos ou institucións según o establecido nos convenios de colaboración coa UDC.	Poderán utilizar o servizo de préstamo da Biblioteca da Universidade da Coruña os membros de organismos ou institucións segundo o establecido nos convenios de colaboración coa UDC.
*O importe máximo da axuda á mobilidade do profesorado será o correspondente á axuda por unha semana de estadia según o país de destino.	O importe máximo da axuda á mobilidade do profesorado será o correspondente á axuda por unha semana de estadia segundo o país de destino.

2.5.14. A PREPOSICIÓN *SEN*

Esta preposición indica ausencia, privación ou carencia de algo. É un erro bastante frecuente empregar a forma castellanizada *sin*:

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*Estímase que a comunicación debería ser máis fluída internamente, polo que, na medida do posible, cómpre fomentala e facer partícipes a todos os membros do servizo co fin de desenvolver ideas comúns mediante o consenso e sin se afastar da estratexia.	Estímase que a comunicación debería ser máis fluída internamente, polo que, na medida do posible, cómpre fomentala e facer partícipes a todos os membros do servizo co fin de desenvolver ideas comúns mediante o consenso e sen se afastar da estratexia.
*A matrícula ordinaria é a daquelas persoas que, con independencia da titulación que posúiren, se inscribiren en cursos diversos dos que ofrece a universidade regularmente, sin esperaren a obtención dun título.	A matrícula ordinaria é a daquelas persoas que, con independencia da titulación que posúiren, se inscribiren en cursos diversos dos que ofrece a universidade regularmente, sen esperaren a obtención dun título.

2.5.15. A PREPOSICIÓN *SOBRE* (*ENCOL DE*, **SOBOR DE*)

A forma *encol de* non é correcta cando se emprega co significado de ‘acerca de’ ou ‘verbo de’. *Encol de* unicamente é correcta cando indica unha localización espacial de contigüidade e/ou superioridade en que existe contacto físico (*Os apuntamentos ficaron encol do escritorio*). A forma **sobor* non se pode usar en ningún caso.

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*O relator pronunciou un discurso encol do desenvolvemento sustentable.	O relator pronunciou un discurso sobre o desenvolvemento sustentable.
*As dúbidas e outras cuestións sobor da materia que é obxecto de estudo poderaas resolver o profesorado.	As dúbidas e outras cuestións sobre a materia que é obxecto de estudo poderaas resolver o profesorado.

2.5.16. A PREPOSICIÓN *TRAS*

Equivale a *atrás de* e *despois de*, mais tamén se pode recorrer a esta preposición (xunto a fórmulas como *logo de*, *despois de*) para evitar enunciados incorrectos debido ao uso abondo estendido na linguaxe administrativa do adxectivo *previo* precedendo un substantivo para lle dar o significado de ‘despois de’:

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*Por motivos debidamente xustificadas, autorizaranse pagamentos individualizados de expedientes de gastos validados e previa solicitude segundo modelo (ANEXO 1) que se acompaña a esta instrución.	Por motivos debidamente xustificadas, autorizaranse pagamentos individualizados de expedientes de gastos validados tras a solicitude segundo o modelo (anexo 1) que acompaña esta instrución.
*A expulsión de asociados e asociadas será acordada pola Xunta Directiva, previa audiencia do interesado/a.	A expulsión de asociados e asociadas será acordada pola Xunta Directiva, tras a/logo da audiencia da persoa interesada.

Non se recomenda facer a contracción desta preposición coas formas do pronome identificador definido. Debe, pois, escribirse *tras o*, *tras a*, *tras os* e *tras as*.

FORMAS POSIBLES	FORMAS RECOMENDADAS
O pleno reunirse trala convocatoria do presidente.	O Pleno reunirse tras a convocatoria do presidente.
Avaliaranse os resultados tralos estudos desenvolvidos.	Avaliaranse os resultados tras os estudos desenvolvidos.

2.5.17. PREPOSICIÓN QUE SE TENDEN A SUPRIMIR

Na linguaxe administrativa é frecuente suprimir preposicións en sintagmas e cláusulas. Ás veces pode estar xustificada nalgún documento por cuestións de espazo, mais en xeral esta tendencia debe ser desbotada porque pode dar lugar a equívocos e dificultar a comprensión, ou directamente por ser agramatical:

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*O documento ten o número rexistro 2402.	O documento ten o número de rexistro 2402.
*Tivéronse en conta dictames comisión, informes directores facultades e escolas e propostas PAS.	Tivéronse en conta os ditames da comisión, os informes dos directores das facultades e escolas e as propostas do PAS.
*A vicerreitora informou que o mes pasado se asinou un convenio para a colaboración do Concello de Ferrol coa Universidade Sénior.	A vicerreitora informou de que o mes pasado se asinou un convenio para a colaboración do Concello de Ferrol coa Universidade Sénior.
*O reitor insistiu que é necesaria unha maior colaboración entre a Universidade e o sector empresarial.	O reitor insistiu en que é necesaria unha maior colaboración entre a Universidade e o sector empresarial.
*Solicitouse informe Comisión onde consten datos orzamento ano anterior.	Solicitouse un informe da Comisión onde consten os datos do orzamento do ano anterior.

2.6. CONXUNCIÓNS E LOCUCIÓNS CONXUNTIVAS

2.6.1. CONXUNCIÓNS COORDINANTES

As principais conxuncións coordinantes copulativas son *e* e *nin*. A forma *e* na escrita mantense inalterable mesmo cando a palabra seguinte comeza pola vogal *e*:-

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA
*María i Estevo matriculáronse na Diplomatura de Educación Social.	María e Estevo matriculáronse na diplomatura de Educación Social.

Polo xeral, non podemos abusar do emprego da conxunción *e* nas oracións, sobre todo naqueles casos en que unha oración subordinada aparece introducida por outro nexos. Nestes casos, o correcto é non empregar a conxunción coordinante *e*.

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*Cada persoa solicitante, e segundo a lei establecida, non poderá concorrer a máis dunha convocatoria.	Cada persoa solicitante, segundo a lei establecida, non poderá concorrer a máis dunha convocatoria.
*Os IX Encontros para a Normalización Lingüística, organizados polo CDSG, e que tiveron lugar na EGAP, foron un éxito de participación.	Os IX Encontros para a Normalización Lingüística, organizados polo CDSG, que tiveron lugar na EGAP, foron un éxito de participación.

Pola súa banda, *nin* serve para marcar unha coordinación negativa entre dous elementos, onde nunca pode aparecer a forma *e*.

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*Non se pode presentar máis dunha solicitude por persoa e grupo.	Non se pode presentar máis dunha solicitude por persoa nin grupo.
*Os estudantes estranxeiros non aparecerán nas listaxes e nas actas normais xunto ao resto, senón que aparecerán en listaxes e actas separadas.	Os estudantes estranxeiros non aparecerán nas listaxes nin nas actas normais xunto ao resto, senón que aparecerán en listaxes e actas separadas.

A conxunción *senón*¹⁹ tamén serve de nexo coordinante. Na secuencia *non só... senón* pode aparecer seguida da conxunción *que* e servir de nexo de unión de oracións, mais nunca introducir outra palabra ou unha frase.

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*Non só deberán presentar a folha de pagamento, senón que o seu orixinal.	Non só deberán presentar a folha de pagamento, senón o seu orixinal.
*Non só non trouxo as subministracións solicitadas senón que tampouco as facturas das anteriormente adquiridas.	*Non só non trouxo as subministracións solicitadas senón que tampouco trouxo/achegou as facturas das anteriormente adquiridas.

As formas *así como* e *ben como* tamén poden aparecer como nexos de coordinación, sobre todo cando nunha cláusula xa apareceu a conxunción *e*. Deste xeito, o seu valor nunca pode substituír o da conxunción *e*.

Valorárase no apartado de experiencia docente a formación didáctica para a actividade docente (estadías en centros de formación docente, participación en cursos, congresos ou programas específicos) e a utilización das novas tecnoloxías nos procesos de transmisión do coñecemento, **así como** a participación en proxectos de innovación docente obtidos en convocatorias competitivas.

Na reunión de onte decidiuse o adiamento da implantación do novo grao e unha nova rolda de consultas cos equipos directivos dos centros afectados, **ben como** a participación nelas de membros designados polo Consello Social.

¹⁹ Non debe confundirse esta forma coa combinación da conxunción condicionante *se* seguida do adverbio *non*: *Se non queres, non veñas*.

O uso da conxunción disxuntiva *ou* sempre marca unha incompatibilidade entre dous elementos ou a súa equivalencia, mais nunca poderá introducir unha oración negativa.

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA
*Non fixo isto ou aquilo	Nin fixo isto nin aquilo

Entre as coordinadas disxuntivas ou distributivas, procurase darlle prioridade ao emprego de *quer...quer...*, aínda que tamén son válidas outras formas como *ben...ben...*, *ou...ou...* e outras.

Para as adversativas, aínda que *pero* tamén é válida en galego, recomendamos potenciar o emprego da forma *mais* na escrita.

2.6.2. CONXUNCIÓNS SUBORDINANTES

A forma *que* é a principal conxunción subordinante do galego; a pesar de que é moi frecuente a súa eliminación, sempre ten que aparecer nos enunciados que a esixiren.

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA
*Agradeceríamos nos enviase canto antes a súa resposta.	Agradeceríamos que nos enviase canto antes a súa resposta.

A conxunción condicional *se* adoita aparecer como **si*, un erro moi frecuente que debemos evitar por ser castelanismo. É o caso tamén das conxuncións **mentras*, **sen embargo*, **anque*, que deberán substituírse por *mentres*, *porén* ou *no entanto* e *aínda que*.

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
* Si for posible, deben remitir canto antes as follas de pedimento de material funxible.	Se for posible, deben remitir canto antes as follas de pedimento de material funxible.
*O libro de rexistro de proxectos depositarase e custodiarase na secretaría do centro, mentras que unha copia de cada PFC quedará en propiedade da escola e deberá arquivarse na súa biblioteca de proxectos.	O libro de rexistro de proxectos depositarase e custodiarase na secretaría do centro, mentres que unha copia de cada PFC quedará en propiedade da escola e deberá arquivarse na súa biblioteca de proxectos.

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
*O SAPE é un servizo que se caracteriza por manter unha estreita relación cos seus usuarios, motivo polo que as necesidades e expectativas destes se identifican sobre todo mediante a percepción directa, mais existen sen embargo , medios estandarizados non específicos para que os usuarios poidan reflectir as súas inquietudes.	O SAPE é un servizo que se caracteriza por manter unha estreita relación cos seus usuarios, motivo polo que as necesidades e expectativas destes se identifican sobre todo mediante a percepción directa, mais existen, porén , medios estandarizados non específicos para os usuarios puideren reflectir as súas inquedanzas.
* Anque esta modalidade a incluímos para a investigación documental, podemos formulala tamén para o ensino vivenciado (clases prácticas).	Aínda que esta modalidade a incluímos para a investigación documental, podemos formulala tamén para o ensino vivenciado (clases prácticas).

Un caso á parte constitúe a forma **se ben (que)*, cuxo uso é moi habitual mais é merecente dun par de precisións: só aparece co modo indicativo para se referir a estados e feitos que xa se produciron habitualmente. Non pode, por tanto, orientarse cara ao futuro.

*Comezaremos por expor os resultados finais das enquisas de avaliación, se ben nos gustaría comentar tamén brevemente as puntuacións obtidas nalgunhas epígrafes concretas.

O Servizo de Orientación Laboral e o Servizo de Autoemprego da UDC, se ben non dependen da vicerreitora de Estudantes, si seguen a cumprir, entre outras, as funcións de orientación e asesoramento á comunidade universitaria, nomeadamente ao alumnado.

A influencia do castelán tamén está no emprego de formas separadas de **a penas*, **de contado ou *de seguido* cando o emprego correcto é o aglutinado como *apenas*, *decontado que*, *deseguido que*.

2.6.3. CONXUNCIÓNS QUE SE TENDEN A ELIDIR

É un erro bastante frecuente na redacción da linguaxe administrativa elidir conxuncións que son necesarias para a comprensión e a gramaticalidade dos textos. Débese evitar, por tanto, esta tendencia:

DÚBIDAS E ERROS GRAMATICAIS MÁIS FRECUENTES

FORMAS INCORRECTAS	FORMAS CORRECTAS
* Recomendámoslle imprima e conserve esta información.	Recomendámoslle que imprima e conserve esta información.
*Solicítolle remita o informe coa maior brevidade.	Solicítolle que remita o informe coa maior brevidade.
*Requirímoslle para o aboamento das taxas de matrícula.	Requirímoslle que aboe as taxas de matrícula.

3. Referencias bibliográficas

- Álvarez Blanco, R. / XOVE, X. (2002): *Gramática da lingua galega* (Vigo: Galaxia).
- Área de Normalización Lingüística da Universidade de Vigo (2003): *Lingua galega. Criterios lingüísticos* (Vigo: Servizo de Publicacións da Universidade de Vigo).
- (2004): *Lingua galega. Dúbdas lingüísticas* (Vigo: Servizo de Publicacións da Universidade de Vigo).
- Carballeira Anllo, X. M.^a (coord.) (2009): *Gran dicionario xerais da lingua* (Vigo: Edicións Xerais).
- Díaz Abreira, C. / García Cancela, X. (1991): *Manual de linguaxe administrativa* (Santiago de Compostela: Escola Galega de Administración Pública).
- Dosil López, B. / Riveiro Costa, X. (2004): *Dicionario de ortografía da lingua galega* (A Coruña: Galinova editorial).
- Feixó Cid, X. (2002): *Ortografía e estilo da lingua galega* (Vigo: Edicións do Cumio).
- (2004): *Gramática da lingua galega. Síntese práctica* (Vigo: Xerais).
- (2006): *Dicionario ortográfico da lingua galega* (Vigo: Xerais).
- Fernández Salgado, B. / Casás Aguín, Z. / Fernández Salgado, A. / González Alonso, C. (2004): *Dicionario Galaxia de usos e dificultades da lingua galega* (Vigo: Editorial Galaxia).
- Freixeiro Mato, X. R. (1999): *Gramática da lingua galega. III. Semántica* (Vigo: A Nosa Terra).
- (2002) [2000]: *Gramática da lingua galega. II. Morfosintaxe* (Vigo: A Nosa Terra).
- (2003): *Gramática da lingua galega. IV. Gramática do texto* (Vigo: A Nosa Terra).
- (2004): «As novas normas do galego. Denominacións de orixe en perigo», *A Nosa Terra*, 1111: 15.
- (2005): *Os marcadores discursivos. Conectores contraargumentais no galego escrito*, Monográfico 3 da *Revista Galega de Filoloxía* (Área de Filoloxías Galega e Portuguesa: Universidade da Coruña).

- (2009): *Lingua de calidade* (Vigo: Xerais).
- García, C. / González González, M. (dirs.) (2004): *Dicionario castelán-galego da Real Academia Galega* (A Coruña: Fundación Pedro Barrié de la Maza / Real Academia Galega).
- Gómez Torres, C. (2002): *Orientacións para o uso dos signos de puntuación* (A Coruña: Baía Edicións).
- González González, M. / Santamarina Fernández, A. (coords.) (2004): *Vocabulario ortográfico da lingua galega* (Santiago de Compostela / A Coruña: ILG/RAG).
- González Rei, B. (2004): *Ortografía da lingua galega* (A Coruña: Galinova editorial).
- Hermida Gulías, C. (2001): *Ortografía práctica* (Santiago de Compostela: Sotelo Blanco).
- (2004): *Gramática práctica (Morfosintaxe)* (Santiago de Compostela: Sotelo Blanco).
- Ledo Cabido, B. (dir.) (2004): *Dicionario de galego* (Vigo: Ir indo).
- López Taboada, C. / Romero Lado, C. M. / Leobalde García, M. (1999): *Curso de linguaxe administrativa* (Santiago de Compostela: Xunta de Galicia).
- Méndez Álvarez, M. X. (2004): *Ortografía da lingua galega. Descrición, regras e ditados* (Vigo: Xerais).
- Mosquera Carregal, X. M. / Pino Ramos, S. (2008): *Síntese gramatical* (A Coruña: Universidade da Coruña).
- Pena, X. A. (dir.) (2004): *Gran dicionario Cumio da lingua galega* (Vigo: Edicións do Cumio).
- (dir.) (2005): *Gran dicionario século21 da lingua galega* (Vigo: Editorial Galaxia / Edicións do Cumio).
- Real Academia Galega / Instituto da Lingua Galega (1982): *Normas ortográficas e morfolóxicas do idioma galego* (Santiago de Compostela / a Coruña: ILG/RAG).
- (1995): *Normas ortográficas e morfolóxicas do idioma galego* (Santiago de Compostela / a Coruña: ILG/RAG).
- (2003): *Normas ortográficas e morfolóxicas do idioma galego* (Santiago de Compostela / a Coruña: ILG/RAG).
- Regueira, X.L (coord.) (2010): *Dicionario de pronuncia da lingua galega* (A Coruña: Real Academia Galega).
- Rico Vereá, M. / Sánchez Puga, X. (coords.) (2004): *Manual básico de documentación administrativa* ([Santiago de Compostela]: Dirección Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia).
- Rodríguez Río, X. (1997): *Mellorando os servizos. Como ti queres. Criterios lingüísticos* (Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela).
- (2009): *Un idioma preciso* (Santiago de Compostela: 2.0 Editora).

4. Anexos

4.1. ANEXO I

Relación de formas incorrectas máis habituais

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*abandoar	abandonar	O reitor abandonou a sala xa que tiña que viaxar a Madrid para asistir á reunión da Conferencia de Reitores das Universidades Españolas
*abonar ²⁰	-fertilizar -aboar, pagar	Entre as obras de mellora deberá fertilizar os xardíns. Pagou as taxas de matrícula
*abonaré	obriga de pagamento	Na obriga de pagamento non se apreciaba o selo da entidade bancaria.
*abono	-fertilizante -pagamento	O estudo analiza o papel dos fertilizantes na contaminación das augas subterráneas. Xa fixo o pagamento das taxas da matrícula.
*abultar	avultar	Varias asociacións denunciaron o Goberno por este intentar avultar o censo de votantes no estranxeiro.
*acarrear (consecuencias)	motivar, producir, ocasionar	A dimisión dos vogais producira unha fonda reestruturación do consello.
*acreedor/a	acredor/a	Debemos pornos ao día cos nosos acredores.
*acuciante	urxente, perentorio	O Plan de normalización lingüística é unha necesidade perentoria demandada pola comunidade universitaria.

²⁰ As formas *abonarse* e *abono* existen en galego como sinónimos de *subscribir(se)* e *subscrición*.

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*acuse de recibo	xustificante de recepción	Na formalización da matrícula deberá presentar o xustificante de recepción cuberto e selado.
*achacable	atribuíble	Os altos índices de fracaso escolar non sempre son atribuíbles ao propio alumnado.
*adentrarse 1. 'internarse' 2. 'afondar'	1. internarse 2. afondar	1. O equipo de arqueólogos da UDC internouse nunha fortaleza de Siria. 2. Un dos principais temas en que debemos afondar é a reforma das nosas institucións.
*adeudar	deber	Algunha das empresas subvencionadas debe diñeiro á Universidade.
*adicar	dedicar	Para iso dedicaremos unha análise pomenorizada de todos os puntos fortes e febles.
*adoquín	lastro	Están levantados algúns dos lastros da beirarrúa que conduce á Facultade de Económicas.
*adscrición	adscripción	A adscripción dos departamentos será realizada polo Consello de Goberno por proposta do propio departamento.
*adxetivo	adxectivo	Mentres <i>segredo</i> é o substantivo, <i>secreto</i> é o adxectivo.
*adxudicarse	conseguir, acadar, gañar	As xogadoras da UDC conseguiron o torneo interuniversitario por cuarto ano consecutivo.
*adxuntar	achegar, xuntar	Con este documento, achegámoslle unha copia do xustificante de recepción.
*aeroxenerador	aeroxerador	Un grupo de claustrais presentou unha proposta para pór a funcionar aeroxeradores nos campus da UDC.
*afincarse	establecerse	O autor da conferencia desde hai tempo estableceuse nas Palmas.
*aforo	capacidade	A capacidade do Paraninfo da Reitoría é suficiente para garantir unha gran variedade de actos.
*agotar	esgotar	Este procedemento esgota a vía administrativa.
*ahí	aí	De aí a necesidade de valorarmos as propostas.
*ahinco	empeño	A comisión traballou con empeño para levar a bo termo a realización do plan.
*aillar	illar (e derivados)	Sería preciso illar os despachos para unha mellora no traballo.
*alambre	arame	As escadas deberán estar exentas de arames ou fíos que poidan supor un perigo para as persoas.

ANEXO I. RELACIÓN DE FORMAS INCORRECTAS MÁIS HABITUAIS

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*alambrada	aramado	Colocouse un aramado para impedir que algunha persoa puidese caer.
*albacea	testamenteiro	Só pode ser nomeado como testamenteiro aquela persoa que tiver personalidade xurídica.
*albarán	albará	O albará deberá estar asinado pola persoa receptora.
*alcantarilla	sumidoiro	A UDC cambiou os sumidoiros do campus de Esteiro.
*alcantarillado	rede de sumidoiros	Mellorárase a rede de sumidoiros no campus de Elviña.
*aleación	alixe	O aluminio é unha das alixes máis empregadas na construción actual.
*aleccionar	leccionar, dar unha lección	Cos seus discursos non pretende dar unha lección moral.
*alevoso	aleivoso	As probas demostraron que se trataba dun crime aleivoso.
*alexado	afastado, arredado	Os campus universitarios non están tan arredados da cidade.
*alinear	aliñar	Os documentos presentaranse cun aliñado á esquerda.
*alineación	aliñamento	Os documentos deben seguir a tendencia ao aliñamento á esquerda.
*allanamento de morada	violación de domicilio, violación de morada	Ademais de asasinato, o acusado cumprirá unha condena por violación de domicilio.
*alomenos	polo menos, cando menos	É un requisito imprescindible posuír, cando menos, o título de diplomado/a.
*aloxar	afastar	Estes preceptos afástannos do noso obxectivo.
*alquilar	alugar, arrendar	Os Servizos de Apoio á Investigación alugan varios servizos e instrumentos.
*alquiler	alugueiro, aluguer	Existe na Universidade da Coruña unha bolsa de alugueiros á disposición da comunidade universitaria.
*alumeado	iluminación	O sistema de iluminación será respectuoso co medio e evitará o gasto innecesario de enerxía.
*amalgama	amálgama	No Consello de Goberno presentouse unha amálgama de propostas.
*aminorar	minorar	Os automóviles deben minorar a velocidade no recinto do campus universitario.
*ambiente	ambiente	Todas as novas instalacións que se levaren a cabo serán respectuosas co ambiente.

SOBRE A CALIDADE DA NOSA LINGUA

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*amplio	amplo	Precisamos un amplo consenso sobre esta materia.
*análisis	análise	Antes de elaborarmos o plan de normalización temos que facer, como paso previo, unha análise da situación sociolingüística da UDC.
*andacio	andazo	Nos próximos días comezará a campaña de vacinación para evitar o andazo da meninxite entre o estudantado.
*anodino	anódino	En liñas xerais, o discurso foi anódino e aburrido, a pesar do interese amosado polo relator.
*antigüedade	antigiüidade	Valorárase tamén a antigüidade no posto de traballo.
*antítesis	antítese	O traballo publicado presenta a antítese da sociedade actual.
*añadir	engadir, acrecentar	Engadiranse/acrecentaranse aqueles méritos que se consideraren oportunos.
*aparte de	á parte de, respecto de	Á parte daqueles que existe a presente convocatoria, deberán presentarse estoutros documentos que enumeramos a continuación.
*aplazar	aprazar, adiar	A reunión quedou aprazada até a nova orde.
*aportación	contribución, achega,	Para as contribucións da comunidade universitaria, puxemos á súa disposición unha caixa de suxestións.
*aportar	1. achegar, 1. 'contribuír, engadir' 2. 'chegar a porto'	1. Pódense facer achegas ou suxestións até tres días antes do Claustro. 2. Despois do paseo pola ría, o barco da UDC aportou con ben en Ferrol.
*apostilla	apostila	Nese momento parou o seu discurso para facer unha apostila sobre o tema.
*aprezar	apreciar	A presentación do estudo foi moi apreciada pola comunidade universitaria.
*apunte	apuntamento	O Servizo de Normalización Lingüística ofrécelle a axuda técnica para a tradución dos apuntamentos do curso ao profesorado.
*arboledo	arboredo	Fíxose unha plantación cun novo arboredo que rodea as instalacións deportivas universitarias.
*arista	aresta	Hai que limar ben as arestas das mesas.
*archivo	arquivo	Convócanse novas prazas para o Centro de Documentación e Arquivo.
*armonizar	harmonizar	Na páxina web do SNL pode consultar o arquivo de harmonización normativa.

ANEXO I. RELACIÓN DE FORMAS INCORRECTAS MÁIS HABITUAIS

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*arreciar	cobrar forza, aumentar	Entre o alumnado aumentou/cobrou forza o emprego do galego nas aulas.
*arreglar	arranxar, amañar	Fixemos unha folla de pedimento para que pasen a arranxar a impresora.
*asamblea	assemblea	O alumnado reuniuse en assemblea para tratar esta nova lei de educación.
*asequible	accesible	Este ano os exames de acceso á universidade foron bastante accesibles.
*asignatura	materia, disciplina	Non poderán acceder ao segundo ciclo aqueles/as estudantes que non superaren o 80% das materias.
*asimesmo	así mesmo,	Así mesmo, poderán participar na convocatoria as persoas matriculadas no terceiro ciclo.
*asinatura	sinatura	O convenio deberá presentar a sinatura do reitor ou da persoa en quen delegar.
*atestiguar	testemuñar, testificar	A decisión baséase no informe do profesor que testemuñou que o alumno non asistiu ás aulas.
*autopista	autoestrada	Na autoestrada deberían estar máis presentes uns letreiros que informasen sobre a entrada aos campus.
*aventaxar	avantaxar	Con estas medidas avantaxaremos o resto de universidades en materia de converxencia europea.
*avería	avaría	Deberá terse en conta o manual de riscos laborais para reparar avarías no sistema eléctrico.
*averiguación	pescuda, investigación	Debemos realizar as pescudas pertinentes para acharmos as persoas responsables das deterioracións.
*averiguar	pescudar, indagar	A comisión establecida para os efectos tratou de pescudar as razóns da diminución no número de matrículas.
*azufre	xofre	No laboratorio había un forte cheiro a xofre.

B

*bachelorato	bacharelato	Máis do 90% do alumnado que accede á Universidade procede do bacharelato.
*bahía	baía	O reitor asinou un convenio de colaboración para a limpeza da baía da Coruña.
*balanza de pagos	balanza de pagamentos	Esta situación foi emendada até o momento a través da entrada de capitais do exterior para cubrir o déficit na balanza de pagamentos.

SOBRE A CALIDADE DA NOSA LINGUA

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*baranda	varanda	As varandas da ponte deben ser substituídas para evitar o perigo de caída.
*barcia	varcia	O campus de Elviña sitúase na antiga varcia do río Mesoiro.
*barniz	verniz	En todas as obras se empregará un verniz resistente á combustión.
*basar	basear	O estudo está baseado nas condicións de emprego dos nosos titulados.
*basura	lixo	O convenio recolle unha epígrafe en que se establecen as bases para a recollida de lixo.
*beca	bolsa	Convócanse novas bolsas de colaboración cos departamentos da UDC.
*becario/a	bolseiro/a	A bolseira do SNL realizou un estudo sobre o emprego do galego entre o alumnado.
*birrete	barrete	Hai xa tempo que non se emprega o barrete para os actos administrativos.
*bursatil	bolsista	O Paraninfo acolle unha conferencia sobre as variacións bolsistas.
*blasón	brasón	Naqueles actos oficiais, o brasón da UDC deberá estar presente.
*bocacalle	embocadura, boca de rúa	As obras na embocadura próxima á saída do CUR están a provocar graves retencións de tráfico.
*boceto	bosquexo	O estudo é un bosquexo do que será o novo estatuto da Universidade.
*bolsillo	peto	Os petos do alumnado agradecerán a baixada das taxas académicas.
*bombilla	lámpada	As novas lámpadas que instalaren deberán aforrar enerxía.
*boquete	abertura, furado	O alumnado denunciou a presenza de aberturas na estrada de acceso ao campus de Elviña.
*boquilla	embocadura	As embocaduras empréganse para protexer a unión de dúas pezas.
*borde	marxe, beira, bordo	Do mesmo xeito, detectaron deficiencias na marxe da estrada.
*bordillo	bordo	Os bordos das beirarrúas deberán estar acondicionados para facilitárenlles o desprazamento ás persoas con deficiencias.
*botiquín	caixa de urxencias	En todas as facultades deberá existir unha caixa de urxencias.

ANEXO I. RELACIÓN DE FORMAS INCORRECTAS MÁIS HABITUAIS

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*brindar (información)	ofrecer	O estudo ofrécenos información a respecto do uso do galego na universidade.
*brote	gromo, rebento, abrocho	A vacinación masiva tentará evitar un abrocho de meninxite.
*buhardilla	bufarda	As subministracións de materiais almacénanse na bufarda, mais debemos cambiar esta localización.
*bulto	vulto	As saídas de emerxencia deberán estar libres de calquera vulto que as impida abrir.
*bursátil	bolsista	Nunca como agora tivemos tanta información bolsista.
*búsqueda	procura, busca	Nesta páxina accederá á procura de contidos relacionados co enderezo web.
*buzón	caixa do correo	Os traballos deixaranse na caixa do correo da profesora antes da data indicada.
*buzón de suxerencias	caixa de suxestións	Na caixa de suxestións poderá achegar todas aquelas incidencias que detectar.

C

*cabecilla	dirixente, xefe, líder	O subcomandante Marcos é o dirixente da resistencia zapatista en Chiapas
*cabestrillo	estribeira	O profesor está de baixa laboral por ter un brazo en estribeira.
*cadena	cadea	Con esta mellora, rachamos unha eiva importante na cadea de produción.
*calentador	quentador	O pavillón deportivo conta con quentadores de auga.
*calentamiento	quecemento	Os exercicios de quecemento fixéronse nas pistas deportivas da Sardiñeira.
*calesqueira	calquera	As solicitudes presentaranse mediante calquera dos procedementos recollidos na lei.
*callexón	canella	Nas obras de remodelación do campus optouse por eliminar as dúas canellas existentes.
*calificable	cualificable	Os exames non serán cualificables se presentaren calquera marca.
*calificado	cualificado	O alumno non foi cualificado por non se presentar á convocatoria.
*calificar	cualificar	Para cualificar as solicitudes seguirase o que recolle a convocatoria.

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*caliza	calcaria	Nesta materia estudaranse as propiedades das pedras calcarias e a súa resistencia.
*callejero 1. 'propio da rúa' 2. 'mapa dunha cidade ou vila'	1. rueiro, ruador 2. guía de rúas	1. Na tese defendida avalábase o control dos gatos e cans rueiros. 2. A nova guía de rúas da cidade incluírá tamén as do campus.
*calqueira	calquera	Poderá presentarse calquera persoa que cumprir os requisitos establecidos nestas bases.
*caluroso	caloroso	O efecto invernadoiro provoca que o verán sexa cada vez máis caloroso.
*canalón	canle	A Facultade de Dereito permanecerá pechada dous días para a limpeza das canles de auga do teito.
*cansancio	cansazo	Para evitar o cansazo da vista, recoméndase afastala do computador cada media hora.
*cantificar	cuantificar	Aínda non se cuantificaron os danos que produciu o último temporal.
*canxe	troco, intercambio	O Servizo de Publicacións estableceu convenios de intercambio con diversas institucións interesadas na súa obra.
*canxear	trocar, cambiar	A Consellaría de Benestar Social concederá un bono para cambiar nas librarías por libros.
*cañón	canón	Mercamos varios canóns de proxección para o emprego do profesorado nas súas aulas.
*carátula	cuberta	Os traballos presentaranse sen cubertas que puideren proporcionar información sobre a súa autoría.
*cárcel	cárcere (masc.)	A Oficina de Cooperación e Voluntariado leva a cabo varias accións no cárcere de Teixeira.
*cardiaco	cardíaco	No Departamento de Bioloxía está a desenvolverse un estudo sobre os problemas cardíacos.
*careo	acareo	O avogado demandou un careo co acusado.
*carilla	páxina	O convenio está asinado nas dúas páxinas.
*carnet	carné	Para a realización do exame, será un requisito imprescindible amosar o carné de estudante.
*carreteira	estrada	O reitor inaugurou a nova estrada de acceso ao campus da Zapateira.
*casco urbano	núcleo urbano	A reforma da Reitoría estivo orientada cara á integración do edificio no núcleo urbano.
*casco vello	zona vella	A sede da Real Academia está na zona vella da cidade da Coruña.

ANEXO I. RELACIÓN DE FORMAS INCORRECTAS MÁIS HABITUAIS

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*casilla	cadro, compartimento	En todas as facultades hai habilitados uns compartimentos para cada profesor.
*casilleiro	(moble) clasificador	Existen a disposición do alumnado uns mobles (clasificadores) dentro da propia facultade.
*casting	proba	As persoas candidatas para formaren parte do Coro Universitario presentáronse a unha proba de voz.
*cauce	leito	As obras de mellora do leito do río Monelos foron realizadas por titulados en Camiños, Canais e Portos da UDC.
*caudal (económico)	diñeiro, bens	EE UU é un dos maiores países do mundo cunha maior cantidade de bens de reserva.
*caxeado	encaixamento	A construción ten unha estrutura feita cun encaixamento de formigón armado.
*celda	cela	Deberá pór un trazo na cela que corresponda.
*celebrar un contrato	asinar un contrato	Asinaron un contrato beneficioso para ambas as partes.
*cencia	ciencia	A Facultade de Ciencias da Comunicación recibiu máis solicitudes de matrícula que nos últimos anos.
*centífico/a	científico/a	O campo científico está ben representado no campus da Zapateira.
*centralita (telefónica)	central (telefónica)	O número de teléfono da central telefónica é 981 167 000.
*cercanía	proximidades inmediacións	A Reitoría convoca un concurso de ideas para a mellora das proximidades da Facultade de Filoloxía.
*cercano	próximo	Nun futuro próximo, o Plan de normalización lingüística será aprobado polo Consello de Goberno.
*cerciorarse	asegurarse	A Comisión asegurárase primeiramente da validez da documentación presentada.
*cerre 1. ‘acción de pechar’ 2. ‘obxecto ou mecanismo’ 3. ‘construción que rodea ou pecha’	1. peche 2. pecho, peche, fecho 3. cerramento, pechamento, peche	1. Esta semana é a do peche do exercicio económico. 2. Todos os pechos das facultades tiveron que ser reparados. 3. As instalacións deportivas contarán cun novo cerramento para o vindeiro curso.
*cese	cesamento	O cesamento do secretario xeral será asinado polo reitor.
*chequeo	recoñecemento, inspección	Proximamente levarase a cabo un recoñecemento do PAS na Reitoría.

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*chino	chinés	O Centro de Linguas impartirá un curso de iniciación ao chinés.
*cigarrillo	cigarro	Segundo a nova lei, non poderá acenderse ningún cigarro no posto de traballo.
*circuito	circuíto	Deberá terse en conta o <i>Manual de riscos laborais</i> para a reparación de circuitos.
*ciruxano	cirurxián	Existe unha demanda moi importante de cirurxiáns no país veciño.
*clavixa	caravilla, chaveta	En Inglaterra empregan unha caravilla diferente á europea nos enchufes.
*clichets	clixés	Temos que desbotar os clixés que a este respecto existen aínda na sociedade.
*cohecho	suborno	Nesta universidade aínda non se detectaron casos de suborno entre os membros das diferentes comisións avaliadoras.
*coiuntura	conxuntura	Aproveitou a conxuntura favorable para presentar o seu proxecto.
*colindante 1. aplicado a terreos ou edificios 2. aplicado a territorios	1. lindeiro, estremeiro, contiguo 2. limítrofe	1. O terreo contíguo á Facultade de Ciencias será obxecto dunha ampla reforma. 2. Os concellos limítrofes co campus tamén serán consultados respecto da súa remodelación.
*colindar	estremar, lindar	En varias rexións estremeiras a Galicia fálase galego.
*colisionar	chocar, colidir	Dous automóviles chocaron diante desa facultade.
*combatir	combater	Estas medidas pretenden combater a ausencia ás aulas do estudantado.
*comillas	comiñas, aspas	Poranse sempre entre aspas os extranxeirismos.
*comparecemento	comparecencia	A comparecencia do vicerreitor de Estudantes perante os medios de comunicación serviu para presentar os novos programas do SAPE.
*componente	compoñente	Os compoñentes electrónicos dos circuitos serán reparados con urxencia.
*con creces	de sobra, abondo sobexamente	O incremento do orzamento supera, sobexamente, as previsións máis optimistas.
*concebir	concibir	A Xunta de Facultade está a traballar para concibir o novo regulamento.
*concellal *concexal	concelleiro	O concelleiro de Transportes entrevistouse cos representantes do alumnado para escoitar as súas propostas a respecto do bonobús universitario.

ANEXO I. RELACIÓN DE FORMAS INCORRECTAS MÁIS HABITUAIS

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*concellalía	concellaría	A reunión tivo lugar nas dependencias da Concellaría de Urbanismo da Coruña.
*concerner	concernir	Esta é unha das funcións que lle concirne ao reitor.
*concretizar	concretar	A representación chegou á reunión co fin de concretar as promesas anteriores.
*concurrente	concorrente	As persoas concorrentes deberán presentarse puntualmente á realización da proba.
*concurrir	concorrer	As persoas que concorreren ao exame deberán presentar o seu DNI.
*conlevar	implicar, supor, levar consigo, comportar	A sinatura desta folla implica a aceptación das bases.
*consoancia	consonancia	En consonancia co anterior, todas as persoas teñen dereito a sete convocatorias.
*constrenxer	constrinxir	Os condicionamentos do FMI tenden a constrinxir a marxe de acción da política económica.
*contemplar	considerar, estudar, prever	O informe considera unha serie de medidas encamiñadas á mellora da calidade docente.
*contenedor	colector	Existe un colector para papel á entrada do edificio.
*contraseña	contrasinal (masc.)	Introduza o seu contrasinal para acceder á súa conta de correo electrónico.
*convalidación	validación	A validación das materias realízase coa matrícula.
*convalidar	validar	O congreso concede un crédito que poderá ser validado por materias de libre configuración.
*convenir	convir	O día do exame convirase co profesor da materia.
*convertidor	convertedor	Comezaron os trámites para mercarmos un convertedor de medidas e de cálculo de densidades.
*convertir	converter	Os campus converteranse nuns espazos máis confortables con esta serie de medidas.
*convinte	conveniente	Antes de asinar o escrito, será conveniente a lectura atenta de todas as súas cláusulas.
*coordinar	coordinar	A Sección de Terceiro Ciclo é a responsable de coordinar os estudos de doutoramento.
*cornisa	cornixa	O temporal produciu desprendementos nas cornixas de varios edificios.
*corresponsal	correspondente	O autor traballou como correspondente de varios xornais na guerra de Iraq.
*correxir	corrixir	Será preciso corrixir o escrito antes da súa publicación.

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*corrumpir	corromper	Unha das ideas centrais do relatorio é que o poder tende a corromper.
*corteza	codia, córtex (cerebral)	A codia está completamente oxidada. O relator presentou un traballo sobre o comportamento do córtex cerebral nos estímulos externos.
*corto	curto	Da miña casa ao campus percorro un traxecto curto.
*costar	custar	Estase a traballar para que a integración no EEES non custe moito traballo.
*costas	custas	A persoa demandante correrá coas custas do xuízo.
*coste	custo	Incrementouse o custo dos transportes pola suba do petróleo.
*costoso	custoso	Este proceso será bastante custoso sobre todo para o profesorado de máis antigüidade.
*creencia	crenza	Existe a crenza infundada de que o galego non é válido para a investigación.
*creer	acreditar, crer, xulgar	Non podemos acreditar neste tipo de mitos.
*crisis	crise	Algúns pensan que o ensino universitario está en crise.
*croquis	bosquexo, esbozo	Xa puidemos coñecer o bosquexo da nova facultade.
*cuaderno	caderno	O alumnado non poderá acceder ao exame con calquera tipo de cadernos de notas.
*cualidade 1. ‘característica ou propiedade de algo ou alguén’ 2. ‘conxunto de propiedades positivas’	1. calidade 2. calidade	1. Non todas as persoas candidatas presentaban as mesmas calidades para mereceren o premio. 2. A calidade da docencia e dos servizos é un obxectivo irrenunciable.
*cuantía	contía	Os cursos de lingua teñen unha contía moi baixa en relacións cos resultados obtidos.
*cuatrimestre	cuadrimestre	O 28 de xaneiro remata o primeiro cuadrimestre.
*cuio	cuxo	O reitor, cuxo informe foi presentado, ofreceu un discurso de máis de dúas horas perante o Claustro.
*cumplir	cumprir	O vindeiro luns terá que cumprirse o prazo para a presentación de solicitudes.
*cumpreanos	aniversario	A Universidade celebrou o seu 15.º aniversario.

ANEXO I. RELACIÓN DE FORMAS INCORRECTAS MÁIS HABITUAIS

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*cumprimentar 1. 'cubrir un documento' 2. 'felicitar'	1. cubrir, encher 2. cumprimentar	1. Todo documento debe ir acompañado dunhas instrucións para que non ofrezca dúbidas á hora de cubri-lo. 2. O vicerreitor cumprimentou persoalmente os novos directores de departamento.
*cuota	cota	Rexistramos unha suba, de acordo co IRPF, na cota de inscricións aos congresos da UDC.
*cupo	cota	A cota de produción subiu de forma satisfactoria.
*currícula	currículos	Os currículos do alumnado gardaranse nun arquivo centralizado.
*currículum	currículo	Xunto co impreso, presentárase o currículo coa certificación dos méritos alegados.
*cursiño	curso	O Curso de Prevención de Riscos Laborais está a punto de se convocar.

D

*dacordo	de acordo	A Universidade da Coruña goza de autonomía, de acordo coa Constitución e coa lei.
*danos e prexuízos	danos e perdas	Os xulgados están cheos de demandas de danos e perdas.
*dañar	danar	Este tipo de actuacións danan a imaxe do alumnado.
*dar a noraboa	felicitar, parabenizar	O reitor felicitou os novos membros do profesorado.
*dazaseis	dezaseis	A facultade cumpriu dezaseis anos desde a súa fundación.
*debatir	debater	As propostas debatéronse con entusiasmo.
*decomisar	comisar	Un operativo especial da policía permitiu comisar varias toneladas de cocaína.
*decomiso	comiso	Cada unha das partes adoptará as medidas necesarias para autorizar o comiso dos bens.
*delictivo	delituoso	O seu comportamento mesmo pode chegar a considerarse delituoso.
*demitir	dimitir	Non dimitirán sen antes rematar as súas funcións
*derogar	derrogar	Quedan derrogados os Estatutos da UDC.
*derogatoria	derrogatoria	Disposición final derogatoria.
*desahuciar	desafiuzar	Desafiuzar debería ser a última opción.
*desahucio	desafiuzamento	A busca de alternativas aos desafiuzamentos estivo presente na intervención da relatora.

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*desarrollar	desenvolver	O informe desenvolve unha serie de actuacións e as súas medidas.
*desarrollo	desenvolvemento	As Xornadas sobre Desenvolvemento Sustentable comezaron onte.
*desaigue	sumidoiro, desaugadoiro	A reparación dos sumidoiros levarase a cabo coa maior celeridade posible.
*descripción	descrición	O currículo presentárase cunha descrición dos méritos alegados.
*descriptible	describable	O amor é un sentimento dificilmente describable.
*descubremento	descubrimento, descuberta	A descuberta de América foi tratada nestas xornadas por diferentes especialistas na materia.
*desdita	desgraza, desventura	A perda destes documentos foi unha desgraza que debe ser emendada con celeridade.
*desechar	desbotar, refugar, rexeitar	Antes da elaboración do plan, tivemos en conta moitas achegas, mais desbotáronse outras moitas.
*desecho	refugallos	Durante a obra, será instalado un colector de refugallos diante da entrada do edificio.
*desenrolo	desenvolvemento	A materia pretende unhas reflexións sobre o desenvolvemento da personalidade da crianza.
*desenvolvimento		
*desglosar	desagregar, analizar	Para unha mellor comprensión, desagregamos os custos e os ingresos por áreas.
*desglose	desagregación	A partida orzamentaria levará consigo a desagregación dos pagamentos.
*desordear	desordenar	Solicítase non desordenar os libros.
*despacio	amodo, devagar	A intervención do presidente da Xunta repasou, devagar, moitos aspectos de especial relevancia.
*desperfecto	estragos	A persoa que causar os estragos, deberá pagar os custos da súa reparación e/ou substitución.
*despido	despedimento	Na actualidade, prodúcense moitos despedimentos de traballadores mozos.
*despilfarrar	dilapidar, malgastar, desbaldir	As billas dos servizos estarán condicionadas para evitaren desbaldir a auga.
*despilfarro	desbaratamento, dilapidación, dispendio, desbaldimento	O alumnado está a tomar consciencia do desbaratamento de papel que supoñen as fotocopias.
*desplazar	desprazar	As axudas de custo intentan compensar as molestias para as persoas que se teñan que desprazar.
*desplegar	despregar	Os sindicalistas despregaron as bandeiras das súas organizacións.

ANEXO I. RELACIÓN DE FORMAS INCORRECTAS MÁIS HABITUAIS

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*desprecio	desprezo	O alumnado considerou un desprezo a negativa para a reunión por parte do concelleiro.
*destiño	destino	O destino levounos a esta situación.
*desvantaxa	desvantaxe	A Oficina de Cooperación e Voluntariado tenta evitar as desvantaxes das persoas con minusvalías.
*detentar	deter, posuír	As eleccións decidirán as persoas que posuirán os cargos.
*deuda	débeda	Nos últimos anos mingou a débeda nos resultados.
*deudar	adebedar, deber	As contías que se adebedan son, por tanto, menores.
*devaluar	depreciar	No que vai de ano, o petróleo aínda non se depreciou.
*devengar	ter dereito a percibir, devindicar	As persoas representantes teñen dereito a percibir as axudas de custo.
*devengo	devindicación	Aprobose unha nova normativa para a devindicación do IVE nas operacións de tracto sucesivo.
*dibuxar	debuxar	O informe debuxa un panorama desolador nos ríos galegos.
*dibuxo	debuxo	Nel bosquexase un debuxo moi desalentador.
*dictamen	ditame	O ditame do xuíz non deixou contento a ningunha das partes.
*dieta ²¹	axuda de custo	Para percibir as axudas de custo será necesario presentar os xustificantes de pagamento.
*diputación	deputación	O Servizo de Normalización Lingüística leva a cabo, en colaboración coa Deputación da Coruña, o curso de verán.
*diputado	deputado	Á inauguración das xornadas asistiu a deputada provincial de Asuntos Sociais.
*dirección ²²	endereço	O endereço da Reitoría é avenida da Mestranza, 9.
*disculpa	desculpa	O profesor presentou as súas desculpas no Consello de Goberno.
*discurrir 1. ‘pasar o tempo’ 2. ‘imaxinar algo’	1. decorrer 2. discorrer	1. A reunión decorreu con total normalidade. 2. A asociación de estudantes discorre unha atractiva campaña para deixar de fumar.

²¹ A forma *dieta* é válida co significado de ‘régime alimenticio’.

²² A forma *dirección* é válida como sinónimo de ‘movemento cara a un sitio’, e como ‘cargos’ ou ‘responsabilidade’.

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*diseñar	deseñar	O alumnado deberá deseñar o seu propio proxecto.
*diseño	deseño	O deseño deberá constar do orzamento previsto.
*disfrutar	gozar	A Universidade goza de autonomía, de acordo coa Constitución e a lei.
*disfrute (dunha bolsa)	aproveitamento, percepción	O tempo de aproveitamento da bolsa é dun ano.
*disminución	diminución	A diminución da débeda será o obxectivo deste ano.
*disminuir	diminuír	No último ano diminuíu a matrícula de alumnos.
*disparate	despropósito, desatino	O libro céntrase nos despropósitos que se levaron a cabo na construción dos encoros.
*doación	doazón	Cada ano levamos a cabo unha campaña para incrementar o número de doazóns de sangue.
*doante	doador	A maior porcentaxe de doadores rexístrase na Facultade de Filoloxía.
*doble	duplo, dobre	O número de persoas matriculadas na nosa titulación é o duplo que hai dez anos.
*doctorado, *doutorado	doutoramento	Na actualidade, varios programas de doutoramento teñen a mención de calidade.
*doctoral (tese)	doutoral, de doutoramento	O noso servizo acaba de presentar as axudas para a redacción de teses de doutoramento.
*doctrina	doutrina	Estas teses non seguen a doutrina oficial.
*donación	doazón	Esta doazón responde a varios anos de colaboración coa nosa institución.
*donar	doar	A escritora doou a súa biblioteca persoal á UDC.
*dos correntes	do presente mes, da presente semana	O día cinco do presente mes rematou o Festival de Teatro Universitario.
*duda	dúbida	Temos á súa disposición un enderezo electrónico onde resolveremos as súas dúbidas.
*dudar	dubidar	É normal dubidar ante esta situación.

E

*ebullición	ebulición	As mostraxes lévanse á ebulición para evitar os andazos.
*edade	idade	O estudo recolle unha serie de reflexións sobre a Idade Media.
*efímero	efémero	Este desexo tivo unha acollida efémera na comunidade.
*elixir	elixir	Entre as persoas candidatas elixírase o novo equipo de goberno.

ANEXO I. RELACIÓN DE FORMAS INCORRECTAS MÁIS HABITUAIS

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*elear (un informe)	trasladar, remitir, enviar	O informe trasladaráselle ao reitor para a súa aprobación e sinatura.
*elo	isto, iso	Por iso, xulgamos importante que considere o noso pedimento.
*embaucar	engaiolar, enganar	Non nos deixaremos engaiolar polas falsas promesas.
*emerxir	emerxer	A UDC emerxe como unha das universidades máis importantes do Estado.
*emplazamento 1. 'lugar físico onde se sitúa algo' 2. 'acción de citar ou convocar a alguén nun lugar e tempo determinados'	1. situación, localización 2. emprazamento, citación, convocatoria	1. A situación do Edificio de Apoio ao Estudo foi consensuada co concello. 2. Na citación debe figurar claramente o lugar, a data e hora.
*emplazar 1. 'situar algo ou alguén nun lugar' 2. 'citar ou convocar a alguén nun lugar e tempo determinados'	1. colocar, situar 2. emprazar, convocar	1. Colocaron as novas paradas do bus á saída do campus. 2. A profesora emprazou o alumnado a facer o exame práctico o mércores.
*empleado	empregado	As persoas empregadas na Administración deberán presentar a súa acreditación.
*emplear	empregar	Nos últimos anos estamos a empregar máis persoas na nosa institución.
*empleo	emprego	A nosa oficina intenta orientar as persoas licenciadas para o acceso ao emprego.
*empotrado	encaixado, encastrado (armario de fábrica)	A máquina está encaixada nunha outra. A construción presenta tamén armarios de fábrica en todos os cuartos.
*empuxe	pulo, impulso	Con estas medidas tentamos darlle un novo impulso ao desenvolvemento urbano.
*en base a	con base en	Esta iniciativa, con base no que se recolle nos Estatutos, será de actuación inmediata.
*en favor de	a favor de, a prol de, en beneficio de	O xulgado desestima un recurso a favor do acusado.
*en orde a	tocante a, respecto a	Respecto á consecución dos resultados, débense cumprir todos os puntos sinalados no plano de actuación.
*en vano	en van, en balde	Non en balde, estas formulacións xa foron consideradas hai tempo.

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*enaxenación 1. (de bens) 2. (da razón ou dos sentidos)	1. alleamento 2. alienación	1. O estudo revisa os procesos de alleamento no dereito comunitario. 2. A alienación mental actúa no dereito penal como un eximente da responsabilidade dos actos.
*enaxenar 1. ‘vender ou transmitir bens’ 2. ‘(facen) perder a razón’	1. allear 2. alienar(se)	1. Mañá entrará en vigor a nova normativa para allear bens inmoebles 2. A dramática situación vivida non fixo outra cousa máis que alienalo
*encarcerar	encarcerar	A OCV tenta levar a cabo medidas a favor da reinserción das persoas encarceradas.
*encasillar	encadrar	Non podemos encadrar estas afirmacións.
*encausar	procesar	A xuíza decidiu procesar o acusado xa que examinou probas novas.
*encauzamento 1. (dunha corrente de auga) 2. (de algo ou alguén polo camiño que se considera correcto)	1. canalización 2. orientación	1. Non se prevé a canalización dos regatos que atravesan o campus 2. Redefiníronse os obxectivos e procurouse a boa orientación daquelas medidas máis problemáticas.
*encrucixada	encrucillada	A Universidade da Coruña atópase ante a encrucillada do Espazo Europeo de Educación Superior.
*encuadrar	encadrar	Estas medidas encádranse nun conxunto de actuacións co fin de proxectarmos a UDC a Europa.
*encuesta	enquisa	O estudo baséase nunha enquisa que se levou a cabo durante os meses de maio e xuño.
*encuestar	enquisar	Para obtermos este resultado, enquisamos mil docentes.
*encumbrar	elevar	O profesor elevou a escritora á categoría de musa.
*endeudar	endebedar, deber	Procuraremos evitar o endebedamento das nosas contas.
*enfermedade	enfermidade	Para gozar da baixa laboral, deberá presentar o informe médico onde se especificar a enfermidade.
*enfriamento	arrefriamento	As mostraxes sométense a uns procesos de arrefriamento e de quecemento.
*engadidura	engadido	Os Estatutos sufriron varios engadidos ao longo dos anos.
*engranaxe	engrenaxe	O motor da institución é unha engrenaxe que funciona optimamente.

ANEXO I. RELACIÓN DE FORMAS INCORRECTAS MÁIS HABITUAIS

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*emenda	emenda	As emendas presentaranse no prazo e na forma que recolle a convocatoria.
*emendar	emendar	Ábrese un prazo para emendar os erros que se acharen.
*ensaladiña	ensalada rusa	A cafetería da Reitoría ofrece un menú con ensalada rusa como primeiro prato.
*ensalzar	enxalzar	O doutorando foi enxalzado na presentación da súa tese.
*ensañamento	asañamento	A ONG denunciou o asañamento que se está a producir cos opositores ao réxime.
*enseña	insignia	Esta é a verdadeira insignia do noso goberno.
*enseñar	ensinar	O CAP é un curso de formación para aprender a ensinar.
*enseres 1. (dunha profesión ou actividade) 2. (dunha persoa)	1. aparellos, útiles, avíos 2. efectos	1. Case todos os aparellos do laboratorio foran renovados hai dous anos. 2. Logo do seu cesamento, o vicerreitor recolleu os seus efectos do despacho.
*ensinanza ²³	ensino	As xornadas pretenden mostrar a introdución das novas tecnoloxías nos procesos de ensino-aprendizaxe.
*ensordecer	enxordar, enxordecer	Se se pasa o límite de decibelios permitido, pode ser causa do enxordecemento.
*entablar	promover, emprender	Pretendemos emprender unha relación máis próxima con esta institución.
*enteirar	saber, coñecer	Soubo por fin a nota do exame.
*enteirado	informado	O profesorado xa está informado de todos os pasos que debe seguir para adecuar as súas materias ao novo plano de estudos.
*entorno	contorno	A Universidade debe relacionarse, e mesmo integrarse, no seu contorno xeopolítico.
*entrecot	entrecosto	De segundo prato, ofrecemos un entrecosto de vitela.
*entredito	interdito	As súas palabras foron postas en interdito por unha parte importante da Xunta de Facultade.
*entremesturar	mesturar	Na conferencia, a autora, no medio da descrición do seu libro, mesturou temas de actualidade.

²³ *Ensinanza* é unha forma correcta en galego cando se referir a ‘acción ou proceso que serve de experiencia ou orientación; lección moral’.

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*entresolo 1. ('andar entre o baixo e o principal') 2. ('planta baixa')	1. entresollado 2. entrechán, entrepanta	1. Cada vez hai menos vivendas con entresollados. 2. A caldeira adoita estar no entrechán das facultades.
*entretanto	entre tanto	Entre tanto, as medidas non chegan a se concretar.
*entrometer	entremeterse	Non podemos aturar que algunhas persoas se entremetan nas nosas decisións.
*envidia	envexa	As envexas entre o profesorado provocan que non se traballe en condicións.
*enuizamento	axuizamento	O axuizamento segue a súa canle.
*escalafón	escala	Isto supón a chegada á escala dos estudos de formación superior.
*escalón	chanzo	Pouco a pouco, debemos ir ascendendo chanzo a chanzo para recuperarmos a nosa posición.
*escalonar	graduar	Estas medidas terán unha incorporación graduada.
*escasez	escaseza	A escaseza de persoas matriculadas provocou a cancelación do curso.
*escombro	entullo, cascote, cascallo	Retiraranse os entullos seguindo as medidas de seguranza que establece o protocolo de actuación.
*escueto	conciso	Os argumentos foron concisos na forma mais contundentes no fondo.
*escurrir	escorrer	Se a auga escorre con facilidade, posiblemente o chan non estea nivelado
*eslabón	elo	Estas medidas supoñen un elo máis no camiño cara á consecución da plena integración.
*esparcir	esparexer	A nosa asociación pretende espaxear a consciencia crítica no estudantado.
*espíritu	espírito	Cada quen levará na súa consciencia e no seu espírito o resultado das súas actuacións.
*esquecemento	esquecemento	Agardamos que todas estas propostas non caían no esquecemento.
*estadística	estadística	A materia céntrase no estudo da estadística e a súa evolución ao longo do tempo.
*estancia ²⁴ ('tempo transcorrido e actividade realizada fóra do espazo habitual')	estadía	Ábrese o prazo para a recollida de solicitudes das bolsas de estadías na Facultade de Filoloxía.

²⁴ Existe en galego a forma *estancia* como sinónimo de *cuarto*: *A vivenda ten tres estancias*.

ANEXO I. RELACIÓN DE FORMAS INCORRECTAS MÁIS HABITUAIS

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*estensión	extensión	A Aula de Teatro dependía hai anos da antiga Vicerreitoría de Extensión Universitaria.
*estimar unha demanda	admitir unha demanda	A demanda foi admitida polo tribunal xulgador.
*estropear	estragar, derramar	O uso indebido deste material acabou por estragalo.
*estudiantado	estudantado	O estudantado está representado no Consello de Goberno segundo recoñecen os Estatutos.
*estudiante	o/a estudante	A estudante de doutoramento presentou a súa tese perante o tribunal xulgador.
*estudiar	estudar	Os centros deberán instalar aulas para permitir que o alumnado poida estudar.
*estudio ²⁵	estudo	No seu libro, o autor recolle un estudo pormenorizado da situación hidrolóxica galega.
*evaluación	avaliación	Para este apartado, seguiranse as directrices recollidas no Plan de avaliación institucional.
*evaluar	avaliar	Neste momento, estamos a avaliar os nosos servizos.
*examen	exame	Para poder presentarse ao exame da materia, o alumnado deberá asistir con frecuencia ás aulas.
*excavar	escavar	A mellora da rede de sumidoiros e do sistema de iluminación require escavar o chan da estrada.
*exponente	expoñente	Este é un claro expoñente da situación actual.
*extender	estender	O campo de actuación destas medidas esténdese a todos os niveis universitarios.
*extranxeiro	estranxeiro	O SNL organiza anualmente cursos de lingua para o alumnado estranxeiro.
*extrañar	estrañar	Non nos estraña a actitude dalgunhas persoas a este respecto.
*extraño	estraño	Con todo, é estraño que a súa actitude non mudase ao longo do tempo.
F		
*fallar	ditaminar, decidir, resolver	A Comisión de Avaliación ditaminou que a solicitude tiña defectos de forma.
*fallido	errado	Estes argumentos foron errados.

²⁵ Existe en galego a forma *estudio* para designar un 'apartamento pequeno, normalmente dun só cuarto' ou 'cuarto dunha casa en que se estuda ou se realizan actividades de tipo profesional'.

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*fallo	ditame, decisión, resolución	Con todo, a decisión do tribunal pode ser recorrida perante o reitor.
*falsedade	falsidade	Aínda que insistiron na falsidade dos seus argumentos, a emenda foi aprobada.
*farola	farol	No campus de Elviña colocáronse uns farois novos.
*favorecente	favorecedor	As obras no contorno do campus procuran crear un espazo máis favorecedor.
*faz	face	Xulgamos que non existe un lugar máis fermoso na face da terra.
*fecha	data	A reunión aprazouse até que poida acharse unha nova data.
*fechar	datar	Como requisito, a instancia deberá ser cuberta e estar datada o día de entrada.
*fehaciente	fidedigno, que dá fe	O avogado encargouse de verificar que o acusado ofrecía un testemuño fidedigno.
*femenino	feminino	O uso non sexista da linguaxe non só establece a aparición da forma feminina das palabras.
*fiambre	friame	Na cafetería servíronnos diferentes tipos de friame.
*financiación	financiamento	A Universidade deberá procurar tamén outras medidas de financiamento.
*financieiro	financeiro	As xornadas analizaron o papel dos recursos financeiros nas TIC.
*finiquitar	liquidar	Antes do despedimento de calquera persoa, deberá liquidarse o contrato.
*finiquito	liquidación	Aínda non recibiu a liquidación que establece o seu contrato.
*firma ²⁶	sinatura	A instancia deberá ter a sinatura en todas as súas páxinas.
*firmar	asinar	A persoa solicitante deberá asinar na cela correspondente.
*flecros	detalles	A pesar do acordo, quedan por resolver algúns detalles para aprobar o contrato.
*franquicia	franquía	Esta empresa ofrece a posibilidade de comprar a súa franquía.
*frente	fronte	Este documento ofrece todas as solucións fronte ás dúbidas que se poidan presentar.

²⁶ Existe en galego a forma *firma* para designar, preferentemente, ‘unha empresa ou casa comercial’.

ANEXO I. RELACIÓN DE FORMAS INCORRECTAS MÁIS HABITUAIS

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*froitecer	frutificar	Os acordos tardarán uns días en frutificar.
*fundacional	da fundación	O equipo de goberno estableceu a data para a reunión da fundación do Instituto Universitario.
*fundacional (acta)	acta constitutiva	O equipo de goberno reuniuse para redactar a acta constitutiva do Instituto Universitario.
*fundacional (capital)	capital inicial	O capital inicial con que conta a empresa procede de varias fontes de financiamento.

G

*galardonar	galardoar	No acto de comezo de curso galardóanse as persoas que recibiron o premio extraordinario.
*gama	gamma	O laboratorio inclúe unha máquina de raios gamma.
*gambeirismo	vandalismo	Os actos de vandalismo nos campus diminuíron nos últimos anos.
*ganar	gañar	O resultado foi enganoso, aínda que gañamos as eleccións.
*gañancia	ganancia	É arriscado investir na bolsa as nosas ganancias.
*garantizar	garantir	Os Estatutos garanten os dereitos lingüísticos da comunidade universitaria.
*gaseoducto, *gasoducto	gasoduto	A canalización do gasoduto debe ser realizada seguindo todas as medidas de prevención posibles.
*gaseoso	gasoso	As mostraxes gasosas poderán ser analizadas.
*gaxes do oficio	inconvenientes do oficio	Estes son os inconvenientes do oficio a que debemos facer fronte acotío.
*gazapo	cazapo	Nestes textos achamos varios cazapos.
*gen	xene	O estudo analiza a importancia dos xenes na evolución das especies.
*glu- (glúcido, glucosa)	gli- (glícido, glicosa)	Na clase de Bioloxía estudamos os glúcidos.
*goarecer	gorecer, abeirar, abrigar, resgardar, protexer	A entrada do edificio serve tamén para gorecer as persoas do clima.
*goce	gozo	Debemos defender o gozo destes dereitos.
*grabar	gravar	Os documentos serán gravados por medios electrónicos para os arquivar.
*gracias	grazas	Desde o SNL queremos darlles as grazas a todas as persoas que fan as súas contribucións para mellorarmos o noso servizo.

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*grado	grao	A temperatura sufriu un incremento de varios graos nas últimas décadas.
*grados (salón)	salón de graos	A cerimonia de entrega dos diplomas terá lugar no salón de graos.
*grapa	grampa	Os documentos estarán todos unidos por grampas.
*grapadora	grampadora	Temos que recoller unha folla de pedimento para solicitarmos unha grampadora nova.
*grasa	graxa	A cafetería ofrece menús baixos en graxa.
*gravamen	gravame	O alleamento ou a gravame de bens inmoebles requirirá a declaración previa.
*gravedade	gravidade	O instituto tamén achegou un estudo sobre a influencia da gravidade no comportamento humano.
*grifo	billar	As billas dos servizos estarán habilitadas para evitaren a dilapidación de auga.
*grúa	guindastre	Para efectuar esta manobra é precisa a presenza de varios guindastres.
*guardia	garda	Estableceranse diversas quendas de garda.
*gubernamental	gubernamental	A OCV desenvolve as súas actuacións con varias organizacións non gubernamentais.

H

*haber lugar	procede	Segundo os Estatutos, o recurso non procede.
*habida cuenta	tendo en conta	As solicitudes serán avaliadas tendo en conta a súa data de entrada.
*hacia	cara a	Estas medidas intentan a adaptación progresiva cara a un espazo europeo común.
*heredar	herdar	As contas do novo goberno son herdadas da antiga etapa.
*herencia	herdanza, herdo	Moitas enfermidades proceden da herdanza xenética.
*hermandade	irmandade	Vaise iniciar un proceso de irmandade cunha universidade brasileira.
*hinchar	inchar	Estando na clase comezoulle a inchar a cara.
*hito	fito	Estas actuacións constitúen un fito no ámbito universitario.
*horma	forma	Todos estes obxectos seguen unha forma.
*huella	pegada, impresión dixital	Os ocupantes anteriores deixaron varias pegadas das súas actuacións. O novo DNI xa non inclúe a impresión dixital.

ANEXO I. RELACIÓN DE FORMAS INCORRECTAS MÁIS HABITUAIS

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*humán	humano	Debemos loitar para a defensa dos dereitos humanos.
*humedade	humidade	Detectamos varias pegadas de humidade nas dependencias do laboratorio.
*huracán	furacán	Un furacán como o Hortensia aínda non se repetiu afortunadamente na nosa cidade.

I

*icono	icona, símbolo	O autor é unha icona do novo futurismo.
*impago	non-pagamento	Abríuse un procedemento por non-pagamento.
*imperecedeiro	imperecedeiro	Os materiais imperecedeiros son obxecto dun estudo particular.
*ímpetu	ímpeto	Os argumentos foron defendidos con ímpeto.
*imponente	impoñente	O novo edificio presenta unha forma imponente.
*impronta	senal	O anterior equipo decanal deixou un sinal difícil de superar.
*inagotable	inesgotable	Debemos procurar o emprego de fontes enerxéticas inesgotables.
*inalámbrico	sen fíos	A UDC proxecta cada ano un programa de introdución á internet sen fíos entre o alumnado.
*incalificable	incualificable	O exame é incalificable pola súa escrita.
*incertidumbre	incerteza	Aínda existen persoas que declaran a súa incerteza ante os novos programas docentes.
*incertidume	incerteza	(véxase *incertidumbre)
*incluir	incluír	A solicitude deberá incluír unha fotocopia do DNI.
*incomparecencia	non-comparecencia	O xuízo non puido comezar pola non-comparecencia do acusado.
*inconcebible	inconcibible	Estes orzamentos eran até hai pouco tempo inconcibibles.
*inconvincente	inconveniente	Con todo, algunhas persoas presentaron inconvenientes ante a aprobación das contas.
*incurrir	incorrer	Incorrerán en delito aquelas persoas que se presentaren a varios exames á vez.
*indescritible	indescritible	A nova decana declarou unha felicidade indescritible cando foi nomeada polo reitor.
*indiferencia	indiferenza	Moi poucas persoas declararon a súa indiferenza ante este tema.
*inelexible	inelixible	O exame non puido ser cualificado porque era inelixible.

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*inflinxir	influxir	A persoa que ocupar o cargo deberá declarar que nunca inflinxirá os Estatutos.
*influenciar	influír	O resultado do proceso de avaliación influirá nas próximas medidas que adoptaremos.
*influínte	influyente	A antiga directora do departamento segue a ser unha persoa influyente na facultade.
*ininterrumpido	ininterrompido	O horario de atención será de 9:00 a 14:00 horas ininterrompidamente.
*inmiscuír	inmiscir	Non podemos inmiscirnos nas deliberacións do Consello de Goberno.
*inscripción	inscrición	A inscrición nas xornadas é gratuíta.
*insertar	inserir	Deberá inserir o nome na cela correspondente.
*insobornable	insubornable	Polo momento, demostrou unha consciencia insubornable.
*intentona	tentativa	Iraq sufriu unha tentativa de golpe de Estado.
*interdisciplinar	interdisciplinario	O informe conclúe que debe acometerse unha serie de reflexións interdisciplinarias para a mellora dos orzamentos.
*interés	interese	Varias persoas mostraron o seu interese en contribuíren á mellora do noso servizo.
*interfaz	interface	Xa está dispoñible a interface en galego do programa informático na rede.
*interlinear	entrelíñar	O texto presentarase cun entrelíñado duplo.
*intervinte	interviniente	Presentaremos primeiramente a cada un dos intervinientes no debate.
*interrumpir	interromper	Varias persoas manifestantes interromperon na asemblea xeral.
*inversión 1. ‘acción de investir’ 2. ‘acción de inverter’	1. investimento 2. inversión	1. Houbo un forte descenso dos investimentos para a investigación. 2. A inversión térmica é o eixe temático do único posgraio novo respecto ao ano anterior.
*inversionista	investidor	O Paraninfo da Reitoría acolleu unha reunión de novos investidores.
*invertir 1. (cartos) 2. ‘cambiar a orde’, ‘dar a volta’	1. investir 2. inverter	1. Investir en I+D+i é irrenunciable para o novo equipo de goberno. 2. Inverteuse a tendencia á perda de estudantes nalgunhas titulacións.
*inxenio	enxeño	O enxeño da autora demóstrase en cada recuncho do texto.

ANEXO I. RELACIÓN DE FORMAS INCORRECTAS MÁIS HABITUAIS

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*inxeñeiro/a	enxeñeiro/a	Son aínda poucas as enxeñeiras que se gradúan cada ano nas nosas facultades.
*inxeñería	enxeñaría	A enxeñaría en Informática é unha das titulacións que ten máis demanda.
*irrevocable	irrevogable	A decisión é irrevogable.
*irrumpir	irromper	Esta tendencia pictórica irrompeu con forza nas primeiras décadas do século XX.

K

*kilogramo	quilogramo	As mostraxes non poderán exceder dos cinco quilogramos.
*kilómetro	quilómetro	O reitor inaugurou a nova estrada de conexión entre os campus que ten dous quilómetros de percorrido.
*kilovatio	quilowatt	O sistema de control dos quilowatts precisa unha reparación urxente.
*kilovoltio	quilovoltio	A potencia en quilovoltios dun motor trifásico é 150% maior que a dun motor monofásico.
*kiosko	quiosco	O quiosco que está situado fronte á Reitoría non está aberto.

L

*labor (fem.)	labor (masc.)	Non podemos esquecer o labor que exerceu o antigo vicerreitor.
*lámpara	lámpada	Foron colocadas novas lámpadas na biblioteca de acordo coas indicacións de aforro enerxético.
*lamparilla	lámpada	A lámpada que avisa do funcionamento do computador é vermella.
*lapis	lapis	A folla de matrícula deberá ser cuberta cun lapis.
*largo	longo	Na súa longa intervención o vicerreitor explicou polo miúdo o proxecto da nova residencia.
*lealtade	lealdade	Malia as súas conviccións sempre mostrou lealdade á institución.
*leer	ler	Cada biblioteca instalará espazos reservados para ler xornais e revistas.
*legaxo	cartafol	Enviaremoslle ao Centro de Documentación e Arquivo os cartafoles coas actas das reunións.

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*lentilla	lente de contacto	Pouco a pouco, o emprego de lentes de contacto está a se universalizar.
*levantar acta	redactar a acta	Como secretaria, redacto a acta de todos os acordos desta comisión.
*lexanía	distancia	Só a distancia que ofrece o paso do tempo fará que vexamos este texto doutro xeito.
*lexano	afastado	A nova iluminación chegará até os puntos máis afastados do campus.
*lexenda	lenda	A lenda da Universidade é «Hac luce», que significa ‘con esta luz’.
*libertade	liberdade	Os Estatutos da Universidade recoñecen a liberdade de cátedra.
*libreta	caderno	As propostas de mellora foron presentadas en varios cadernos.
*liderazgo	liderado	O decano exerce con firmeza o liderado da facultade.
*limpiar	limpar	Os aparellos do laboratorio son limpados despois de cada uso.
*línea	liña	A liña divisora entre estas dúas tendencias é moi tenue.
*linterna	lanterna	Despois da baixada de tensión, tivemos que empregar lanternas para evacuar o edificio.
*listado	listaxe, relación	Neste documento presentamos unha listaxe renovada de todos os programas de doutoramento.
*llano	plano, chan	A sobremesa sempre se serve en pratos chans.
*llanura	chaira, planicie	O ecosistema das chairas corre un risco de desaparición.
*listín	listaxe telefónica	Sería óptimo ofrecermos unha listaxe telefónica que recollese todos os números de extensión.
*luneta	vidro	Varios vidros de automóbiles sufriron deterioración despois de pasar a manifestación.

M

*maestro	mestre	A Facultade de Ciencias da Educación ofrece varias titulacións de mestre de educación primaria.
*maestría	mestría	Cursou unha mestría en enxeñaría
*magacine	revista	A Reitoría presentou a nova revista universitaria.
*maioría de idade	maioridade	A Constitución establece a maioría de idade nos dezaioito anos.

ANEXO I. RELACIÓN DE FORMAS INCORRECTAS MÁIS HABITUAIS

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*maldecir	maldicir	Aínda que non foron malos, o candidato maldiciu cando soubo os resultados.
*mamotreto	armatoste	Os vellos computadores, que foron cualificados de armatostes, foron substituídos.
*mampostería	cachotaría	Acometeremos diversas reformas de cachotaría nas dependencias da Reitoría.
*mánager	preparador, adestrador	As actividades de formación deportiva contarán con diferentes adestradores especializados.
*mancomunar	unir	No novo estatuto deberá aparecer unha referencia a como unir os concellos.
*mancomunidade	unión, comunidade	O reitor reuniuse co presidente da comunidade de concellos da área metropolitana Coruña-Ferrol.
*manilla	picaporte, manubrio	Os picaportes das portas serán substituídos con celeridade.
*maniobra	manobra	Nas eleccións foron rexistradas diferentes manobras políticas.
*mansedumbre	mansedume	O presidente da Xunta manifestou que a política galega está nunha época de mansedume, a diferenza do que acontece no ámbito estatal.
*mantenemento, *mantenimento, *mantimento	mantemento	A Reitoría convoca un concurso para o mantemento da páxina web da institución.
*maravilla	marabilla	Os novos equipos informáticos son unha marabilla.
*marina	maraña	Moitos edificios do campus de Ferrol foron cedidos pola Mariña.
*marquesina	marquesiña	Os estudantes demandan a instalación de novas marquesiñas no campus da Zapateira.
*marketing	mercadotecnia, márketing	Este ano creouse un novo mestrado en Mercadotecnia e Recursos Industriais.
*marxen	marxe	Aínda así existe unha marxe de erro bastante importante.
*máster	mestrado	O EEES recolle unha nova definición dos estudos de mestrado.
*matasellar	cuñar	A fotocopia do certificado académico deberá ser cuñada.
*matasellos	cuño	Na cela destinada á sinatura, tamén deberá aparecer o cuño do centro.
*matrícula de honor	matrícula de honra	Cada vez son máis os alumnos que reciben matrículas de honra nesta facultade.

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*matrimonio por poderes	casamento por procuración	Para a realización dun casamento por procura- ción, a parella deberá presentar no rexistro diversos documentos.
*maxestuoso	maxestoso	O proxecto para elaboración do novo campus recolle unhas obras maxestosas.
*mecanografar	mecanografar	Os traballos deberán presentarse mecanografados a duplo espazo.
*mediciña	medicina	Os estudos de Medicina teñen cada vez máis demanda.
*meirande	maior	A categoría prima sobre a maior antigüidade para designar o vicerreitor que substitúa o reitor.
*membrete	cabeceira	Na cabeceira dos escritos figurará o símbolo da Universidade.
*memorándum	memorando, memoria	O secretario xeral presentou o xoves a memoria do reitor.
*menester	mester	Para chegar a un acordo é mester que as dúas partes implicadas se senten a falar.
*mengua	mingua, diminución	A Facultade de Filoloxía marca como un dos seus obxectivos perentorios evitar a diminución no número de matrículas.
*menopausia	menopausa	O estudo conclúe que a idade de entrada na menopausa cada vez é menor.
*menospreciar	menosprezar	O profesorado non poderá menosprezar o alumnado nas aulas.
*menosprecio	menosprezo	A oposición recibiu con menosprezo as explicacións.
*mercadería	mercadoría	As mercadorías adquiridas polos servizos deberán presentar o certificado de validez da Unión Europea.
*merma	mingua	Pouco a pouco vaise freando a mingua de falantes.
*mermar	minguar	Procuraremos minguar a desvalorización dos nosos investimentos na bolsa.
*metrópolis	metrópole	Vigo estase a converter na metrópole galega.
*mezclar, *misturar	mesturar	Os documentos que se enviaren ao Centro de Documentación e Arquivo non deberán estar mesturados.
*microfilm	microfilme	A mellora da biblioteca inclúe a instalación de lectores de microfilmes.
*milagro	milagre	O feito foi cualificado de milagre.

ANEXO I. RELACIÓN DE FORMAS INCORRECTAS MÁIS HABITUAIS

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*millor	mellor	Para cumprir mellor estes fins, a UDC poderá asinar contratos con outras universidades.
*minoría de idade	minoridade	Até os dezaioito anos aínda se está na minoridade.
*minorista	comerciante polo miúdo	Debemos tentar contratar máis servizos con comerciantes polo miúdo.
*minusvalorar	infravalorar	Todas as propostas serán atendidas e procurarase evitar que ningunha sexa infravalorada
*mismo	mesmo	Na mesma facultade tiveron lugar as Xornadas de Verán.
*mitade	metade	Máis da metade do alumnado defende o emprego de galego nas facultades.
*montante	contía	A contratación destes servizos ten unha contía moi elevada.
*monto	cantidade, importe, suma	A cantidade non pode ser asumida pola Universidade.
*mortandade	mortalidade	A mortalidade no Corno de África será obxecto dunhas xornadas universitarias o vindeiro mes
*mostrear	tomar mostras	Antes de comezar as obras, terá que tomar mostras do solo.
*móvil	móbil	Acaba de publicarse unha campaña para potenciar o emprego do galego nos teléfonos móbiles.
*movimento	movemento	O outro día sentimos nesta cidade un importante movemento de terras, un sismo en definitiva.
*mojón	marco, fito	Os marcos das estradas están actualizados.
*muelle	resorte	A impresora non funcionaba xa que lle faltaba un resorte.
*muestreo	mostraxe	A mostraxe realizouse en máis de vinte ríos galegos.
*mui	moi	O consenso nesta materia foi moi amplo.
*murmullo	murmurio	As palabras do reitor foron interrompidas por un murmurio constante.

N

*nacencia	nacenza	O autor, catalán de nacenza mais galego de adopción, recibiu os parabéns do auditorio.
*negrilla	negra	Para destacar as palabras importantes no texto debe escribilas en negra.
*nombramiento	nomeamento	A semana pasada o reitor presidirá o acto de nomeamento dos novos membros do profesorado.

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*nombrar	nomear	O novo decano foi nomeado nun acto institucional.
*nominación	candidatura	A presentación da candidatura foi recollida por numerosos medios.
*nominar	nomear	O Consello de Goberno nomeará 15 representantes entre os seus membros para o Consello Social.
*noraboa	parabéns	As novas incorporacións recibiron os parabéns do xurado.
*novembre	novembro	O próximo mes de novembro comezarán as VIII Xornadas Lingua e Usos.

O

*obligación	obriga, obrigación	O Estatuto da UDC recolle as obrigas e os dereitos da comunidade universitaria.
*obligar	obrigar	Ninguén poderá ser obrigado a empregar outra lingua que non sexa a súa.
*obxectivo	obxectivo	Un dos obxectivos principais do SNL é contribuír á normalización da nosa lingua.
*obxeto	obxecto	Todos estes parámetros foron obxecto de análise
*octavila	panfleto, folleto	Un grupo de persoas repartiu panfletos á entrada do Consello de Goberno.
*octavo	oitavo	Ficou no oitavo posto na carreira que organizaron os estudantes para conmemorar o Día do Deporte.
*ocurrir	ocorrer	Non debemos permitir que estes acontecementos volvan ocorrer.
*oficiña	oficina	O SNL ten á súa disposición dúas oficinas, unha en Ferrol e outra na Coruña.
*olvidar	esquecer	Aínda non esquecemos o que nos sucedeu.
*ordear	ordenar	As solicitudes ordenaranse pola data de chegada.
*orden	orde	Se as solicitudes foren máis que as prazas, seguirase a orde de chegada.
*orquestra	orquestra	A Orquestra Sinfónica de Galicia ofrecerá un concerto no Paraninfo.
*orzamentar	orzar, presupostar	Cómpre, antes de máis, orzar os custos desta materia.
*otorgamento	concesión	A concesión das axudas será publicada na páxina web da Universidade e nos taboleiros do centro.
*otorgar	outorgar, conceder	Non se poderán conceder máis dunha bolsa por persoa solicitante.

ANEXO I. RELACIÓN DE FORMAS INCORRECTAS MÁIS HABITUAIS

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
P		
*pabellón	pavillón	O Pavillón de Estudantes acolle unha mostra de pintura.
*pagaré	obriga de pagamento	Para presentar calquera reclamación será imprescindible presentar a obriga de pagamento.
*pala	pa	O laboratorio está a traballar nun estudo de mellora da aerodinámica das pas dos aeroxeradores.
*palanca	panca	Non se poderá empregar pancas ou outro tipo de aparellos para forzar o instrumento.
*palanqueta	panquiña	O garda de seguridade detivo un rapaz que entraba na facultade cunha panquiña para forzar as portas.
*palillo (dos dentes)	escarvadentes	Achamos de menos un dispensador de escarvadentes na cafetería.
*paradoxa	paradoxo (masc.)	O seu discurso estaba cheo de incoherencias e de paradoxos.
*parásito	parasito	No programa de doutoramento ofrécese un seminario sobre os parasitos nos mamíferos.
*parexa	parella	Os traballos de aulas serán realizados por parellas.
*parking	aparcadoiro	O concerto deste ano terá lugar no aparcadoiro do campus da Zapateira.
*párrafo	parágrafo	No segundo parágrafo do artigo 5 establécese que a lingua propia da Universidade será o galego.
*partixa	partilla	Houbo unha disputa entre os irmáns pola partilla da herdanza.
*pasar polo aro	vir ao rego	O alumnado non veu ao rego cando o responsable presentou as súas propostas.
*peatonal	peonil	A Universidade da Coruña proxecta facer pasos peonís na estrada de entrada ao campus.
*pegañoso	pegañento	O material empregado é pegañento mais efectivo.
*pérdida	perda	Debemos evitar con todas as nosas forzas a perda de matriculacións na Universidade da Coruña
*periodo	período	Ábrese un novo período para a nosa institución.
*persoaxe	personaxe	As personaxes da obra teatral eran uns bosquexos dos medos existentes na sociedade.
*personarse	acudir en persoa, comparecer	O/a solicitante deberá acudir en persoa á realización da proba oral.
*perxudicar	prexudicar	Estas e outras formulacións non fan máis que prexudicar o noso labor.

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*perxuízo	prexuízo	A pesar de todo, seguen a existir moitos prexuízos na sociedade.
*pestillo	ferrollo	Debemos substituír os ferrollos das portas dos baños.
*pilares	esteos, piares	Esta idea constitúe un dos esteos básicos en que se apoia a nova Lei de universidades.
*píldora	pílula	A nova medicina intenta evitarlles a subministración masiva de pílulas ás persoas enfermas.
*plancha (da roupa)	ferro de pasar	Para a representación da obra de teatro precisaron levar da casa un ferro de pasar.
*plancha ('lámina')	prancha	Para a reforma do edificio hai que encargarg pranchas de aceiro.
*plantexamento	formulación, exposición, presentación, proposta, trazado, tratamento, proxecto	Estas formulacións e outras foron escoitadas polas persoas asistentes ao acto.
*plantexar	formular, expor, presentar, suscitar	Estes e outras cuestións suscitaron un amplo debate na comunidade universitaria.
*plantilla	modelo	O modelo de informe está ao seu servizo na páxina web institucional.
*plantilla (de *traballadores)	cadro de persoal, cadro, persoal	Todas estas medidas tentan emendar os problemas canto ás retribucións do cadro de persoal.
*plazo	prazo	Ábrese o prazo para a presentación de solicitudes, que rematará o vindeiro xoves.
*ponencia	relatorio	Este relatorio foi presentado nunha mesa redonda na Reitoría.
*ponente	relator/a	Participaron nas xornadas varias persoas relatoras que achegaron diversos puntos de vista
*poseedor	posuidor	O requisito para ser un posuidor do bonobús escolar é estar matriculado na UDC.
*poseer	posuír	As persoas candidatas deberán posuír o título de licenciatura.
*postre	sobremesa	Nas cafetarías hai unha oferta moi variada de sobremesas.
*presupuesto	orçamento, presuposto	Saíron publicados os orzamentos para o vindeiro ano académico.
*priorizar	dar prioridade	As medidas adoptadas pretenden darlle prioridade á normalización do galego.

ANEXO I. RELACIÓN DE FORMAS INCORRECTAS MÁIS HABITUAIS

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*procesal	procesual	A convocatoria establece a necesidade de contratación dun profesor da materia de Dereito Procesual
*profundizar	afondar, profundar	Deberíamos afondar aínda máis na concreción destes obxectivos.
*promedio	media	A partir da análise dos datos estatísticos, puidemos achar a media de alumnos que teñen o galego como lingua ambiental.
*pronóstico	prognóstico	Antes de elaborarmos o plan, debemos facer un prognóstico a longo prazo das consecuencias das nosas accións.
*proveedor/a	provedor/a	A empresas provedoras que o quixeren, pasarán a formar parte do viveiro de empresas da UDC.
*proveer	prover	Temos que provernos de subministracións de material funxible para o próximo ano.

R

*radiactividade	radioactividade	Algunhas das máquinas existentes neste laboratorio poden emitir radioactividade.
*radiactivo, -va	radioactivo, -va	Estes elementos son moi radioactivos e deben ser manexados con coidado.
*radio (roda)	raio	O raio da circunferencia é menor que o seu diámetro.
*radioaficionado	radioaficionado	A campaña tenta fomentar o emprego do galego nos radioaficionados.
*radiografiar	radiografar	Con todo, temos que radiografar o ámbito do noso estudo.
*rampa	rampla	As facultades deberán estar acondicionadas con ramplas para permitirles o acceso ás persoas con mobilidade reducida.
*ranura	rañura, fenda, físgoa	Axexáronos pola rañura da porta.
*rasgo	trazo, característica	Un dos trazos que definen o novo Estatuto é a súa fidelidade á lexislación actual nesta materia.
*rasto	rastro	Unha das medidas é seguirmos o rastro dos nosos titulados para mellorarmos o servizo á comunidade.
*rato (de tempo)	momento, intre	Despois dun momento, as persoas que abandonaron a reunión decidiron reincorporarse.
*razoable, razonable	razoable, razoábel	Estas medidas son as máis razoables que se presentaron na reunión.

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*razonar	razoar	Razoe a súa resposta.
*reacio	remiso; teimoso	A pesar do amplo consenso, algunhas persoas foron remisas a aceptaren o texto aprobado.
*reanudación	continuación	Despois dos problemas iniciais, a continuación da xuntanza transcorreu sen problemas.
*reanudar	reiniciar	A reunión reiniciouse despois dun tempo de reflexión.
*rebasar	superar, exceder, rebordar	As solicitudes para realizar os cursos sempre exceden o número de prazas dispoñibles.
*recabar 1. 'conseguir con insistencias' 2. (algo ao que se ten dereito)	1. conseguir, obter 2. pedir, solicitar	1. Após tres meses de traballo o estudiantado conseguiu fondos para a viaxe. 2. O PAS volverá solicitar a execución da sentenza que anula a rebaixa salarial.
*recargo	recarga	Se non se realizar a inscrición nos prazos establecidos, haberá unha recarga no prezo.
*recaudación	recadación	A recadación superou amplamente os obxectivos que nos marcamos.
*recaudador	recadador	Unha das saídas profesionais da nosa titulación é a de recadador de impostos.
*recaudar	recadar	Para as conferencias seren rendibles, teremos que recadar unha cota de inscrición.
*recelar	rehear	Existe un grupo de persoas que recea do noso ofrecemento.
*recelo	receo, desconfianza, temor	Un grupo crítico coa xestión expresou o seu receo para a aprobación das contas.
*recepcionar	recibir, acoller	Despois de rematar o prazo, non serán recibidas máis solicitudes.
*rechazar	rexeitar	A pesar da boa formulación dos seus argumentos, a súa solicitude foi rexeitada.
*recibín	xustificante de recepción	Xunto co material enviamos un xustificante que debe ser asinado pola persoa receptora.
*recopilar	recompilar	No arquivo tentamos recompilar todos os documentos administrativos da Universidade.
*recorrer (unha distancia)	percorrer	Aínda fica moito camiño por percorrermos para aprobarmos o Plano de normalización.
*recorrido	percorrido	O percorrido do novo tren de velocidade alta non alterará a distribución do campus de Elviña.
*recurrir	recorrer	A sentenza pode ser recorrida pola persoa demandante.

ANEXO I. RELACIÓN DE FORMAS INCORRECTAS MÁIS HABITUAIS

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*reemprazar	substituír	Convocouse unha praza para substituír unha baixa por enfermidade.
*referéndum	referendo	Antes de entrar en vigor o novo Estatuto, deberá someterse a un referendo popular.
*reflectar, *reflexar	reflectir	Coa rolda de debates, pretendemos reflectir cantas máis opinións foren posibles.
*refrendar	referendar	A Constitución foi referendada hai máis de trinta anos.
*regla	regra	Todos e todas debemos seguir unhas regras de comportamento.
*reglamento	regulamento	A Xunta de Facultade presentou o seu novo Regulamento de réxime interno.
*rellenar	cubrir, encher	Se for o caso, deberá cubrir as celas cun trazo.
*rendabilidade, *rentabilidade	rendibilidade	Debemos procurar que os nosos investimentos obteñan a máxima rendibilidade.
*rendir, rentar	render	O profesor tivo que render contas polas súas baixas cualificacións.
*renta	renda	A renda media dunha familia non para de medrar.
*rentable	rendible	Faremos primeiro un estudo para determinarmos se é ou non rendible esta proposta.
*requerir	requirir	Estas medidas teñen que requirir un amplo consenso do Claustro.
*reseñar	recensionar	Antes de introducírmonos no groso do estudo, recensionamos as súas ideas principais.
*resume	resumo	Todos os artigos científicos deben presentar un resumo do seu contido.
*retrasar, retraso	atrasar, atraso	O atraso na entrega de diplomas débese a un problema alleo a este servizo.
*revertir	reverter	Estas cuestións reverten, queirámolo ou non, en todos nós.
*revocar	revogar	A sentenza foi revogada polo xuíz.
*rexir	rexer	Na Universidade rexe un principio de respecto ao Estado social e democrático de dereito.
S		
*sabiduría	sabedoría	O relator demostrou ter unha gran sabedoría.
*sabiendas, a	a sabendas	Denunciaron que estes feitos, lonxe de seren esporádicos, son realizados a sabendas.

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*sabotear	sabotar	Un grupo de persoas descoñecidas tentou sabotar a realización da Xunta de Facultade.
*salida	saída	As saídas de emerxencia deberán estar ben indicadas e libres de obxectos.
*salinte	saínte, saliente	Levarase a cabo unha reforma dos saíntes da estrutura do edificio.
*salir	saír	O reitor só poderá saír reelixido unha soa vez.
*saludar, saludo	saudar, saúdo	Reciba un cordial saúdo.
*secreto (subst.)	segredo	O segredo foi comentado por toda a sala.
*segredo (adx.)	secreto	As votacións para representantes de alumnas serán persoais e secretas.
*seguemento	seguimento	O mes de xuño foi constituída a Comisión de Seguimento do Plan de normalización.
*según	segundo	Segundo un recente estudo, o emprego do galego mantense na mocidade.
*seísmo	sismo	No mes de abril un sismo foi sentido en todo o país.
*sellar	selar	As fotocopias dos méritos que se alegaren deberán ser seladas para mostraren a súa validez.
*sello	selo	O selo oficial da Universidade gárdase nas dependencias administrativas da Reitoría.
*sencillez	sinxeleza	A sinxeleza do edificio contrasta coa súa beleza e a súa funcionalidade.
*sencillo	sinxelo	A exposición da relatora foi contundente mais os seus argumentos foron moi sinxelos.
*sendos/-as	cadanseu(s), dous/dúas, senllos/as	Foron presentados para a súa aprobación dous convenios.
*senso	sentido	Neste sentido, temos que avogar por un cambio na dirección da nosa institución.
*señal	sinal (masc.)	Instalaranse uns sinais que alerten do paso do tren.
*señalar	sinalar	O informe sinala a preocupación dunha parte importante da poboación polo desemprego.
*señas persoais	datos persoais	Deberá cubrir esta cela cos datos persoais do/a director/a da tese de doutoramento.
*señuelo	reclamo, engado	Estas e outras ideas actuaron como un reclamo para a chegada en masa de novos alumnos.
*septentrional	setentrional	Noruega é un dos países da Europa setentrional.
*septiembre, setembre	setembro	Este ano as aulas comezarán nos últimos días do mes de setembro.

ANEXO I. RELACIÓN DE FORMAS INCORRECTAS MÁIS HABITUAIS

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*séptimo, -ma	sétimo, -ma	Esta foi a sétima proposta que se presentou no Consello de Goberno.
*sequia	seca	A pesar das chuvias rexistradas nos últimos meses, aínda hai rexións en alerta por seca.
*serea (aparello)	sirena	Estará prohibido o emprego da sirena dos vehículos que a levaren nos terreos pertencentes á UDC.
*serena, *sirea (ser mitolóxico)	serea	Se acreditamos nestas propostas, por que non acreditarmos tamén nas sereas?
*seudo-	pseudo-	A pesar dos avances, aínda segue a se considerar unha pseudociencia.
*seudónimo	pseudónimo	O autor asinou a obra cun pseudónimo.
*sí (adverbio e substantivo)	si	Foron moitas as persoas que se decantaron polo si no referendo.
*si (conxunción condicional)	se	Cubriranse, se for o caso, as celas que corresponderen.
*sico-	psico-	A Universidade ofrece un servizo de psicoloxía e de apoio ao estudante.
*siglo	século	O século XIX supuxo a aparición do galeguismo político.
*silla	cadeira	As novas cadeiras deberán estar adaptadas tamén para as persoas zurdas.
*simpósium	simposio	O simposio deste ano traerá á nosa cidade os e as especialistas máis importantes neste campo.
*sin	sen	O proxecto foi aprobado sen ningún tipo de obxección.
*sin embargo	no entanto, con todo, porén	A pesar da defensa dos relatores, as medidas, porén, foron rexeitadas.
*síndrome (masc.)	síndrome (fem.)	As persoas infectadas coa sida diminúen no primeiro mundo mais increméntanse en África.
*singladura	singradura	Comeza, por tanto, unha nova singradura desta universidade.
*sinón	senón	Non foi unha, senón varias as persoas que declararon a súa negativa.
*sitiar	asediar, cercar	Hai máis de cinco séculos que os Irmandiños asediaron os castelos máis importantes do país.
*so pretexto de	co pretexto de	Co pretexto de atender o alumnado, varios profesores abandonaron a reunión.
*soberán	soberano	Éxiste unha proposta firme para nomear doutor honoris causa o soberano de Dinamarca.

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*sobornar	subornar	Segundo a lei, ningunha persoa poderá subornar a outra.
*soborno	suborno	Nunca recibiu ningún soborno a pesar das múltiples veces que se lle ofreceu.
*sobrecoller	arrepriar, impresionar, sorprender, abraiar	O suceso impresionou as persoas asistentes ao acto.
*sobrentender	sobreentender	De todo o anterior sobreenténdense varias apreciacións.
*sobrepasar	adiantar, exceder, superar	O número de solicitudes superou sobradamente as expectativas iniciais.
*sobresánte (referíndomonos a unha cualificación)	sobresaliente	Para recibir o premio extraordinario é un requisito imprescindible ter unha nota media de sobresaliente.
*sobresalir	sobresaír	A carga non poderá sobresaír máis dun metro pola parte traseira do vehículo.
*sobreseer	sobreser	O caso foi sobresido.
*sobreseimento	sobreseimento	O avogado pediu o sobreseimento do caso.
*sobrestimar	sobreestimar	Non podemos sobreestimar o coñecemento das persoas convocadas ao exame.
*sobrevenir	sobrevir	O reitor non puido asistir ao Claustro xa que sobreveu un problema de forza maior.
*sobrevivinte, *supervivinte	sobrevivente, supervivente	No accidente de aviación foron moi poucas as persoas sobreviventes.
*soedade, *soledade	soidade	Un dos puntos chaves do congreso foi o relatorio sobre a soidade da vellez.
*soer, *soler	acostumar, adoitar, habituar	Un grupo de estudantes denunciou que o autobús que conecta o campus coa cidade acostuma tardar máis de media hora.
*sofocar	sufocar	O incendio foi sufocado con celeridade polo persoal da oficina.
*sofoco	sufoco	Ao oír a noticia, non puido evitar sufrir un sufoco.
*soja, *soxa	soia	Na cafetería incluíranse menús para persoas vexetarianas feitos con soia.
*solarium	solario	O laboratorio está a investigar os efectos das sesións do solarío na pel.
*solene	solemne	O presidente da Xunta asistiu á apertura solemne do ano académico.
*solenidade	solemnidade	O acto foi seguido con total solemnidade polas persoas asistentes.

ANEXO I. RELACIÓN DE FORMAS INCORRECTAS MÁIS HABITUAIS

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*solfeo	solfoxo	Ademais de ser director do Coro Universitario, dá aulas de solfoxo na Escola Municipal de Música.
*solidaridade	solidariedade	O vicerreitor expresou a solidariedade de toda a comunidade universitaria coa súa causa.
*samente	soamente	Soamente serán avaliadas as solicitudes presentadas no tempo e na forma.
*somero	superficial	A relatora indicou ao comezo da conferencia que ía facer unha introdución superficial ao tema.
*sondear	sondar	Antes da presentación do proxecto sondarase a opinión do profesorado.
*sondeo	sondaxe	Unha das características principais desta sondaxe é a cantidade de persoas que forman parte da mostra.
*soslaiar	eludir, esquivar	A necesidade de mellorar o sistema universitario non pode eludir á súa relación coas actividades produtivas.
*soslaio, de	de esguello; de pasada	Xa que o informe ten moitas páxinas, temos que miralo de pasada.
*sostenibilidade	sustentabilidade	Antes de acometermos as medidas, temos que comprobar a súa sustentabilidade.
*sostenible	sustentable	Asistimos a unhas xornadas de Economía e Desenvolvemento Sustentable.
*sótano	soto	A cafetaría está localizada no soto da facultade.
*subasta 1. 'venta pública' 2. 'adxudicación dunha obra ou servizo'	1. poxa 2. concurso	1. No vestíbulo da facultade realizouse unha poxa de obxectos doados polas asociacións estudiantís. 2. A dous días de que remate o prazo do concurso aínda non se recibiu ningunha proposta.
*subastar	poxar	Poxaranse varios lotes comisados nas últimas actuacións da policía científica.
*subdesenrolado	subdesenvolvido	A materia estuda o poder dos exércitos nos países subdesenvolvidos.
*subdesenrolo	subdesenvolvemento	Gran parte do continente americano aínda vive unha situación de subdesenvolvemento.
*subiugar	subxugar, someter	Na conferencia, os autores denunciaron que Estados Unidos trata de subxugar o pobo iraquí.
*subraiado	subliñado	Todas estas medidas foron subliñadas como as máis importantes que debemos realizar neste ano.
*subraiar, *suliñar	subliñar	Deberá subliñar a opción que corresponder.

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*subsagnar	rectificar, emendar, corrixir	A nova convocatoria emenda os erros que apareceron na anterior.
*substracción	subtracción	Rexistramos varias subtraccións nos vehículos do aparcadoiro.
*substraer	subtraer	Presentou por escrito a reclamación de que subtraeron das mesas da biblioteca varios obxectos persoais.
*subsuelo	subsolo	Para a mellor realización das obras a empresa terá que facer unhas sondaxes no subsolo.
*sudeste, *sureste	sueste	A dirección do obxecto que se viu no ceo foi cara ao sueste.
*suelo 1. 'superficie que se pisa' 2. (de cultivo, para edificar, da codia terrestre...)	1. chan 2. solo	1. O Servizo de Prevención de Riscos Laborais distribuíu novos sinais de chan mollado. 2. A Universidade disporá en breve de máis solo para proxectar máis infraestruturas.
*suficinte	suficiente	Para poder presentarse ao segundo exame será preciso ter unha nota media de suficiente.
*sumersión	submersión	A materia analiza, entre outras cousas, as técnicas para a construción de motores de submersión.
*sumerxible	somerxible	O curso de doutoramento estuda a problemática construtiva dos obxectos somerxibles.
*sumerxir	somerxer	Antes da botadura, fanse varias probas que consisten en somerxer o submarino.
*sumideiro	sumidoiro	En pouco tempo substituíranse as tampas dos sumidoiros.
*suministrar	subministrar	A empresa contratada deberá subministrar os obxectos o máis axiña posible.
*suministro	subministración	Antes de asinar o xustificante de recepción terase que comprobar que a subministración é correcta.
*sumisión	submisión	Moitas persoas mostraron o rexeitamento da submisión aos poderes económicos.
*sumiso	submiso	Nunca destacou por ser unha persoa submisa, senón polas súas fortes conviccións.
*suprir	suplir	Con estas medidas xulgamos suplir as carencias que detectamos no proceso de autoavaliación.
*sudoeste	suroeste	As Illas Canarias están ao suroeste da península Ibérica

ANEXO I. RELACIÓN DE FORMAS INCORRECTAS MÁIS HABITUAIS

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*surtir 1. (efectos) 2. ‘prover de algo a alguén’	1. producir, ter 2. fornecer, abastecer, aprovisionar, prover	1. A resolución non producirá efectos até que haxa constancia do seu coñecemento. 2. Cada ano temos que fornecer os nosos servizos das subministracións precisas.
*suscribir	subscribir	Temos que subscribir máis persoas á nosa revista.
*suscripción *suscripción	subscrición	As bibliotecas da UDC incrementaron nun 12% as subscricións a revistas científicas.
*sustancia	substancia	Para o manexo de substancias perigosas débese atender o protocolo de actuación.
*sustantivo	substantivo	<i>Segredo</i> é o substantivo e <i>secreto</i> é o adxectivo.
*sustitución	substitución	O gráfico indicaba ben claramente que diminuíran as substitucións a tempo parcial.
*sustituír	substituír	Ben sabido é que os novos graos substituíron as antigas licenciaturas e diplomaturas.
*sustrato	substrato	Diferentes organismos viven no substrato dos solos.
*suxección	suxeición	As persoas que suban as escadas deberán ter sistemas de suxeición para evitar a caída.
*suxerencia	suxestión	Temos ao seu dispor unha conta de correo electrónico onde poderá deixar as súas suxestións.
*suxetar	suxeitar	A nova ponte suxeitarase mediante un sofisticado sistema.
*suxeto	suxeito	A escultura do corredor caeu porque non estaba suxeita.

T

*tabla	táboa	As táboas serán retiradas cando rematar a obra.
*tableiro, *tablón	taboleiro, táboa	As relacións do censo estarán expostas no taboleiro electoral de cada facultade.
*taburete	meso, tallo	A cafetería instalou uns tallos para facilitar a comodidade das persoas usuarias.
*tal vez	talvez	Talvez teremos que reconducir as nosas accións no futuro.
*taladro	trade (masc.)	Usamos o trade para lle facer buratos ás follas.
*talar	cortar, tronzar	A nova reordenación do campus supón tronzar algunhas árbores.
*talla (altura, número)	talle	Deberá especificar o talle das camisolas.

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*talude	noiro, ribada	A construción da nova estrada de acceso prevé a modificación dos noiros próximos.
*tambalear	cambalear	Antes de caer ao chan, o taboleiro cambaleou.
*tamizar	peneirar, cribar	As nosas propostas foron cribadas pola comisión redactora.
*tanda	quenda, serie, vez	Para a realización de exames establecéronse dúas quendas.
*tantear	tentear	Para facer os nosos investimentos é imprescindible tentear o mercado.
*taquilla 1. 'lugar onde se venden entradas' 2. 'cartos obtidos da venda de entradas' 3. 'compartimento individual'	1. despacho de billetes 2. recadación 3. armario	1. As entradas para o FITEUC estarán á venda no despacho de billetes do Fórum Metropolitano. 2. A recadación da última edición do Festival é un 24% superior á do ano pasado. 3. Na reforma do ximnasio está prevista que as persoas usuarias conten con cadanseu armario.
*taquilleiro/a	vendedor/a de entradas ou billetes	O concello habilitará un despacho que contará con dous vendedores de billetes.
*tasa	taxa	As taxas de matriculación rexistraron unha suba idéntica ao IRPF.
*tasar	taxar	Quere vender estas obras de arte, mais antes deberá taxalas.
*taxante	tallante	O comunicado manifesta a repulsa tallante a este tipo de actos.
*tejuelo	etiqueta	Antes de colocar os libros na biblioteca deberá colocarse a súa etiqueta co correspondente número.
*telefonar	telefonar	O reitor telefonou o conselleiro para acordar unha reunión.
*telegrafiar	telegrafar	Desde que existe internet xa case ninguén telegrafa.
*temblor	tremor	A colocación de paneis evitara o ruído e o tremor da terra ao paso do tren.
*templado	témpera	As mostraxes someteranse a un proceso de cocción e de témpera.
*temprano	cedo, temperán	A Reitoría abre as súas portas moi cedo.
*teñir	tinxir, tinguir	Os sucesos tinxiron o acto cunha fonda preocupación nas persoas asistentes.
*tercermundista	terceiromundista	A plataforma denunciou que o transporte en tren entre as dúas cidades é terceiromundista.

ANEXO I. RELACIÓN DE FORMAS INCORRECTAS MÁIS HABITUAIS

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*terciopelo	veludo	As alfombras que se van comprar son de veludo.
*terreno	terreo	Os terreos do campus de Esteiro serán remodelados.
*tesña	tese de licenciatura	O SNL convoca axudas para a realización de teses de licenciatura en galego.
*tesis	tese	O grupo da oposición defendeu as súas teses con total firmeza.
*tesis doctoral	tese de doutoramento	Tamén se acollerán a esta convocatoria as persoas que realizaren a defensa da súa tese de doutoramento este ano.
*testigo 1. 'persoa que declara ou presencia algo' 2. 'aquilo que demostra a verdade de algo'	1. testemuña 2. testemuño	1. Precísanse testemuñas do accidente acontecido no campus no serán de onte. 2. Os laboratorios existentes son o mellor testemuño da aposta pola investigación.
*testimonial	testemuñal	A súa presenza foi testemuñal, xa que non declarou nada.
*testimoniar	testemuñar, atestar, testificar	O imputado negouse a testemuñar contra o seu amigo.
*testimonio	testemuño	As autoras achegan un importante testemuño que foi recollido no seu traballo de campo.
*texido	tecido	As relacións co tecido empresarial da nosa área deben ser mellores.
*textil	téxtil	O sector téxtil experimentou un desenvolvemento importante durante esta época.
*tildar	acusar, tachar	O profesor foi acusado de esixente.
*tiralíneas	tiraliñas	O estudo está realizado cunha precisión propia dun tiraliñas.
*tiroides	tiroide	A materia explica o comportamento da tiroide no crecemento humano.
*tiza	xiz	Escribimos con xiz no encerado.
*todavía	aínda	Non chegaron aínda os resultados da nosa avaliación.
*tono	ton	Referiuse ao alumnado cun ton despectivo.
*totem	tótem	O Pavillón de Estudantes recolle nunha mostra unha serie de tótems indíxenas.
*traducción	tradución	Unha das tarefas do SNL é a tradución de documentos administrativos.

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*tragaluz	bufarda	A facultade contratou unha empresa para a mellora das bufardas do edificio.
*traición	traizón	O alumnado sentiu como unha traizón a negativa do responsable de transporte do concello.
*traicionar	traizoar	Non podemos traizoar as nosas conviccións.
*traicionero	traizoeiro	Os pescadores sempre din que o mar é moi traizoeiro.
*traiecto	traxecto	O traxecto entre os dous campus acurtouse coa inauguración da nova estrada.
*transcurrir	trascorrer	Xa trascorreron tres anos desde as eleccións anteriores.
*trasladar	trasladar	A Facultade de Filoloxía trasladouse ao campus da Zapateira.
*traslado	traslado	O traslado realizouse durante o verán.
*traspasar	traspasar	O reitor en funcións traspasoulle os seus poderes ao vicerreitor.
*traspaso	traspaso	O traspaso realizouse con moita celeridade.
*trastornar	trastornar	A chegada dos exploradores ao novo continente trastornou as tribos indíxenas.
*trastorno	trastorno	O gabinete de psicoloxía trata de evitar entre outras cousas a aparición de trastornos relacionados co estudo.
*trascender	trascender	A noticia transcendeu á opinión pública.
*trasfusión	transfusión	Cada ano as transfusións de sangue van en aumento grazas ás doazóns.
*traslación	translación	Os dous movementos fundamentais da Terra son o de rotación e o de translación.
*trasplantar	transplantar	Para evitar a súa deterioración, transplantarase todo o arborado próximo ás obras.
*trasplante	transplante	O transplante de corazón segue a ser unha operación complicada.
*trasvasar	transvasar	O estudo concluíu que hai que evitar que se siga a transvasar tal cantidade de auga.
*trasvase	transvasamento	O transvasamento do Texo-Segura é unha medida moi polémica.
*tregar	rubir, agatuñar, gabear	O ladrón rubiu pola fachada para cometer o roubo.
*tríada	tríade	Esta obra supón o remate da tríade de símbolos do noso campus.

ANEXO I. RELACIÓN DE FORMAS INCORRECTAS MÁIS HABITUAIS

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*tribu	tribo	A chegada dos exploradores ao novo continente trastornou as tribos indíxenas.
*trinidad	trindade	Os nabos, as nabizas e os grelos son a santa trindade da agricultura galega.
*triple	triplo/a	O número de persoas matriculadas no curso de doutoramento experimentou un incremento do triplo.
*tubería	tubo, entubado, tubaxe	A mellora dos desaugadoiros leva consigo a substitución de varias tubaxes.
*tuerca	porca	A impresora non funcionaba porque non tiña varias porcas.
*turno	quenda, rolda, serie, orde, vez	As intervencións limitáranse ao tempo establecido para cada quenda.
*tutear	atuar	Hoxe en día o alumnado atúa o profesorado dentro e fóra das aulas.
*tutor	titor, -a	Para a presentación da tese é un requirimento presentar un informe do titor.
*tutoría	titoría	O horario de titorías será de 9:00 a 10:00 h da mañá.

U

*ubicación	localización, situación	O campus de Esteiro dispón dunha situación inmellorable na cidade ferrolá.
*ubicar	situar, localizar	A Facultade de Dereito está situada no campus de Elviña.
*ultimatum	ultimato	O presidente boliviano deulle un ultimato ás empresas que controlan as súas reservas de petróleo.
*umbral 1. (dunha porta ou entrada) 2. 'valor mínimo dunha magnitude'	1. soleira, limiar 2. limiar, límite	1. Ficou sorprendido na soleira da porta do despacho. 2. A sentenza está no limiar do asumible.
*uniformizar	uniformar	Cómpre uniformar os modelos dos documentos administrativos.
*urbán	urbano	Entre outras medidas un dos nosos obxectivos principais é integrar o campus no espazo urbano.

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
V		
*vacío 1. 'espazo sen aire ou outro gas' (subst.) 2. 'sen contido ou ocupación' (adx.)	1. baleiro, baldeiro 2. baleiro, -a, baldeiro, -a	1. As mostras deben ser entregadas envasadas ao baleiro. 2. En poucos minutos o pavillón pasou de estar baleiro a presentar unha boa entrada.
*vacuna	vacina	A Facultade de Ciencias da Saúde xa recibiu as subministracións de vacinas para esta campaña.
*vacunar	vacinar	Nos próximos días vacinaremos o estudantado menor de vinte e cinco anos para evitarmos o andazo de meninxite.
*valla (móbil)	barreira móbil	Para evitar problemas, puxéronse unhas barreiras móbiles nos sumidoiros que se van arranxar.
*vals	valse	A Orquestra de Cámara ten no seu repertorio varios vales de Strauss.
*vanidade	vaidade	A vaidade é un dos defectos máis desbotables nunha persoa.
*vanidoso	vaidoso, -a	O novo candidato é moi vaidoso
*varniz	verniz	As novas mesas e as cadeiras levan unha capa de verniz.
*vasixa	vasilla	O laboratorio mercou un xogo de vasillas graduadas con trazo múltiple e debidamente calibradas.
*vena	vea	Na Facultade de Ciencias da Saúde varias persoas están a desenvolver un estudo sobre a recuperación das veas nas persoas afectadas polo infarto de miocardio.
*vinganza	vinganza	Os familiares dos asasinados prometeron vinganza.
*vingar	vingar	O fillo do asasinado prometeu vingar a súa morte.
*venta	venda	A venda de material funxible está prohibida pola lei.
*ventana	fiestra, xanela	Localizamos dúas fiestras que non se poden abrir.
*ventanilla	ventá, xanela	Se ten algunha dúbida, atenderémolo na xanela de información que se sitúa no primeiro andar.
*ventaxa	vantaxe	O novo sistema de créditos supón unha vantaxe para a integración no EEES.
*verquer	verter	Está prohibido verter calquera substancia tóxica.
*verquido	vertedura	O estudo analiza o efecto das verteduras contaminantes nos ríos.

ANEXO I. RELACIÓN DE FORMAS INCORRECTAS MÁIS HABITUAIS

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*verxa	enreixado	Hai anos que o colectivo veciñal está a loitar para a eliminación do enreixado.
*vestuario	vestiario	No pavillón universitario existen á disposición das persoas usuarias varios vestiarios.
*vía de apremio	vía de constrinximento, vía executiva	Poderá interpor un recurso pola vía de constrinximento/executiva.
*vicaría	vigairía	A Universidade pretende asinar un convenio de colaboración coa Vigairía Xeral da Diocese Mondoñedo-Ferrol para que os titulados en Documentación poidan estudar o seu arquivo.
*vicario (eclesiástico)	vigairo	Para estes efectos, o reitor manterá unha reunión co vigairo xeral.
*vidrio	vidro	No laboratorio levan a cabo diversas análises con diferentes tipos de vidro.
*vislumbrar	albiscar, dexergar, enxergar	Xa comezamos a albiscar a fin deste proceso.
*vistazo	ollada	Se botamos unha ollada ao estudo, podemos destacar varias conclusións.
*visto bo	visto e prace	O escrito debe levar a sinatura e o visto e prace do director da tese.
*vixiancia	vixilancia	Varios colectivos denunciaron a pouca vixilancia da Cidade Vella.
*vixiante (subst.)	vixilante	A Reitoría conta con varias quendas de vixilantes.
*voladizo, beirado	beiril	Entre as melloras que imos levar a cabo está a substitución dos beirís das xanelas.
*volcar 1. ‘dar a volta; perder a posición natural’ 2. ‘baleirar o contido dun recipiente’ 3. ‘facer todo o posible para acadar algo’	1. envorcar, dar a volta 2. envorcar, entornar, abocar 3. afanarse, entregarse	1. O bus urbano envorcou subindo A Zapateira mais ninguén saíu ferido. 2. O tremor fixo envorcar varios depósitos. 3. O persoal de Cultura afanouse en que a festa de Nadal para as crianzas fose un éxito.
*voltar	volver	Este ano volve haber eleccións á xunta de facultade.

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
X		
*xelado	xeado	Como sobremesa podes elixir entre froita de tempada ou xeado.
*xelo	xeo	Nos días de inverno é moi frecuente a presenza de xeo nas estradas.
*xeneración	xeración	Nas últimas xeracións, o emprego do galego foi diminuíndo.
*xenerar	xerar	Mellor que enviarmos axudas aos países terceiromundistas é darmos os elementos esenciais para que poidan xerar as súas riquezas.
*xeral (militar)	xeneral	Á apertura do curso asistiu o xeneral do exército de terra destinado na Coruña.
*xeralizar	xeneralizar	Aínda que é habitual o seu uso, non podemos xeneralizalo.
*xeringa	xiringa	Os novos métodos de vacinación permiten que os diabéticos non teñan por que empregar xiringas.
*xove	mozo/a, novo/a	Todas estas medidas están orientadas para garantir o acceso á vivenda da poboación máis nova.
*xuez	xuíz, -a	O xuíz pediu un acareo entre as persoas imputadas.
*xuício, *xuizo	xuízo	A non-comparecencia do acusado provocou o atraso do xuízo.
*xunguir (como unir)	unir	As propostas uniron as posicións diferentes que se recollen no claustro.
*xuzgado	xulgado	Poderá interpor un recurso perante o xulgado de primeira instancia.
*xuzgar	xulgar	A pesar das probas, non podemos xulgar aínda estas persoas.
Z		
*zanxa	gabia	Para a mellora da rede de sumidoiros, no campus abríronse varias gabias.
*zanxar	resolver	Temos que resolver decontado esta situación.
*zarpa	pouta, gadoupas	Unha forma de verificar a presenza dalgúns animais é procurar as pegadas das súas gadoupas.
*zarpar	partir, levantar a áncora, saír ao mar	O barco «Marineda» da UDC partiu cara ao torneo universitario de vela que terá lugar en Mallorca.

FORMA INCORRECTA	FORMA CORRECTA	EXEMPLO
*zoa ²⁷	zona	Para mellorar a situación destes países, a Unión Europea terá que investir moitos cartos na zona.
*zócalo	zócolo, rodapé	Comezaron as obras de reparación dos zócolos dos baños.
*zumo	zume	O almorzo inclúe un zume de laranxa.

²⁷ Existe, porén, como terceira persoa do singular do presente de indicativo do verbo *zoar*.

4.2. ANEXO II

Locucións e frases feitas²⁸

FORMA INCORRECTA OU DESBOTABLE	FORMA CORRECTA OU PONDERABLE
*a cargo de	por conta de, a cargo de
*a ciencia certa	con certeza, de certo
*a contar	que se contará(n)
*a curto prazo	a curto prazo
*a costa de	á custa de, por conta de, á conta de; á forza de
*a conta e risco	por conta e risco, a conta e risco
*a cotío	acotío
*a decir verdade	con franqueza, francamente, sinceramente
*a este fin	con este fin, para esta finalidade
*a data fixa	con data fixa
*a destaxo	ao axuste, a traballo feito, a obra feita; arreo
*a fin de	co fin de, coa finalidade de
*a grandes rasgos	a grandes trazos, en xeral
*a instancia de	por instancia de
*á larga	co tempo
*á maior brevidade posible	coa maior brevidade posible, o máis axiña posible, no prazo máis breve posible, canto antes
*a modo	amodo
*á sazón	daquela, naquel momento, á sazón
*a largo prazo	a longo prazo
*ao largo de	ao longo de
*ao sumo	como moito
*aos efectos, a estes efecto	para os efectos, para estes efectos
*aos sós efectos	só para os efectos, para os únicos efectos
*a maneira de	como, ao xeito de
*a mansalva	a mancheas, a barullo, a embute, a esgalla
*a maior abundamento	por maior abastanza, por maior abastamento
a menos que	a menos que, agás que, excepto que
*a menudo	a miúdo, con frecuencia

²⁸ A continuación ofrecemos unha relación de frases feitas e locucións propias da linguaxe administrativa. As formas marcadas cun asterisco son incorrectas e deben ser substituídas pola forma válida. Cando na columna da esquerda aparece unha forma sen marca, isto quere dicir que tamén é unha forma válida, mais debe ser substituída pola forma que aparece na columna da dereita, xa que é máis correcta ou debe ser ponderado o seu uso.

FORMA INCORRECTA OU DESBOTABLE	FORMA CORRECTA OU PONDERABLE
*a partires de	a partir de
*a pesares	a pesar
*a petición de	por pedimento de
*á postre	en definitiva, despois de todo, finalmente
a prazo fixo	con prazo fixo
*a proposta de	por proposta de
*a raíz de	a raíz de, a causa de
*a requerimento de	por requirimento de
a ser posible	se for posible, de ser posible
*a solicitude de	por solicitude de
*a súa vez	á súa vez; cando lle corresponder
*a tal efecto	para este efecto, para tal efecto
*a tenor de	a teor de, por razón de
*a traveso	a través
*a veces	ás veces
ao amparo de	ao amparo de, ao abeiro de
*ao efecto	para o efecto
*ao dorso	no dorso
*ao obxecto de	co obxecto de
*ao por maior	por xunto
*ao por menor	polo miúdo
ao redor de	arredor de, derredor de, ao redor de
*alomenos	polo menos, cando menos
ante todo	ante todo, en primeiro lugar, antes de nada
*aparte de	á parte de
*aprisa	axiña, ás prásas
*asimesmo	así mesmo
*ata tanto non	mentres non
*con arreglo a	segundo, de acordo con
*con creces	de sobra, dabondo, sobexamente
*con fecha	coa data do, o día
cando proceda	se proceder
dado que	xa que
*dos correntes	deste mes/ano
de modo que	de xeito que
*de pronto	de súpeto
*de todas maneiras	de todas as maneiras, de todos os xeitos
*de vez en cando	de cando en vez
debido a	por causa de, por mor de
desde logo	sen dúbida, evidentemente

ANEXO II. LOCUCIÓNS E FRASES FEITAS

FORMA INCORRECTA OU DESBOTABLE	FORMA CORRECTA OU PONDERABLE
*iso non obstante	a pesar diso
en adiante	de agora en diante, a partir de agora
*en aras de	co fin de
*en base a	con base en
*en caso de	no caso de
*en evitación de	para evitar
*en modo algún	de ningún xeito
*en orde a	co fin de, para
en realidade	na realidade
*en seguida	deseguido, enseguida
*no seu caso	se for o caso, de ser o caso
*no seu defecto	en defecto de
*en tempo e forma	no tempo e na forma
en uso de	no uso de
*en xeneral	en xeral
*fai tempo, *fai uns días	hai tempo, hai uns días
*frente a	fronte a
*habida conta que	tendo en conta que, dado que
incluso	mesmo, inclusive
*levantar acta	redactar a acta
*lisa e llanamente	simple e sinxelamente
*mentras tanto	mentres tanto
*non hai lugar	non procede
*non obstante o anterior	a pesar do anterior
*o máis pronto posible	coa maior brevidade, o máis axiña posible
*otrosí	outrosí
*polo tanto	por tanto
por se acaso	por se for o caso
*por vía de apremio	por vía de constrinximento
*previo informe	logo do informe, despois do informe
se ben	aínda que
se procede	se proceder
*sen duda	sen dúbida
*sen dúbida algunha	sen ningunha dúbida
*sen embargo	porén, no entanto
*sen prexucio	sen prexuízo
*toda vez que	posto que, xa que
*turno a favor	rolda a favor
*vía executiva	vía de constrinximento

